COMMENTARII
EXPLICATIONVM SECVNDI libri Homericæ Iliados.

ITEM CONVERSIO GRAECORVM *uerſuum in Latinos.*

AVTORE IOACHIMO CAMERARIO Pabergenſi.

ANNO M. D. XL.

Cum Gratia & Priuilegio Imperiali.

OPTIMO ET DOCTISSIMO VIRO

Petro Collatino ad Oenipontem Muſarum antiſtiti, amico, S.

CVM VISVM ESSET EMITtere *ſecundum librum* Homericæ Iliados, *hoc tempore à nobis feriarum diebus, & conuerſum latine, & explicatum in ſcola noſtra, hortata me fuit,* Petre, *uoluntas ſumma erga me & ſtudium maximum tuum, ad :e peculiariter ut hunc laborem operæ noſtræ mittere uellemus.* Nam non *modo de literis tuis humaniſsimis ad me ſcriptis, ſed ſermone etiam communium amicorum, facile intellexi, & quanti me facere, & quàm præclare de ingenij noſtri, quantulumcunq; id eſt opuſculis ſentire ſoleas.* Ego *uero his literis & iſti doctrinæ tantum tribuo, quantum ſæpenumerò uerbis oſtendere ſum conatus, & me, ſi quid in hoc ſpacio laudis, in me uel iudicio uel ſaltem beneuolentia eruditorum confertur, ut uere dicam, admodum delectat.* Sed *animaduerto mi* Petre, *& fortunam noſtrorum ſtudiorum fieri in dies deteriorem, et me in quadam deſperatione non iam dignitatis ſed ſalutis illorum, ſæpe animo conſternari & frangi.* Quid *enim calamitatis impendeat uirtuti & ſapientiæ, de his, quæ fieri cernimus, exiſtimare non eſt difficile.* Non *autem ſolummodo externam quaſi impreſsionem barbariæ uix iam eruditio literarum atq; doctrinæ ſuſtinere poteſt, ſed ſua etiam infœlicitate laborat, cum, quæ ad hanc conſeruandam & augendam interdum præclaræ rationes iniri cōperimus, illæ perceleriter, modo perturbari, modo ſubuerti conſueuerint.* Nullus *ſucceſſus laboribus reſpondet, nulla fortunæ benignitas, conatus adiuuat.* Itaq; *mihi ſæpe ſubit uereri, hoc ſæculum non eſſe id in quo bonæ res atq; artes fundari inſtituiq; poſſe uideantur, ut peßime pro*

pemodum nobiſcum agi putandum, qui illas nunc colimus & excercemus, nati, ut apparet, uel uno ſeculo prius, uel uno poſterius quàm oportuerit. Nám recordari licet quantus paulo ante fuerit eruditionis honor, quanta exiſtimatio, quanta etiam præmia, in non maximis laboribus doctorum illis temporibus, & facilis uia famæ ac celebritatis. Noſtra uero ætate qui uerſantur in literis, & quorum omne tempus omniſq; occupatio in optimarum artium atq; diſciplinarũ ſtudijs conſumitur, ſine re, ſineq; laude, ſi quid forte eſt ad poſteritatem excellentis doctrinæ futurum, ſuis uigilijs & ſudoribus apertum & patefactum iter Muſarũ relinquent ſecuturis, ſua diligentia & aſsiduitate perpurgato atq; complanato loco, uepribuſq; & dumis reciſis atq, deſectis. Sin, quod Deus omen auertat, barbaria oppreſſerit omnia, ſi non honoratiores illi poſteri, at certe quietiores ſunt futuri, qui ad quæuis potius animos applicabunt ſuos, quàm ad hæc extincta & deſita Muſarum ſtudia, quorum nos reuocandorum adhuc ſpes tamen uel ſouet uel etiam ludit. Sed pleriſq; noſtrum, ut opinor, idem nunc uſu uenit quod ſæpe mercatoribus ſtrenuioribus, ut quemadmodum hi in negocia quædam ita nonnunquam implicantur, ut non ipſi iam hæc agant, ſed ab ijs agantur, ſic nos non tam uoluntate, quàm neceſsitate in his ſtudijs hæreamus. Sint ſanè aliqui (ut de noſtro grege loquamur etiam ſplendidius) tanta animi magnitudine præditi, ut in ueritate propoſiti, & in recto quodam curſu perſeuerandum, & contra omnes aduerſantis fortunæ quaſi reflantes uentos, pergendum ſibi putent, tamen huiuſmodi & pauci reperientur, & in opinione ſimili erunt miſeriæ. Quem tamen locum, quia eſt honeſtiſsimus, nos tenere uelimus, ut quamuis beati iſti noſtram infœlicitatem rideant, conſolemur tamen nos illis ſpecioſiſsimis ſententijs de pulcritudine & diuina forma φρονήσεως, quæ certe extra hæc ſtudia eſſe atq; ſubſiſtere nequit, & Stoica quadam peruicacia, tam deſpiciamus contemtores Muſarum, quàm ipſi ſpernunt atq; inſectantur culturam illarum, noſtraſq; res cōtra indoctorum potentiam & opes, augeamus ipſi præclariſsima perſuaſione magnitudinis & excellentiæ, ut nobis ſaltem hæc ſplendide, inq;

dæ, inq; primis expetendæ, deniq; cuiuſdam in terris beatitudinis effici entes eſſe uideantur. Sed neſcio quo pacto, dum tecum iucundiß. quaſi colloqui cœpi, huc ſum delapſus & in hac mentione fui longior, niſi for te, ut fit, de quibus maxime ſcirem atq; noſſem, quæq; ipſe facerem & exercerem diſſerui etiam copioſius, iuxta ueteris Poetæ uerſus:

Nauita de uentis, de tauris narrat arator,
Enumerat miles uulnera, paſtor oues.

Et apud te hæc potißimū peritum eiuſdem quaſi artificij, & in hoc propoſito iſtaq; cura coniunctum nobis. Reuertamur igitur ad rem. Ac de autore quidem quem explicandum ſuſcepimus, ea eſt fuitq; ſemper omnium doctorum perſuaſio, ut qui hunc laudare iam uelit, actum, ut aiunt, agere uideatur Vtinam reduci in ſcolas & ſtudiorum tractatio=nem ſic poßit, ut meretur is cuius tanta eſt bonitas, nihil enim dicam am plius. Noſtrā autem operam etſi meo ipſius iudicio perennem, non pror ſus tamen inutiliter conſumtam eſſe confido, ſed nauatam amatoribus ho rum ſtudiorum quæ pulcerrimo humanitatis nomine appellantur. Nam & multis cum uerbis tum rebus expoſitione noſtra illatum quoddam lu men eſt, ante quidem aliquanto obſcurioribus, & quærendi de nonnul=lis amplius uiam demonſtrauimus & patefecimus. Nihil dicam arrogan ter, neq; enim decet: nihil etiam doloſe, nam non eſt neceſſe: ſed diligen tiam poſſum uere prædicare, quam in hoc potißimum genere, ego mul=tiq; alij ſæpenumero ſolemus deſiderare. Itaq; non multa in multis expli catoribus reperiunt paulo doctiores quæ neſciant, cuiuſmodi certe in noſtris ineſſe nonnulla ſpero. Acceßi enim huc non de ſubito propoſito neq; χθεσινῷ ut dicitur ſtudio, ſed poſt multorum annorum aßiduam huius autoris lectionem & ſedulam annotationem eorum quæ ad illius ſcripta intelligenda facere uiderentur. Neq; me fugit hoc ſcriptionum genus eſſe humile & abiectum, poteramq;, ſi uellem, iactitare me in qui buſdam eximijs locis ſingulatim tractandis, ut fecere quondam Græci, qui ζητήματα & προβλήματα Homerica edidere, qualia & nos collecta quædam repoſitaq; habemus, uerum ſtudijs nunc puerilibus con

ſulere uoluimus, & ſeruire utilitati diſcentium bonas literas, non exiſti mationi noſtræ. Itaq; & carmina conuertimus Græca in Latina, quàm bene non curo, quàm fideliter & ſtudioſe facile apparebit utriusq; lin= guæ non imperitis. alligaui autem me ad legem quandam traductionis ta lem, ut, ſi poſſem, uerba uerbis annumerarem, qua nuſquàm niſi nume= ris cogentibus, ſolutum me eſſe uolui. Atq; in hoc & profuiſſe me plus aliquanto diſcipulis noſtris, & ſuſcepiſſe non minus bonum laborem ar bitror, quàm quoſdam & gentis & eruditionis fama tumentes, quorum nuper allatæ uerſiones ad nos fuere, Ariſtophanicæ atq; Homericæ, ta= les quidem profectò, ut me uehementer illorum in hoc conatu puderet, cũ legerem. Quod ego non dicerem, qui nunquàm ex aliorum depreßione eminentiam quærendam eſſe putarim, niſi perſpexiſſem, quàm magno & præſenti cum damno talia ſcripta uolui frequentariq; neceſſe eſſet. Primum enim, quod & ipſum, in his quidem, de quibus loquor, aliter ſe habet, ut bene reddita ſint latinis, bona uerba græca ſingula, quid hoc prodeſt? uel quanto potius opere nocet, ſi non illa in bonas etiam atq; ap tas latinæ linguæ formas componantur? Id autem nullo modo tali ordine interpretationis ſeruato, fieri poteſt. Cum non ſolum plurima in his lin guis proprietate diuerſa ſint atq; diſcrepent, ſed multa etiam in latinis ſæpe redundent de græcis, ſæpe deficiant. Ita fit igitur ut qui de huiuſ= cemodi conuerſionibus græce diſcere uelit, is neq; græci ſermonis cogni tionem adipiſcatur, & latinitatem corrumpat atq; deprauet. Nam ui= deat hæc obſecro aliquis: Et Sunium altum Athenienſium, καὶ σούνιον ἄκρον ἀθηνῶν, & hoc: Nil cura confidens gratia horum etiam fabrũ ferrarium præberem. ἀμέλει θαῤῥῶν γ' ἕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ' ἄν, poſtea. Quid igitur hoc tumultuauit Aeſchylum. τί δῆτα τουτὶ τεθορύβηκεν αἰσχύλον. Et mox: Paruum bonum eſt ſicut hic, ὀλίγον τὸ χρυσόν ἐστιν ὥσπερ ἐνθάδε. Item legibus nos impedis quæ poſuit ciuitas, τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις, & ante: Malus es longe arte & ſtolidus. πονηρὸς εἶ πόῤῥω τέχνης καὶ παράβολος. Sed quid ago? una poteſt ſatis eſſe annotatio

totius

totius illius conuerſionis, non aliquarum partium. Et audent tamen iſti inſuper etiam profiteri ſe poetarum lineamenta & figuras expreſſuros eſſe. Quos ferre poteramus ſi non uerba & res cum corrumperent atq; diſperderent, tum obſcurarent ac deprauarent. Quapropter, ut à talibus ſcriptis, qualia nos quidem illa legiſſe diximus, nam alij fortaſſe in ſimili re uerſati forte ſint laudabilius, refugiendum tanquam lue & peſte quadam utriusq; linguæ cenſeo, ita multum conferre, uicinam quandam & quàm minime fieri poßit longe abductam uerſionem initijs doctrinæ iudico, ut perſpicere quàm proxime ac certißimè diſcentes poßint, quid de quo factum ſit. Sed non modo uerba uerumetiam totam formam bonã inculpatamq; eſſe uolumus. Neq; tamen non docendi ſæpe cauſa audacius aliquid uertere ſolemus. Verum hoc cum in ſcolis fit, diligenter auditores monendi ſunt, non tradi huiuſmodi ut uera, ſed quo melius quale id ſit quod ita uertatur male, cognoſci & intelligi poßit. Vt uerbi cauſa, ſi dicam, μέλλω ποιήσειν, ſum futurus facere, interpretabor ut græcam figuram, ſed addam latinũ eſſe, facturus ſum. Item χρείαν ἔχω opus habeo, ſed latinũ eſſe, opus mihi eſt. Item φέρεται χαλεπῶς τῷ πράγματι, fertur grauiter hac re, cum latine dicatur fert hanc rem grauiter. Herodotus ita: τὰ τῶν θεῶν πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν. Fecerũt antiquiora ſed antiquiora alijs fuere, latinitas ſubijcit. ὄφλειν δίκην, debere ſonat pœnã, ſed dare aut pẽdere pœnas recte uertemus. Sed inepte hæc tam multa congero, cũ tibi ſcribã, fuit tamẽ demonſtranda ratio quædam ſententiæ de conuerſionibus meæ, & iudiciũ probandum. Quod ſupereſt, te, mi Petre, oro, ut quemadmodum nullo meo merito beneficioue inuitatus tua ſponte me dilgere cœpiſti, ita uel conſtantiæ cauſſa beneuolentiam erga me tuam uelis cuſtodire. Vale Tubingæ XV. cal. Decembris.

IN SECVNDVM LIBRVM ILIADOS HOMERI PROEMIVM.

SAEPE DE HOC LOCO quaſi præconia feci optimarum literarum atq; ſtudiorum humanitatis, & facienda iterum atq; iterum mihi eſſe intelligo. Vt enim his moribus, & in noſtra gente uerıſsimum eſſe comperimus, quod dicitur, non requiri ad uenundandum bonum uinum ſignum, quod inueſtigari hoc & ultro appeti ſoleat: Ita plærisq; bonis rebus totisq; tabernis uirtutis, & proclamatione & indicatione & ſingulari etiam atq; exquiſita inuitatione opus uidemus eſſe. Hic error eſt unus de grauiſsimis & deterrimis ſæculi noſtri. Tanta & tam obſtinata neglectio optimarum artium atq; diſciplinarum. Ea enim uirtutis deſertio & eiuſmodi faſtidium occupauit animos hominum, ut quiduis potius agere ac meditari quàm ſalutaribus, & diuinis præceptis ſapientiæ & honeſtatis cultu tæ, addicere curam & ſtudium ſuum, & mentem intendere uelint. In quo hoc eſt inprimis mirum & miſerabile, uix adhuc enatam rectitudinem atq; ueritatẽ, cum iamprimum animi & ſententias dignas ac conuenientes cum ſua cœleſti origine concipere, & actiones laudabiles edere incœpiſſent. Tum igitur & illas impulſas atquè debilitatas, & hos de ſplendidiſsimis exordijs tam turpiter delapſos fuiſſe. Recordari enim poſſumus quę fuerit patrum noſtrorum ætate, diſciplinarum atquè artium tractatio, quàm nullæ aut certe exiles literæ & eru

dignitatem conſecuti fuere, partim hanc eandem ſpe-
rant atq; ambiunt. Quod enim hominum genus eſt
philoſophiæ infeſtius, quam illud qui aut huius tenui
tate ac ſimplicitate ſpreta, magnificentiam iſtam opum
& gloriæ concupiuerunt, aut qui de hac tantummodo
quaſi fructus quoſdam ad ſimilem famem explendam
decerpere nituntur? Cum ergo hoc tantum donum be
nignitatis diuinæ, quo nihil maius neq; melius terris da
tum, undiq; ita grauiter affligatur & tam periculoſe la-
boret, ſua imbecillitate, hominum ſtultitia, prauitate,
malitia, temporum iniuria, ut ſupera & infera in huius
perniciem atq; excidium conſentire ac conſpiraſſe uide
antur, quid nos agimus ſcilicet? aut quæ eſſe ſpes po-
teſt defendẽdi huius aduerſus tot & tam ualidos oppu
gnatores? Ego quidem, ut uerum fatear, non bonam
illam neq; firmam habeo. Vincitur enim atq; opprimi-
tur augeſcentibus indies difficultatibus. Veruntamen
in hoc conatu quaſiq; propugnatione philoſophiæ nõ
aliter quàm in honeſtiſsimo propoſito tuendæ patriæ,
ad extremum, & in ultima quoq; deſperatione perſeue
randum nobis ſtatuimus, ut prius occumbere & cadere
decretum ſit, quàm cedere loco & ignauia ac formidine
atq; etiam ui hoſtili pulſos fugatosq; arma animumq;
abijcere, & qualicunq; auxilio illam inter homines di-
uinitaté deſtituere. Quid enim eſt in terris diuinius phi-
loſophia, aut quid omniũ aliarum rerum tantam uim
habet ut diuinitatis nomen atq; appellationem merea-
tur? Hæc omnia quæ ad uitam bene ac laudabiliter &
beate degendam diſpoſita atq; apta ſunt ea ipſa introdu
xit & perfecit. Hæc ad officia mutua & actionum hone
ſtatem genus humanum excitauit & inſtruxit. Hæc ho-

minum inter ſe uoluntates comitate quadam ac manſuetudine temperauit. Cumq; in uita communi multa contraria atq; ingrata accidere ſoleant, ſalutarem hæc propoſuit diſtinctionem rerum aduerſarum, oſtenditq; alias ſibi ſtultitia & dementia homines imperitos accerſere, alias immitti ineuitabili interdum caſu ut quaſi fatales eſſe uideantur. Harum alteras docuit cauendas & declinandas, alteras æquo pacientiq; animo ferendas eſſe. Eadem & naturæ adita ingreſſa cauſſas in hac rerum uniuerſitate abditas protulit, & cum originem illarum tũ progreſsiones tum uero & conſtitutionẽ atq; uelut munia quædam demonſtrauit, & tandem ad quem finem quicq; factum, creatum, deſtinatum eſſet ediſſeruit. Illa erexit oculorum mentiumq; humanarum aciẽ in cœlum, & deduxit non ad fortuitam, quam cum beſtijs communem haberent, ſed incredibili uoluptate intelligentiæ prȩditam contemplationem ineffabilis pulchritudinis, ordinis, conſtantiæ, conſenſionis in quadam admirabili uarietate & quaſi diſcurſu. Quid ego nunc dicam de eloquentia, quam nemo unquàm repertus eſt tam alienus à doctrina & eruditione quin concupiſceret, & illa præſtantibus tantum bonum inuideret. Id enim eſt eiuſmodi ut hoc ſolo excellens natura hominum, qua reliquas ipſi animantes ſuperant, atq; infra ſe poſitas tanquam de cœleſti faſtigio deſpiciunt, decla retur, & ad cognoſcendum mirifica ſpecie uenuſtatis producatur. ut is qui hoc conſecutus ſit, omnibus alijs rebus illas facile uincere atq; anteire poſsit. Cum etiam omnium quæ in uita geruntur atq; fiunt magna ſit confuſio & fortunæ ſumma incertitudo, ut ſæpenumero prudentes admodum fallantur ſpe ſua & immerito affligantur,

fligantur, contra uero ſtolidi, & uoti compotes fiant, & ſucceſsibus augeantur, eloquentia inprimis illa diſtinguit atq; ſeparat, quam ut omnia contingant alia, adipiſci non poſſunt fatui atq; uecordes, cum ſit opus & effectio animi ſapientis & intelligentia atq; peritia rerũ atq; ut dicam ſemel uirtutis copia inſtructi & refecti. Neque me fugit quàm non ſolum hæc pars ſed tota philoſophia multos habeat repræhenſores ac uituperatores, qui non uno quidem illi nomine infamiam huic imponere conentur, ſed ad eundem tamen exitũ calumniarum tendere & hanc conſentiente ſtudio criminari ſoleant. Quibus reſpondimus ſæpe alias, at feciſſe tamen hoc & poſtmodo facturi fruſtra uidemur. Quid enim efficias ueritate rationum apud eos qui excæcati ſtultitia, & erroribus impliciti, neq; quid uerum ſit uident, nequè quid cum ratione dicatur attendunt? Quid autem poſsit oratio apud illos tales & tam uehementes uel hoſtes uel cõtemptores ſui? Quin ſtatim obſtrepere audias atq; dicentibus reclamare, neq; pati illos loqui, neque ipſos uelle cognoſcere. Negant horum ſtudiorum ullum eſſe uſum, negant dignitatem habere. Non tam ad uirtutem aiunt quàm ocij inertiam comparata eſſe. Grauis & criminoſa accuſatio, cuius reſponſionem difficilem, non profecto rei uitium ſed temporum atq; hominum iniuria reddit. Si tamen iniquum putatur hominum culpas & peccata in ea transferre quibus plęriq; abutantur, multo fuerit certe iniuſtius alienæ deſipientiæ ac improbitatis pœnam dare, & externam quandã ignominiã ſufferre. Nemo formã ideo abominandam putat, quod hac ad ſuæ pudicitiæ & domeſticæ famæ contaminationẽ quaſdam abuti comperiamus. Nemo

integras uires, neq; fortitudinem icciрco damnat quod & multi ualentes imbecilliores pulſare & fortes ignauos obtruncare cōſueuerint. Illi enim repræhendendi, qui ea quæ ſubminiſtrat natura ad uitæ iucunditatem & commoda, conuertunt uel ad ſuum uel etiam aliorũ malum atq; perniciem: Non innocentes res culpandæ ſunt, quas aliqui peruerſe uſurpent. Quod ſi quis iam etiam formam ingens malum eſſe perhibeat, quod ob formoſæ Helenæ raptum tot heroas mortem ad Troiam oppetierint, cum uim illi Paris attuliſſet. Aut ob orphei lachrimabilem interitum Muſicam abominetur, aut ipſam uirtutem deniq; uitandam fugiendamq; eſſe conſtat quæ tot triſtiſsimos caſus Herculi obtulerit, quos niſi incredibili ui mentis & infracto animo atq; corpore nequaquàm ſuſtinere potuiſſet, hunc, quid enim niſi furere credemus, dimittamus, neq; committere uelimus ut cum inſano turpiter rixemur. Ac ueteribus quidem et priſcis temporibus, cum ſapientiæ atq; eloquentiæ profeſsio & quoddam quaſi artificium floreret in Græcia, nec non apud barbaros quoq; laudẽ admirationemq; inueniret, alio nomine ab inuidis hæc ſtudia contumeliam & conuicium ſuſtinuerunt, quæ diluit alicubi copioſe & ſplendide Iſocrates. Tum enim profeſſorum auaritia & cupiditas male audijt, qui non uirtuti ſed lucro operam darent. Quod quidem optarim, alijs ſaluis, hoc etiam tempore exprobrari & uere obijci poſſe, ut enim premeret hoc aliquos, qui optima & pulcherrima re perperam utentes magis ſe quàm illam lęderent, utq; in his philoſophiæ dignitas forte periclitaretur. Ita quaſi caput huius in tuto eſſet neq; uita atq; ſalus in diſcrimen uocaretur. Nunc ea eſt clades atq; afflictio doctrinæ ac

næ ac ſapientiæ, ut cum non modo qui diſcant ultro oratione accerſere, cohortatiōibus excitare atq; inflammare, monitionibus inſtruere & confirmare ſoleamus, ſed cum etiam gratuitam libenter operam, cum nonnulli noſtrum facultates ipſi proprias impēdant, quod haud ſcio an nunquām factum fuiſſe reperiatur, profeſſioni ſuæ, tamen deſerta deſtitutaq; à cultoribus philoſophia ſine reſpectu, nuda & egens, ſolitudines frequen tat atq; tenet. Neq; obeſt huic ullū non dico peccatū ſed ne crimen quidē ſuū. Nihil fecit ipſa, nihil cōmeruit ma li. Verū ſęculi flagitia & labes, hominū malignitas, ueſa nia, rabies, nocēt, ea hanc exagitant atq; profligant. Cū nihil ſit in precio niſi audacia in facinoribus, calliditas & uerſutia in cōſilijs, in ſententijs leuitas, diuitię & opes in conditionibus, in moribus ſuperbia, luxus, faſtidium. Hæc regnū iam obtinuere, pulſa tēperantia, eiecta boni tate, fugata cōſtantia, ſublata æqualitate, uicta, fuſa, pro ſtrataq;, comitate, frugalitate, continentia, modeſtia. Quàm longe obſecro hæc uita humana ab humanitate ipſa abeſt? In qua pulchritudo & decus uirtutis continetur. Quid igitur intereſt inter hæc hominum & fera rum ſæcula? Quin hæ illis ſuperiores eſſe multis quidē modis uidentur. Maior in feris celeritas, maius robur, ua ricies ſingularis, plurima deniq; in illis potiora, quæ ſi enumerare uelim pereſſe copioſus poſsim. Quæ omnia non ſolum compenſari ſapientia & uirtute, quæ eſt hominis excellentia, & in dicēdo faciendoq; cōſpicitur, atq; eminet, ſed etiam obſcurari poterant & debebant, cum uero hæc abſit & deſideretur, quid utilitatis habet diſsipatos & ritu beſtiarum uagos homines congregatos, & in urbibus collectos & ciuitatibus coniunctos fu

iſſe? Si quæ hoc perfeciſſe ſapientia atq; eloquentia, be
ſtiarumq; uictum & cultum emendauiſſe creditur, nunc
exulat toto propemodum orbe terrarũ, ſiq; mortales in
ſuis cœtibus alieni ab utraq;, non minus q̃ ſi eſſent diſsi
patiſsimi, ſiue æquo & bono, ſiue uirtute & decore, indi
ſertam & dementem uitam degunt, conuulſis recti pra
uiq; terminis, omni bene laudabiliterq; uiuendi ratione
perturbata. Si neq; uirtuti præmia uel emolumentorũ
uel gloriæ propoſita ſunt, neq; uitijs ulla iuſta animad-
uerſionis formido impendit. Si neq; rudes diſciplina
perpoliuntur, neq; imperiti doctrina excoluntur, neq;
prudenter cogitata neq; eleganter enunciata probantur
ac magni fiunt. Eſt autem ueriſsimum id quod Iſocra-
tes egregie ſcriptum reliquit: Non eſſe aliud ſignum cer
tius ſapientiæ quàm diſertam orationem, ut qui bene
dicant eos intelligentia ualere neceſſe ſit. Quod habea-
tur oratio conſtans & cum uirtute ac legibus conſenti-
ens pro ſimulachro animi magni et integritate atq; fide
grauitateq; prediti. Quapropter uix ulla alia deformitas
& turpitudo ætatis noſtræ maior eſt & deteſtabilior,
quàm hæc ignorationis & contemptus optimarũ artiũ
atq; diſciplinarum & ſtudiorum humanitatis, à quibus
non ſolum elegantia & copia orationis ſuppeditari, ne
què uis contentionum, neq; illuſtratio & explicatio du
biorum, ſed conformari etiam mens ad ueritatem & a-
nimus ſententiarũ pondere quaſi ſtabiliri ſolet. Ideoq;
ijs rationibus quibus ad alijs fidẽ faciendam & in per-
ſuadendo utimur, eiſdem ipſis & in conſultationibus
& deliberationibus omni deniq; cogitatione aſſenti-
timur et aquieſcimus. Neq; uidetur re ipſa intereſſe quic
quàm inter eos qui cum animo ſuo de faciendis & fu-

giendis

giendis, de uero & recto, de honeſto, utili, conceſsis, de iure & æquo, deq; his contrarijs quærunt, tum reperta & cõſtituta alijs reſpondent, & eos qui cauſſas orant & negocia dicendo explicant. Eadem enim quaſi materia eſt, utriſq; propoſita deciſionum, & expediendi iudicij, dubitationum excluſionis, & eorum omnium, de quibus ambigere & ueluti titubare animi ſolent, tollendorum atq; remouendorũ, nominibus quaſiq; apparatu quædam eſſe diuerſitas uidetur. Nam uerboſi hi locutores & argumentatores, qui multitudinem nõ abhorrent, qui fora & ſtrepitus iudiciorũ non refugiunt, qui fremitum concionum non reformidant, ij oratores appellantur. Qui uero ſapiẽter ipſi ſecum quamcunq; rem conſiderant, prudenter & diſerte reſpondent, atq; interpretantur, ij in negocijs ciuilibus conſulti, in literis & doctrina proprie philoſophi uocantur, quodam generis nomine, quo omnia compræhenduntur, quæ cum ratione, modo, laude, rectitudine fiunt atq; dicuntur. Vnde nihil poteſt abeſſe quod ſcientiæ, eruditionis, ſapientiæ ac humanitatis famã tueatur & cuſtodiat. Hæc omnia cum philoſophia complectatur & traditurã ſe ſtudioſis ſui promittat, quod deterius aut magis neſarium ſcelus fuerit, quàm illam uituperare uel etiam conuitijs atq; maledictis inceſſere? Aut huius inſectatores & aduerſarij leuius neac tolerabilius delinquere, aut minus execrabiles uidentur, quàm ij qui nefario ſacrilegij ſceleri ſe alligant, & Deorum templa cõpilant, aut uiolant? Hi enim pietatem, eximiam quidem illam & maximam uirtutem, ſed unam cõuellunt. At illi omnium uirtutum fontem & ſummam demoliuntur. Hi grauiſsima merẽtur ſupplicia ob profanatos honores quoſ

dam inſtitutos & habitos numini. Quid illi? qui ipſam etiã diuinitatẽ in terris polluunt faſtu ac temeritate ſua. Quantus igitur ſe cõtra hos dicendi campus aperiat, quàm iuſtæ & ſpecioſæ cauſæ ſuppeditent, uidetis: Nos tamẽ in illorum non accuſatione potius quàm philoſophiæ defenſione occupari oportere unquàm putauimus. Quod autem in iſtas peſtes rerum diuinarum atque humanarũ diximus aliquid durius, hoc magnitudo ſceleris & ſumma indignitas exterſit. Neque uero tam inuecti in hos quàm protegere & defendere philoſophiam ſtuduiſſe putari debemus. Vobis etiam quaſi ob oculos iſte horror tanti ſceleris ponendus fuit, ut & hæc ſtudia maiori cupiditate appeteretis, & ab illis retortos & auerſos uehementius & peius odiſſe, & longius refugere atque declinare uelletis. De his etiam rebus ſi forte uel hodierna, uel unquàm alias habita oratione modũ excesſiſſe uideamur, uenia dari debebit, & incẽſo animo mirifico amore ſtudiorum iſtorum meo, & curæ atque ſolicitudini eximiæ de patria, quam in tanta ſpe & facultate maximorum bonorum ac plane fœlicitatis ipſius & uitæ beatæ, perturbari atque impediri cum ſtultitia tum etiam malitia, moleſtiſsime ferrem. Quæ uero & à nobis toties uobis ſtudia philoſophiæ commendantur, & de quibus aliorum magnifica legitis encomia, ad horum nunc quaſi perhennem fontem iterum uos adducimus, unde omnis eruditio atque doctrina ac ſapientia irrigata illos multiplices & ſuauitate atque magnitudine pręſtantes fructus artium & literarum edidit & procreauit. Quod ſi Atheníenſiũ ciuitati glorioſiſsimũ fuit, fruges à cærere, ut fertur, ipſis demonſtratas & tributas, reliquis gentibus & nationibus diuiſiſſe, non minus claritatis & ſplendoris

merito

merito conciliauerit huic autori, illorum, quæ ex ipſo manaſſe & ad omnes alios profluxiſſe bona cōmemorauimus, quaſi in omnes terras & uniuerſa loca deriuatio & diſperſio. Neq; me fugit hæc ipſa quoſdam credere & dicere fabuloſa & ueterum figmenta eſſe, & hæc omnia magis in Homerica ſcripta inculcari, quàm inde colligi ſolere. Quorum, ut opinor, ſatis ſuperq; refellimus falſiſsimam opinionem, cum proxime plurimorum quaſi fluminum ſapientiæ ortus in Homero indicaremus atq; demonſtraremus. Quod autem hanc perſuaſionem ab antiquitate acceptam libēter tenemus & ſancte conſeruamus, magis ueritatem aſſerit quàm refutat. Cum enim hoc à plurimis affirmetur, & diuturna prædicatione percrebuerit, ut nō nouum iam, certum et indubitatum uideri haberiq; debet, præſertim cum non aliqui tradiderint alios quoſdam de Homericis ſcriptis profeciſſe & ſcientia auctos eſſe, ſibi uero lectionem illius nihil profuiſſe, ſed potius omnes uno ore ſibi illum ad ſapientiam & doctrinam fuiſſe magiſtrum cōfiteantur, quoq; eſt quisq; uir melior, eo honeſtiora et frequentiora teſtimonia beneficij huius, eruditionis & literarū, illi autori tanquàm Deo ipſi primitias quaſdam alimoniæ & nutrimenti diſciplinarum atq; artium, rependit & conſecrat. Ex hoc illud eſt natum, ut Græci quęcunq; laudare magnifice & in ſuo genere eſſe principem ſignificare uellent, eum igitur ut Homerū nominarent, quo modo Cicero ſcribit à Panætio Platonem appellari. *Tuſc. 1.* Anaxagoras autem ſummus philoſophus quem & Periclem & Socratem & Euripidem audiuiſſe ſcimus, primus exiſtimatur paulo quàm priores ſcripta Homeri lectitaſſe diligentius & præcepta illorum de uirtute atq; *Diog. Laert. in uita Anaxag.*

b 2 iuſti-

iuſtitia ſtudio maximo collegiſſe & expoſuiſſe. Hunc ſecutus Metrodorus Lampſacenus neceſſarius & familiaris illius, ea potiſsimū notauit, quę ad naturæ rerū & cauſarum cognitionem uiderentur pertinere. Quantum autem communis conſenſus eruditiſsimę nationis Grecorum huic tribuerit, etiam hinc liquet, quod cum ut à teneris annis & prima ætate optimis præceptis uitæ atq; morum iuuentus imbueretur & educaretur ad eruditionem doctrinæ, ſingulari cura annitere ntur, inſtituerunt ut pueri legerent Homeri poemata & ediſcerent, nullā rati educationis meliorem neq; utiliorem rationem iniri, q̃ ſi tantus autor quamuis imbecilli ętati familiaris fieret, neq; alia magis idonea fundamenta ad ſummam perfectionem iaci poſſe, quàm in quibus non ſolum tota atq; integra uirtus & ſapientia contineretur, ſed partes etiam illarum ſingilatim & quodammodo diſtinctæ ineſſent. Democritus etiam clariſsimus philoſophus ſuorum ſcriptorum prędicatione Homeri poemata ornauit. Et de carminis bonitate & uarietate oratiōis libros compoſuit. Huic tamen tanto & humanam conditionem prætergreſſo autori, æmulos atq; obtrectatores non defuiſſe, antea diximus. Nam & Xenophanes quidam Colophonius, & poſtea Zoilus atq; Daphida Grammatici hunc arrodere non dubitarunt. Viuum autem fertur odio ſuo et inſectationibus excercuiſſe neſcio quis Sagaris nomine, nihil enim amplius de hoc traditum inuenimus. Cum autem memorentur alia multa poemata, quorū autor Homerus fuerit, duo opera Iliados & Odyſſeæ & illud de quo diſſerui omnis doctrinæ eruditionisq; quaſi orbem conficere, & ſola ſine dubitatione ab Homero elaborata creduntur. Nam ut alia

lia taceam partim minuta partim grādiora ſcripta, quæ ad hunc autorem referuntur, quoddam cui nomen Oechalia eſſet, compoſitum à Creophylo Samio, cuius & Plato meminit, amico & hoſpite Homeri, propter bonitatem Homeri uiſum atq; habitum traditur. Quod & quodam epigrammate ſignificatur, quo poema introducitur ueluti deplorans hanc iniuriam alienationis, tali ſenſu.

Sum Samij labor, illius quondam hoſpes Homeri
Qui fuit, & caſus Euryte *ploro tuos,*
Flauam Iolemq; *ſimul. Sed* Homeri *dicimur eſſe*
Scripta, Creophyli *quæ* Ioue *teſte ſumus.*

Sed de his uerba facere in pręſentia non decreuimus. Quod autem Plato uidetur & ipſe minus pręclare ſentire, & loqui inclementius de Homero, quale eſſe exiſtimandum, & de repręhenſione illa tota ſententiam atq; iudicium ſtatueramus nunc etiam proferre, & interponere quaſi honorariam cognitionem noſtram, hoc ēm concedi nobis recte poſſe arbitrabar, utriusq; ſtudioſiſſimo & maximo amatori, ſed intelligo me prolixiorē quàm fortaſſe oportuerit fuiſſe, neq; etiam hanc diſputationē & ueluti ſcholā, quæ breuiter abſolui nō queat, attexendam inſuper eſſe, quam tamen alio magis idoneo tempore, ſi uidebitur, explicare uobis non grauabimur. Nunc igitur ad propoſitum opus & laborem explicationis ſecundi libri Iliados accedamus, quę inſcribitur *ῥαψῳδία. β'.* Deq; hoc nomine diximus antea quoquè. Atq; haud ſcio an ijdem qui poſtea *ῥαψῳδοί*, prius *ὁμηρίδαι* dicti fuerint. Quamuis non lateat me diſtinxiſſe hęc nomina plęrosq;, qui tradiderint *ὁμηρίδας* fuiſ-

ſe poſteritatem Homericã, qui ſolerent generis ſui poe-
ſin publice recitare atq; concinere. His deficientibus ſuc
ceſsiſſe alios non magis Homericum genus, ſed ſimiles
artifices carminum illius, à quibus multis in locis hæc
corrupta & deprauata, multos etiam uerſus paſsim in-
ſertos quaſiq; ſuppoſitos eſſe commemoratur. Primas
autem in hac profeſsione & opere tenuiſſe ferunt Cynę
thi Chij ſodalitium, & eundem autorem eſſe hymni in
Apollinem, qui ſub Homeri nomine legitur, eumq; pri
mum Syracuſis decantaſſe eas quæ Rhapſodiæ uocatæ
ſint, uel quia tenerent in manu uirgulam cantores illi,
uel quia diuerſas partes poeſeos Homericæ concinna-
rent, ut argumentũ ſerie quadam cõtexeretur, uel quia
uerſus qui ſunt στίχοι olim ῥάβδοι dicerentur. Sunt etiam
qui tradant hos primum ἀρνῳδοὺς appellatos quod ui-
ctori in hoc Muſices certamine præmium dari ſoleret
agnus. Cum autem poſtea diſperſum prius & diſsipa-
tum utrumq; opus collectum & compoſitum eſſet, tum
de conſentiente & apta cantilena ῥαψῳδοὺς uocatos,
qui uerſus connecterent & cõuenientem in iungen-
dis illis ordinem ſeruarent. Sed de his ſatis uel po
tius nimium, neq; enim tales narrationes
uel utilitatem uel iucunditatem ali-
quam præcipuam habere
poſſunt.

ARGV-

ARGVMENTVM SECVNDI *libri Iliados Homeri.*

IVPITER noctu, ita ut ſit, uoluens animo ſuo quæ ſuperiore die petijſſet Thetis à ſe, & quid ipſe illi promiſiſſet, cum ante oculos ſibi uerſaretur Achilles, hoc conſilium cœpit. Somnum iubet ſuis uerbis hortari Agamemnonem ut uniuerſos Græcos armare uelit. Adeſſe enim tempus Troiæ expugnandæ. Ille ueritus ut multitudo ab ſe alienior imperata libenter fecerit, de principum ſententia tentaturus animos militum pro concione, ſuadet ut in patriam una ſecum reuertantur, omiſſa Troiæ obſidione, in qua tam longum tempus fruſtra conſumſiſſent. Qui re non intellecta perfacile ad id quod maxime cupiebāt Imperatoris oratione adducuntur. Itaq; paſsim totis caſtris reditus apparatur. Totq; annis fruſtra laboratum eſſet, niſi Vlyſſes ſubijciente Minerua, Agamemnone reliquisq; dubitantibus, ipſe ad ſedandum motum & retinendum exercitum Imperatoris munus obijſſet. Quibus præclariſsimis conatibus obſtrepentem Therſitem ſic accepit, ut hoc exemplo reliqui ad imperia du

cum capeſſenda inſtruerentur, cum maxima ad miratione Vlyſsis. Hæc ſequitur luculenta oratio, qua ille Gręcis ſuadet ut durare in bello, necꝫ prius deſiſtere uelint ab oppugnandis Troianis quàm Ilium cœperint, in quam ſententiam & Neſtor quædam grauiſsime locutus, Agamemnoni utilem ordinandi exercitus rationem demonſtrat. Tũ ille re diuina facta uocatisꝗꝫ Græciæ principibus copias inſtruit. Quæ deinceps ordine recenſentur, exponitur què nauium numerus quibus aduecti eſſent Gręci. Poſtremo & Troianorum duces atꝗꝫ auxilia commemorantur.

Somnia

Somnia Beta refert, populi cœtumq́; rateſq́;

EXponemus enim uerſibus Homericos uerſus, non ſpe laudis alicuius in hoc genere, ſed ut noſtra ſtudia excitemus exemplo noſtro. Vt autem interpretis munere, quod ſuſcepimus, diligẽter fungamur, non longe à uerbis diſcedemus, ac illis potius, quantum quidem latinæ linguæ nobis comperta proprietas ſinet, inhærebimus. ἄλλοι μὲν ῥα θεοί.

Ex hoc illud:

Cætera per terras omnes animalia ſomno,
Laxabant curas & corda oblata laborum,
Ductores Teucrum primi & delecta iuuentus,
Conſilium ſummis regni de rebus habebant.

Et fortaſſe hoc quoq;.

Nox erat & terras animalia fuſa per omnes
Alituum pecudumq́; genus ſoper altus habebat
Cum pater in ripa, gelidiq́; ſub ætheris axe
Aeneas triſti turbatus pectora bello
Procubuit &c.

ἱπποκορυσταί.

De copijs equeſtribus συνεκδοχικῶς & pedites intelligendæ. Facit autem mentionem militum potiſsimũ, quia de bello hiſtoria texitur, cum noctu etiam in pace dormiri ſoleat. Sed ἱπποκορυσταί ſunt, equorum agitatores ſiue equeſtria prælia facientes, κορύσσεσθαι enim armari uel incitari ſignificat, ut ιλ. δ΄. ἥτ᾽ ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται. & ιλ. π΄. πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ & mox: πόλεμόν τε κορύσσων. Placuit quibuſdam ſignificarĩ hac uoce & iubas equinas, quibus galeæ bellatorum exornari quondam ſolerent.

c νήδυμος

νήδυμος ὕπνος.

Vnde non cito expergiſci aliquis poſsit. Nā enim negat, ut νηποινεὶ impune νήριθμοι innumeri. Sed ex hoc ſoluitur quæſtio, cum nunc dicat nō potuiſſe ſomnum capere Iouem, quare in primo obdormuiſſe dixerit? Non enim pernoctare in quiete potuiſſe ait, ut Virgilius: neq; enim dat cura quietem.

μερμήριζε.

Quæſiuit cum animo ſuo, aut uarijs in cogitationibus agitabatur ut ὀδ. δ.

ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
δείσας ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι.

ἧδε δέ οἱ.

Hæc alternanti potior ſententia uiſa eſt. Nam & cum ſuperiores uerſus fecit, ad uerbum μερμηρίζειν Homericū reſpexiſſe Maro uideri poſsit, hos inquam: Atq; animū nunc huc celerem nunc diuidit illuc, In parteſq; rapit uarias perq; omnia uerſat.

πέμψαι ἐπ' ἀτρείδῃ.

Sicut νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν, ad naues, uel eſt ἀναστροφή, ut ſic ordinari poſsit, ἐπιπέμψαι τῷ ἀτρείδῃ, id eſt, immittere Agamemnoni.

οὖλον ὄνειρον.

ὄνειρον interpretati ſumus ſomnum. Intelligitur autē Deus quidem autor uiſorum, quæ per quietem & ſoporem, hoc eſt dormientibus offerri ſolent, quæ ſomnia dicuntur, ut apud Ouidium quoq; in ſomni illa regia collocantur. Conſueuere autem Græci poetæ ijs, quæ uſu uenire in natura rerum aut accidere hominibus cernuntur, ut ſunt quas ποιότητας & πάθη uocant, corpora quaſi quædam per εἰδωλοποιίαν affingere, & exprimere

mere

mere notiones noſtras ſimilitudine quadam formę. Vt fama eſt apud Maronem effiсta, & apud Homerũ, ἔρις itemq́ꝫ ἄται & λιταί. Ita faciunt de ijs quæ accidere alijs rebus ſolent ipſi naturas ſeu οὐσίας, ut hoc loco Deus quidam ὄνειρος introducitur. Quare autem οὖλον hũc uocat? Grammatici uolunt nocentem accipi nunc oportere, qui miſſus eſſet ad ſeducendũ Agamemnonem, cuius error exitialis fuerit Gręcis, cum uox molle etiam & placidum notet. Sed eadem & implicationis & cincinnationis habet ſignificationem, unde & crines οὖλοι & panis οὖλος, & manipuli οὖλοι nominantur. Atq́ꝫ hæc congruere appellatio uidetur ſomniorum Deo, qui θαυματοποιός ſit. Neq́ꝫ enim ſomnijs quicquam magis intricatum aut, ut ita loquar, magis criſpum eſſe poſsit. Atq́ꝫ haud ſcio an non ſit οὐλὴ cicatrix à ſanitate, ſed potius à corrugatione cutis. Quin etiam οὔλιος ἀστὴρ ιλ. λ´. non tam ὀλέθριος quàm cincinnatus intelligi uidetur poſſe, ut hac ſignificatione crinitam ſtellam, id eſt, Cometen notari accipiamus. Sed de hoc ſtatuet quiſq́ꝫ quod uoluerit.

Βάσκ' ἴθι.

Repetitio eſt proprietatis linguæ, ut nunciam, & eia age. Hoc loco quæritur cur non fiat, quòd ſomnus diuinitus immiſſus nunciauerit. Ac alij aliter Iouem à mendacio liberant, quod ut opinor non admodum neceſſe fuerit, cum & hoc ſit referendũ ad illas multiplices ſpecies σοφισμάτων, quibus mortales, θεοί σφάλλουσι κρείττονας πεφυκότας, ut Euripides ſcripſit. Sed ita aliqui hunc excuſant, quòd iuſſerit educi exercitũ ad Troiam oppugnandam πανσυδίῃ, hoc eſt uniuerſum, at Agamemnonem hoc non animaduerſo, cũ reliquiſſet præ-

ſtantem uirtute Achillem, et ſocios illius myrmidonas, nequaquam contemnendam copiarum partem, non paruiſſe monitis Iouis. Quid autem eſt quod dicit, con ſenſiſſe in excidium Troię omnes deos precibus motos Iunonis, quod ſequens hiſtoria manifeſte refellit. Hoc igitur ſatis liquide & plane falſum & fictum eſt. Ariſtoteles in libro de fallacibus concluſionibus, id eſt, ἐλέγχων σοφιστικῶν, ubi de accentuum ambiguitate loquitur duo Homerica exempla adducit, quorum unum eſt ιλ. ψ´ Alterum adducit de ſomnio Agamemnonis, quod Iupiter dixerit, διδόμεν δέ οἱ εὖχος ἐλέσθαι, ſic enim ſcribere qui Ioui quaſi patrocinentur, non δίδομεν, ut Iupiter uictoriam iubeat Somnum conferre Agamemnoni, & ſit διδόμεν pro διδόμεναι, & hoc rurſum pro διδόναι, in ſignificatione imperatiui. Si enim eſſet δίδομεν, diceret ſe addicere illi uictoriam, quæ cum non ſequuta fuerit, mentiretur. Sed hoc hemiſtichium nuſquam in Homeri legitur libri, ſiis quidem quos habemus, ut alio exemplo Ariſtotelem uſum eſſe appareat, niſi memoria lapſus fuit, ut quibuſdam uidetur in mentione Calypſus libro ſecũdo ἠθικῶν νικομαχείων, & tertio τῶν μετὰ τὰ φυσικά, ubi fecerit apud Homerum Hectorem κεῖθ᾽ ἀλλοφρονέοντα, cum non legatur ἀλλοφρονέων ſed ὀλιγηπελέων. ιλ. ό.

ἀμφὶς ὀλύμπ.

ἀμφὶς φράζοντες, id eſt diſſentiunt, ut ὀδ. ά. de columnis Atlantis αἳ γαῖαν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι. Mox ἀμβρόσιος ὕπνος, dulcis ſopor, nam deorum cibum ſuauiſsimum & fragrantiſsimum Ambroſiã dicit eſſe Homerus. Et oleum ἀμβρόσιον appellauit ſuauiſsimi odoris ιλ ξ´.

ἔνδιος

εὕδεις ἀτρέος.

Eleganti uſus eſt proœmiolo, in quo eſt memorabilis ſententia, quæ principes hortatur ad uigilantiam, & curam ſubditorum. Ita & attentum breuiter reddit Agamemnonem, cum officium ipſi ſuum in memoriam reuocat, & autoritatem nuncij conſtituit, qui à Ioue ſe miſſum diceret. καρηκομόωντας capillatos priſco more Græciæ. εὐρυάγυιαν latis uijs ſeu regionibus urbem, & de hoc magnam dicit.

μελίφρων.

Mellitus uel melliti ſenſus, id eſt gratus & iucundus, ita enim placidus eſt ſomnus & quaſi amœnorum uiſorum, & apud Theocritũ ὕπνος μελιτοσγλυκίων dicitur.

φῆ γὰρ ὅ.

Id eſt ἐκεῖνος ἔφη hoc eſt πεπεισμένος ἦν. Iam ſibi perſuaſerat futurum illo die ut Troiam caperet, ignarus diuini conſilij, & mox θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεα, dixit τιθήσειν, ut ſit ἐπιθήσειν ἄλγεα τρωσί καὶ δαναοῖς, obiecturum illum miſerias & luctus tam Græcis quàm Troianis de belli prœlijs.

ἀμφέχυτ' ὀμφή.

Circumfundebatur uoce diuina, id eſt in auribus tũ etiam illius uerba ſomnij reſonabant. Ac nũc deinceps ueſtitus uirilis, deſcribitur. χιτὼν tunica interior, quod quaſi circum membra fluat, hoc eſt ἀπὸ τοῦ περιχεῖσθαι τῷ σώματι, poſito. ι. pro ε. ut in ἰλεὸς quemadmodũ aiunt, ὅτι εἰλοῦνται qui illo morbo affliguntur, & πέδιλα ἃ περιειλοῦνται τοῖς ποσί. & ἶλαι atque ὅμιλος. Νηγάτεον, quid ſignificaret, quęſiuere. Atque aliqui acceperunt recentem, aliqui molliter & ſcite pertextum, aliqui etiam nulla artificis manu elaboratum ſed diuini operis, ut ſit. νη. quę

admodum in νήγρετος negatiua, ita hic iam erit χιτὼν ἀχειρόκμητος ſeu ἀχειρότευκτος, φᾶρος, pallium ſignificat, huic poetæ etiam muliebre· ὀδ. ε.

αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη.

Nam illic læna, id eſt pallio grauiore uel duplici, ut ιλ. κ΄. ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν, διπλῆν ἐκταδίην contra frigora comparato Vlyſſes ueſtitur, ut nauigaturus.

αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' ὀδυσσεύς.

Vt paulo poſt etiam τὴν χλαῖναν, id eſt, pallium abijcit, Et Chartagini Aeneæ Tyrio fulgebat murice læna, demiſſa ex humeris. tēpore ſcilicet hiemali, ut oſtenderat ante · Dum pelago deſæuit hiems. & poſtea: Quin etiā hiberno moliris ſidere claſſem. Sed quia Agamemno bellator nunc eſt, & in expeditione uerſatur, accipere, ut opinor, poſſumus militare palliū, ſeu paludamentum, Græci χλαμύδα & χλανίδα dixere, πέδιλα à pedibus, talaria, ut.

Primum pedibus talaria nectit.

ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.

ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμ.

Id eſt, ἀμφέβαλετο τοῖς ὤμοις, Suſpendit de humeris enſem argenteis clauis inſignem. ξίφος autē Homerus etiam φάσγανον uocat, ut ιλ. π΄. τὼ δ' αὖτις ξιφέεσσι συνέδραμον, ἔνθα λύκων μὲν ἱπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασε, ἀμφὶ δὲ καυλὸν φάσγανον ἐῤῥαίσθη.

Vocarunt & σπάθην à ſtringendo. Sed apud Xenophontem περὶ ἱππικῆς, ξίφος gladium ſignificat minus latum & ad ictus punctim inferendos magis idoneum, μαχαίρα autem, quæ & κοπίς, latiorem enſem ad plagā cæſim faciendam opportunum. Quorum hi quondam

Gallici,

Gallici, illi Hiſpanici ſeu Iberici, quibus & Romani uſi, appellati fuere. Hactenus exornatur & apud Maronem Euander, cui tamen pro pallio pantheræ pellis applicatur Aenei. 8.

Conſurgit ſenior tunicaq; inducitur artus.
Tum lateri atq; humeris tegeæum ſubligat enſem.
Demiſſa ab læna pantheræ terga retorquens.

εἵλετο δὲ σκῆπτρον.

Scipionem regium Vulcani opus, ut poſtea dicitur. Hæc enim inſignia principatus fuere apud ueteres, quia ſeniores ipſius etiam naturæ ordine, & hominum conſenſu præeſſe debent. Seniorum autem geſtamina Scipiones, ut incedant firmius baculis niſi. Sed regum & principum Scipiones, conſpicui precioſa materia atque opere ipſo fuerunt, ut, Achilles. ιλ. ά.

ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ.
χρυσέοις ἥλοισι πεπαρμένον.

Et Maroni · Sceptrum eburnum, & primus ſceptris Latinus, cum ſcilicet & alij proceres adeſſent cum ſceptris. Deniq; σκηπτούχους βασιλῆας communiter Homerus appellat. ἠὼς μὲν ῥα

Matutini temporis ab ortu auroræ deſcriptio. Maro aliter non Dijs ſed hominibus afferentem lucem auroram introduxit lib. xi.

Aurora interea miſeris mortalibus almam
Extulerat lucem, referens opera atq; labores.

τοὶ δ᾽ ἠγέροντο

Cogebantur, thema ἀγείρω.

βουλὴν δὲ.

Alicubi legit̃ βουλὴν δ᾽ ἄρ, eadẽ ſentẽtia. Egregia aũt cõſultatio, pponitur à poeta, & imperator introducit̃ prudẽs,

qui non ſtatim ſuum animum multitudini aperiat, ſed communicet prius rem cum ſenioribus, id eſt Ducibus, de quorum ſententia illam pro concione poſtea exponeret.

πυκινὴν ἠρτύετο.

Βουλή, id eſt conſilium, ſignificat tam rem, id eſt, deliberationes quàm cœtum deliberantium, ut ἀρχὴ magiſtratus, honorem & hominem. δικαστήριον, locum & cœtum iudicij. πυκινὴν autem βουλὴν denſam uocat, id eſt graue & ſapiens conſilium atque etiam ſecretius, ad hęc enim omnia denſitatis intellectus transferri poteſt. ἐνύπνιον, inſomnis ſeu per quietem ἐπιῤῥηματικῶς, & mox εἶδος, μέγεθος, φυὴν, faciem, ſtaturam, habitũ, dixit, & ἀμβροσίην διὰ νύκτα, uel iucundam, quies enim huius temporis propria. dulcedinem igitur ſomni & huius gratiſsimam quietem indicat epitheton. Vel ut Grammatici nugantur, ἀμβροσίη quaſi ἀναβροτίη, quod noctu mortales non obambulare, neque diuerſari in publico ſoleant.

ἀλλ' ἄγετ' αἴκενπως.

Nunc hoc agite, inquit, ſi quo modo induere arma poſsimus Græcis. Innuit igitur poeta imperatorem dubitaſſe de uoluntare militum, & intellexiſſe hos iam belli pertæſum eſſe, atque ita deinceps ſuam ſententiam exponit, quam illi ſequuntur. θωρήξομεν, id eſt armemus συνεκδοχικῶς, atque eſt uel modi ἐναλλαγή, uel uocalis συστολή, quæ perhibetur Ionicæ fuiſſe dialecti, intellectus enim requirit ſubiunctiuũ modum. ἣ θέμις ἐστὶ, uel, ut par eſt, aut quemadmodum fieri ſolet, uel, quatenus me decet, & rectum eſt.

πολυκλήισι.

Interpre-

Interpretantur μεταληπτικῶς, ut ſit multis remis inſtructas naues, nam κληίδας eſſe ſedilia quædam in nauibus remigum.

ἀγορήσατο καὶ μετέειπε

De hac elocutionis forma alibi diſſeruimus, non enim eiuſdem ſignificationis uerba, quaſi à balbutiente poeta, repeti exiſtimandū. Sapientiſsime autem uir Neſtor, etſi aſſentitur imperatori, & ſomnio credit, tamen ſubindicat dubitationem & formidinem ſuam. νοσφιζοίμεθα, auerſaremur, inquit, eum qui narraret hæc nobis.

βουλῆς ἐξῆρχε

De Senatu primus exijt, eumq́ alij exurgentes & ipſi ſecuti fuere.

ἠΰτε ἔθνεα

Prima hæc parabola Homerica apicularum, animalis non grandis quidem illius, ſed multiplici laude celebris. Et notantur in his uerſibus ea, quæ ὁμοιόπτωτα uocantur, βοτρυδὸν uero de agmine denſo examinis dixit, ut Maro,

Et lentis uuam demittere ramis.

ἅλις, confertim, & ἁλίσαι cogere ſeu congregare, πεποτήαται ἰωνικῶς, à uerbo ποτῶμαι.

ἐστιχόωντο

Significat uerbum ordinum inceſſionem, ut. ιλ. δ'. τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο, item ἰλαδὸν, denſo agmine, ſeu turmatim, & facere ἰλὰς proprie equitum, propter conuerſionum crebritatem.

ὄσσα

Rumorem, Iouis nuncium dicit: Nam fit ut hi diuiui tus ſæpe ſpargantur, & uoluntates atq; animos homi-

num commoueant. δεδήει, exarſerat, ut intelligamus uehementem fuiſſe incitationem. τετρήχει, fremebat cõcio, πεποιημένως ut opinor, alĳ à ταράσσεσθαι duxere, id eſt tumultuabatur, formatio eſt ὑπερσυντελικοῦ abiecto augmento. σπουδῇ, uix tandem conſedere, & paulo ante λαῶν ἱζόντων, occupantium ſedes, ἐρήτυθεν, tenuerũt ſedes ſuas, formatione æolica, & eſt paſsiuum poſitum actiui loco ιλ. ό. αὐτὸν τὶ ἰσχανάασκον ἐρητύοντό τε λαόν. Niſi quis auſit facere ut καθ' ἕδρας dirimat, ita enim accipi poterit, collocatos fuiſſe Gręcos in ſedibus ſuis, ἀνὰ δὲ κρείων ἀγαμέμνων ἔστη. τμητικῶς ἀνέστη δέ.

πέλοπι πλήξ.

Pelopa equeſtrem uocat. Nam & equeſtri certamine uiciſſe Oenomaum, & obtinuiſſe præmiũ uictoriæ hippodamiam fertur. Genus autem Homerus Agamemnonis ſic à Ioue deducit, ut mox dicemus, in quo poſteriores neſcio quid innouarunt. Quæ relinquamus ſane nunc, hoc autem conſideremus, regnum Agamemnonis & principatum legitimum, id enim ſceptrum accipiendum, regum inſigne, poetã ab ipſo Ioue per Mercurium deducere ad Agamemnonem. Nam ſapientia & eloquentia magnis uiris diuinitus poteſtatẽ in alios confert, ut hos præſtare atq; dominari reliquis, non ſolum humanarum legum, ſed diuinæ etiam conſtitutionis ius quoddam iubeat. Sed genus Agamemnonis ita deducitur.

Iuppiter ſuſcepit, ἐκ πλουτοῦς τῆς τμώλου, uel ut alĳ κρόνου Tantalum.

Hic ex Euryanaſſa Pelopem.

Huius & Hippodamiæ filiæ Oenomai,

Atreus & Thyeſtes.

Atrei

Atrei & Aeropes Creticæ mulieris, filij
Agamemnon & Menelaus·
Thyeſtæ filius Aegiſthus·

διακτόρῳ ἀργεϊφόντῃ

Nuncium deorum Mercurium à poetis introduci cõſtat. *Αργειφόντης* autem quia argum, uel hominẽ, uel canem oculatiſsimum cuſtodem Inus, iuſſu Iouis interemerit. Aut quia ſit numen hoc purum & *φόνου καθαρόν*, id eſt pacis. Sed & intelligi poſſe exiſtimo nitore quodam conſpicuum Mercurium, quod ut deſtitutus priorum autoritate affirmare non auſim, ita ſtellæ Mercurialis *στιλβοῦσης* appellatio adiuuare poſsit.

αὐτὰρ ὁ αὖτε θυ.

Aeolica dialecto, uocatiui terminatio poſita pro nominatiuo· Nihil autem innuit Homerus de illa horribili diſſenſione, & nefarijs odijs, quæ excercuerint hi fratres inter ſe, ut Tragici fecere, ſed Thyeſta ut iunior frater ſuccedit in adminiſtratione regni maiori Atreo, & illius filios curat ac tuetur ſumma fide, atq; de his maximo nato Agamemnoni tradit ſceptrum ac regnum paternum· Hoc ſceptrum ſumma religione uenerari Chæronenſis ſcripſit Pauſanias, & appellare *δόρυ*, quod haſtam notat, ac ſuſpicatur in Phocida delatũ eſſe ab Electra filia Agamemnonis, locus extat in Bœoticis.

ὦ φίλοι ἥρωες

Secundus Homeri liber exempla habet eximia deliberationum & ſuaſoriæ materiæ, quod & ipſum annotauit Fabius. Hoc autem loco introducitur Agamemno ſimulata oratione cohortans milites ad fugam, hoc eſt feſtinatam reuerſionem in patriam. Quæ oratio eſt, ad conſilium tentandi animos militum, ſummo artificio

accommodata. Primum auté miſerabilem fortunam belli deplorat, & aduerſos caſus conqueritur. Deinde Troianorũ uires hoc nomine extollit, quòd ipſi quamuis pauci, tamen auxilijs uicinarum gentium ſubleuentur & defendantur, poſtremo diuturnitatem & tædia belli commemorat, patriæq́; & coniugiorũ mentione ad reditum animos Græcorum concitat. Sed inter hæc paſsim eiuſmodi ſententię inſeruntur, ut nemo niſi ignauus tali oratione moueri poſsit, ac fortes potius in ſpe expugnandæ Troiæ confirmentur. Quomodo enim Iupiter, qui ante promiſerat uictoriam, nunc relinquere bellum iuſsit? Idem ſi eſt urbiũ uaſtator, quamuis longum fiat, Troiam etiam certe delebit. Quanta auté turpitudo hęc putanda, cędere tantam multitudinem tam paucis, quamuis auxilijs externis adiuuentur? Reliqua eſt mora belli & reſpectus ſuorum, quæ fortes non abſtrahere ſolent à uirtutis & laudis propoſito. Itaq; Imperatoré periculum uidemus facere uoluntatũ militariũ, & tentare animos multitudinis, ut intelligere poſsit utrum promtitudo ad bellum gerendum, & fortitudo ac patientia in his etiam tunc duret, ut ſi intellectum ſit, fractos eſſe, ad confirmandos ipſos conſilium & oratio adhibeatur, quemadmodum & fit. Nam & ualde properant bellum relinquere, & uix retinentur, & tamé poſtea præſentiſsimis animis, & magno ardore illud gerunt. Atq; has imperatorias artes, ut nobis poeta utiliter proponit, ita hoc quoq; diſcendum, interdum incidere atq; obijci principibus tantas difficultates, ut niſi diuinitus ſuſtentarentur, & ipſi ruerent, & omnia ſubuerterentur. Itaq; accerſitur & hoc loco Mineruę numé, quod fulciat autoritate & eloquentia ſapientiſsimi uiri Vlyſſis labo-

ſis laborantes res, & reuocet ab errore multitudinem, & animos illorum cõuertat ad reſpectum laudis, & decoris. Quo loco ægregie docet Homerus, illos motus heroicos & eximios, quibus animi impelluntur ad aggreſſiones rerum grauium & arduarum eſſe diuinos, ideoq́ ſucceſſus nunquàm abſunt, ſed præter omnium opinionem, & ſpem cum admiratiõe maxima incepta hęc fœliciter abeunt, & præclara κατοςθώματα exiſtunt, quod in audacia & temeritate humana fieri non ſolet. Nam celeriter tales conatus debilitantur, & res euertuntur, ac exitus infelices, ſæpe etiam numero miſerabiles, incepta ſtultæ audaciæ excipiunt atq; concludunt.

σχέτλιος.

Indignantis uox, & ipſum etiam Iouẽ accuſantis. Significat enim certe σχέτλιος, ſceleratum, quo Agamemno, quaſi in uero dolore, uerbo nunc utitur, ut exiſtimetur mirifice eſſe commotus, qui etiam Deo ipſi propemodum maledicat. In teutonica lingua uox pene eadẽ ſimili in ſignificatione uſurpatur, ſchentlich.

δυσκλέα.

Inglorium uel poſt uel ob amiſſam magnam partem copiarum. Et mox: κάρηνα πόλεων arces & mœnia & turres, quæ omnia ſunt ardua & conſpicua, ut eſt in corpore uertex.

αἰσχρὸν γάρ.

Ratio ignominioſi reditus. Siquidem tanto exercitu & tam inſtructo ita longo tempore bellum non potuerit conficere.

ὅρκια πιστὰ ταμόντες.

Vt latini fœdus icere & ferire & percutere dixere, propter cœdi tum ſolitas pecudes, ut apparebit & in ιλ. γ'.

uel quod porcus ſolenni cum precatiōe ſilice ferireť, Romano quidem ritu, ut expoſuit Liuius lib. 10. Notatur autem uerſus Maronis in octauo.

Et cæſa iungebant fœdera porca.

Propter porcæ mentionem, cum porcus mactari conſueuerit.

ἐφέστιοι ὅσσοι.

Troianos, ait, ſingulos, ſi denis Achiuis opponi debeant, non exæquaturos decuriarum numerum. Eos autem uult intelligi & aſſumi, quorum patria Troia ſit, id eſt qui focum & larem in urbe Troia habeant, non externos, quos mox plurimos eſſe confitetur. Hæc autem accipiemus ὑπερβολικῶς ab Agamemnone dici, de ingenti copia Græcorum, ſi cum paucitate Troianorum illa conferatur. Nam ſi de Troianis tantum, ut aliqui tradidere, intelligendum ſit, quod ponitur ιλ. θ'.

χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο, πὰρ δὲ ἑκάστῳ
εἵατο πεντήκοντα σέλα πυρὸς αἰθομένοιο,

Definitus ſcilicet numerus Troianorum fuerit, qui cōpleretur milibus quinquaginta. Græcorum uero omnium, qui uenerint ad Troiæ oppugnationem, aliǰ fuiſſe plus minus centum uiginti, aliǰ centum quadraginta milia, uoluere. Si enim ponatur nauium numerus is, qui expreſſus eſt in catalogo, mille centum octoginta ſex (tot enim de ſcriptis Homericis, quæ ad nos peruenere colliguntur) cum aliǰ fecerint numerum hunc. M. C. lxvi. aliǰ M. C. lv. niſi forte ſcriptura mendoſa extat, Thucydides uero ſcripſerit: πεποίηκε γὰρ χιλίων καὶ διακοσίων νεῶν, τὰς μὲν Βοιωτῶν, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἀνδρῶν, τὰς δὲ φιλοκτήτου πεντήκοντα, δηλῶν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὰς μεγίστας

μεγίςας καὶ ἐλαχίςας, quamuis hic, ut fieri ſolet, nume rum propinquum ducentarũ nauium, de illis.c. lxxxvi. compleuiſſe uideatur. At Euripides χιλιόναυν ςόλον ma iore incertoq́ eo numero dixit in Oreſte. Si igitũ uſq; ad philocteten ſingulis ducibus attribuantur centeni ui- ceni pro numero nauium, quæ unumquenq; illorum ſe quuntur, poſtea uero quinquageni tantum, exibit nu- merus, centenum uiginti nouem. M. ſeptingentorum & nonaginta de nauibus ſcilicet primum M. & vij. in quibus centeni uigeni uehantur, deinde de nauibus c. lxxix. in quas conſcenderint quinquageni tantum. Id autem ideo faciendũ, quod Homerus in mentione phi loctetis numerauerit ſocios quinquaginta, cum ante de Bœotijs incipiens, numerum poſuiſſet centum & uigin ti. Atq; hæc computatio uidetur eſſe uera, collegit enim λογιςικῶς poeta eas naues, in quibus ueherentur cente ni uiceni & hunc illis numerum præſcripſit. Item eas in quibus ueherentur quinquageni, præſcripto & his nu- mero, utq; idem Thucydides quoq; uidetur ſenſiſſe. Ve rum ſi tantummodo excipienda ſint ſeptẽ Philocteteæ naues, in quibus. l. ueherentur, reliquus iam nauiũ nu- merus ductus in centum uiginti, efficiet hominum nu- merum, centenũ quadraginta milium, mille quadrin- gentorum octoginta. Quibus addantur ſocij Philocte tis trecenti quinquaginta, eritq́ omnium ſumma c. xl. M. Mille octingẽti xx. Qui numerus ſi maxime ad quin decim Myriades expleretur, unde quidẽ adhuc abſunt octo. M. cc. & lxxx. tamẽ ad quinquaginta milia, id eſt Myriades quinq;, primum iam triplex eſſet, & longe à decuplice, qui hoc loco proponitur, abeſſet. Reſtat igi- tur hoc, ut ea figura rem explicemus, quam ſupra retuli

mus, aut illa quinquaginta M. ιλ. ϛ´. non de Troianis tantum accipiemus. Sed hæc fortaſſe prolixius quàm oportuit diſſeruimus, quare ab illis ad ea, quæ ſuperſunt, explicanda pergamus.

ἐφέστιοι.

ἀπὸ τῆς ἑστίας, quę & ἱστία Dorica dialecto Corinthiorum & Siculorum. Quæ latinis ueſta, cui cum publicorum tum priuatorum ædificiorum ſedes & fundamenta conſecrabantur. Huius igitur erat ignis ſacer, qui fouebatur publice, hoc eſt in templis Deorum, certa etiam religione, Romanorum quidem ritu, quem ex Aſia allatum perhibent, & Maro ſignificat,

Sic ait, & manibus uittas ueſtamq; potentem
Aeternumq; adytis effert penetralibus ignem.

Hic in domibus erat focus, et ijdem penates, id quod luculento in Homerico hymno canitur,

ἑστίη ἡ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
ἕδρην ἀΐδιον ἔλαχεν, πρεσβηΐδα τιμήν.

Et in hymno in Venerem, dicitur ueſtá per Iouis patris caput iuraſſe, uirginem ſe permanſuram, ideoq; Iouem illi hunc honorem habuiſſe, ut æde media collocatam, tam apud deos quàm homines, uenerabilem & ſanctam eſſe uellet.

διακοσμηθῆμεν.

Ordinatemur. Sic inquit diſtributis nobis in decurias, ſinguli Troiani, qui miniſtrarét nobis potantibus, cuiq;

cuiq; decurię attribuerentur. κοσμεῖν enim & diſponere, ac inſtruere & ordinare ſignificat, ſine ordine enim & in confuſione ornatum nihil eſſe poteſt.

ἐγχέσπαλοι.

Bellatores eſſe dicit, qui haſtas uibrarēt, quod fiebat priusquam illa coniỹceretur in hoſtem, nam ictus impetu adiuuabatur, & reddebatur uehementior. Ita & aliquis apud Maronem rotat enſem, & telum Aeneas fatale coruſcat.

Διὸς μεγάλου.

Emenſo enim cœlo ſiue æthere, Sol, hoc eſt percuſſo orbe ſignifero, qui per medium cœlum tranſit, annuum ſpaciū temporis deſignare ſolet. Nunc annis igitur nouem oppugnatam Troiam dicit, & interea tam naues ipſas, quàm inſtrumenta harum corrupta eſſe.

σπάρτα λέλυνται.

De Sparto extat diſputatiuncula apud Gellium lib. xvij. cap. iij. placuit fere eruditioribus funes ſignificari lineos & cannabinos, quarum ſoleat ſeri materia. Plinius lib. xix. cap. i. Hinc fuiſſe nauiū armamenta apud eundem interpretati ſunt, quoniam, cum ſparta dixit, ſignificauerit ſata. Libro uero xiiij. cap. ix. dubitare ſe ſcribit idem autor, num ſparta geniſta ſit, & nunquid hanc deſignauerit Homerus, cum dixit: Nauium ſparta diſſoluta. Nondum enim, inquit, fuiſſe Africanum uel Hiſpanum ſpartum in uſu, certum eſt. Et cum ſutiles fierent naues, lino tamen, nō ſparto unquàm ſutas. De quibus uidemur recte poſſe hoc loco interpretari σπάρτα, non modo funes, ſed etiam uela nauium, nam δοῦρα trabes ſignificat.

gnificat. Sed ſi ita ſit Gellius dubitauit an non potius ultima ſyllaba acui debeat. Nam hic eſt accentus peculiaris deriuationum, ut λεκτὸς, γραπτός, ποιητός, ſed ipſe tamen ſuam dubitationem ſoluit, quod proprie nunc nauiū armamēta ſic uocentur, & notetur certū quoddā genus ſatorum, itaq; accentu hoc uocabulū ab illo generali diſtingui, ut ξανθὸς, & propriū Ξάνθος, δῆμος & δημὸς, βροτὸς & βρότος.

αἱ δέπου.

Grauiſsimæ hæ ſunt tentationes, cum & coniugum atq; liberum relictorum tam mollem facit mentionem, & cum aſſeuerat ſtuſtra tantos labores ab illis ſuſtineri. Iam etiam ſe complectitur Imperator, quo minus ſibi miles futuram ignominioſam fugam arbitretur, fugiamus inquit. ἄυτως, id eſt, at res incœpta ſic hæret neq; perficitur.

ὥσφατο.

Iam igitur cognoſcit Imperator incertis atq; etiam fractis animis militem in aciem produci quàm inutile fuiſſet. Omnium enim animi non belli gloriam, ſed domeſticam quietem ſpectant, atq; redire uolūt in patriā, non capere urbem hoſtium, illi quidem qui conſilij capti expertes fuerant. Hanc autem tantam & ſubitam tumultuationem eleganti ſimilitudine uentorum colluctantium, & tempeſtatis maris expreſsit, cum qua confert incitationem turbulentam Grecorum feſtinantium fugere, hoc eſt celeritet relinquere bellum & terram hoſtilem, ut illud,

Heu fuge nate Dea teq; his ait eripe flammis

πᾶσι

πᾶσι μετά.

Totius multitudinis animi commouentur, περιφραστικῶς, omnibus qui in multitudine erant, hoc enim ſignificat nunc μετὰ.

πόντου ἰκαρ.

Geminata ſimilitudo uentorum & mare perturbantium, & ſegetes concutientium, κύματα μακρὰ profundos fluctus dixit. Significat autem uerbum omne ſpacium longitudinis ut μακρὰ γραμμὴ ἢ ὁδός, altitudinis ut δένδρεα μακρά. Etſi philoſtratus, ut opinor, argutatur μακρὰ δένδρεα accipienda, quarum altius defixę ſint radices, ut non ſimpliciter proceræ ſignificentur, iuxta hoc,

Quantum uertice ad auras
Aethereas tantum radice in tartara tendit

Mare Icarium à filio Dædali præcipitato in illos fluctus cum incautius ſubuolaret, iuxta hoc

Icarus Icarijs nomina fecit aquis.

Inter cycladas hoc pelagus fuit, ut Ouidius quoq; indicat lib. viij.

Parte Samos fuerat Delosq; Parosq; relictæ
Dextra Lebynthos erat fœcundaq; melle calymna
Cum puer audaci cœpit gaudere uolatu.

Plinius ab Inſula Icaro una de Cycladibus uicinũ mare appellatum ſcripſit. In hanc autem eiectum cadauer Icari ab Hercule tumulatum fuiſſe, & ex eo nomen Inſulæ factum, cui ante pergamo nomen eſſet.

λαβρός.

Sunt enim Zephyri interdum flatus, cum uehementes, tum pluuij quoq;, ut οδ. ξ΄. νὺξ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος· ὗε δ᾽ ἄρα ζεὺς πάννυχος· αὐτὰρ ἄη ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.

ἐπί τ᾽ ἠμύει.

Concutit uentus ſpicas, qui ſunt σάχυσιν & ἀσάχυσιν, ſiue ſpicis imminet atq; intorquet ſeſe, ut ιλ. τ΄.

ξανθὸς ἄφαρ δ᾽ ἤμυσε κάρηατι.

ἵστατ᾽ ἀειρομένη.

Hoc eſt puluis ſublatus concurſu Græcorum conglomerabatur ſupra illos. Sed paulo ante λαβρὸς ἐπαιγίζων, notat largis imbribus uehementem, & tempeſtuoſum uentum, & ἀνέμοιο καταιγὶς, uenti impetus grandinoſus. ιλ. π΄.

ἤματ᾽ ὀπωρινῷ ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ ζεύς.

καταιγὶς uero & καταιγίζειν atq; ἐπαιγίζειν, uel eſt factũ de hoc, quod Oriente capella, quæ Olenia dicitur, ſidere hiemali, imbres & grandines, atq; turbines concitari ſolent. Vel ductum eſt uerbum ἀπὸ τοῦ ἀΐσσειν, hoc eſt ab impetu & concitatione, unde & αἶγες dictę uidentur, quia ſaltu, concitatiore per rupes ferantur.

ὀρὸς τ᾽ ἐξεκάθαιρον.

Vel ἐξεκάθηρον, uel dicit ſentinas repurgaſſe Gręcos, uel deterſiſſe foſſas, quibus admitterẽtur undæ de mari ad naualia, per quas facile in illud deduci naues poſsẽt.

αὐτὴ δ᾽ ὀρ.

ὑπερβο=

ὑπερβολικῶς· ferit aurea ſidera clamor,& mox ὑπὸ δ' ἦρτον, κατὰ τμῆσιν pro ὑφῆρσω, ὑπέρμορα aduerbialiter. Fata enim cõcedebant Græcis Ilij expugnationem. Sic & ὀδ.α. ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσι, ultra fatales miſerias, uecordia ſua homines mala ſibi accerſunt.

ἀτρυτώνη.

Indefeſſa. Τρύω enim affligo & conficio ſignificat. Habet oratio Iunonis indignationis affectum. εὐρέα νῶτα θαλάσσης, ingentia & patentia maris ſpacia dicit, μεταφορικῶς. Nam hæc pars in corporibus animantum latiſsime aperitur. Sed Virgilius dixit alio intellectu, dorſum immane mari ſummo, ſcopulorum & latentium ſaxorum in mari uaſtitatem.

καδδέ κεν εὐχωλ.

Dupliciter poſſumus interpretari hos uerſus, uel ſic. Atq; hanc gloriam relinquent Troianis raptæ Helenæ: uel hoc modo, κατ' εὐχωλὴν δὲ λίποιεν, id eſt κατ' εὐχωλὴν. ιλ. δ'. ἔνθα δ' ἄρ οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν, ut ſenſus ſit. Atq; Helenam relinquent Troianis, ſecundum uota illorum: Helenam autem Argiuam dixit, uel communi quadam appellatione, uel etiam propria. Fuit enim proneptis Perſei. Nam facio patrem huius Tyndareum, (cum fabulæ Iouem ferant) filium Oebali, nepotem Perſei ex filia Gorgophone, cuius auus Acriſius tenuit Argos, uel Spartanam dicit, id eſt Peloponeſiacam, ut ſupra: ἐν ἄργεϊ πάντι ἀνάσσειν. Nam Peloponeſi regnum fuit relictum Agamemnoni, quæ appellaretur ἄργος ab Argo nepote Phoronei. Vrbem autẽ Argos Oreſtes primum occupaſſe perhibetur. Virgilius

hanc appellationem aſſumſit, libro primo cum ait, οἱ natus Argiuæ Helenæ. ἀγανοῖς ἐπέεσσιν, bonis & clementibus uel etiam ſuauibus uerbis, ἀμφιελίσσας νῆας dicit agiles naues. γλαυκῶπις autem epitheton eſt Mineruæ, qua uoce ſignificantur oculi glauci ſiue cœſij, ſiue noctuini, ut Plautus dixit: Iunonis epitheton βοῶπις quo ſignificantur bouis oculi, quæ cur ita fecerit, mihi quidem parum liquet. Sed uenit in mentem cogitanti, & liquiditatem quandam illam coloris æthereā uim, quæ eſt Mineruæ, & hanc turbulentiorem aeris ſpiſsitudinem notare, attributam Iunoni. Verum de hoc & ſimilibus quæramus amplius.

Διὶ μῆτιν.

ἀτάλαντον, quaſi ἰσοτάλαντον æqualem, à ponderatione facta uox. Nam τάλαντα ſunt libræ iuga Homero. Iouem autem μητιέτην etiam alibi poeta, & Vlyſſem πολύμητιν uocat. Nam hunc ubiq; exquiſitis laudibus intelligentiæ atq; ſapientiæ ornat. Iouem uero ſcripſit Heſiodus, uel quiſquis autor fuit illius Theogoniæ, grauidam Mineruam ex ſe deuoraſſe μῆτιν, atq; ita ipſum partu illam ediſiſſe. Vim enim mentis & conſiliorum atq; rationis, non ſolum diuinam, ſed ſummi Dei opus eſſe, ueteres ſenſerunt.

ἐϋσσέλμοιο.

Nauem ſuam tranſtris & remis optime inſtructam, ſiue etiam firmam & ualidis tabulatis compactam, non attigiſſe Vlyſſem ait, quippe cui nō eſſet fuga cordi, ſed ſtetiſſe ibidem dolore animi afflictum, cum non inueniret quid in tanto diſcrimine rerum facere poſſet. Atq; eſt hoc pulcherrimum exemplum facinorum eorū, quę heroica

heroica uocamus, qua non uidentur eſſe humani cuiuſdam & communis modi. Hæc ergo tum demũ exiſtunt cum alia nulla prodeſſent, neq; priusquàm diuinitus excitentur ad conandum & agendum animi.

φεύξεσθ᾽ ἐν

Quanta probra hæc ſunt, fugete illos abiectos in nauibus? Nam ignauia et formido maxima his uerbis obijcitur Græcis. Et oſtendit Dea, ignominiam hanc ſuſtinendam uniuerſis, etiam ijs qui à conſilio & uoluntate fugæ longiſsime abſuerint, atq; hoc pacto ad omnia experiunda fortem uirum Vlyſſem & ſapientem quaſi calcaribus quibuſdam ſubditis extimulat. πολυκλήϊδας νῆας uocat firmas & compactas, ut ſupra δύσέλμυς. Nam σέλματα certe tabulæ ſunt, ut de fracta naui Sophocles Antigona, ὑπτίοις κάτω στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται. Volunt tamen & σέλματα, & κληῗδας eſſe ſedilia remigum. Ita utrumq; uocabulum ſignificarit inſtructionem & copiam remigij.

χλαῖναν:

Clamydem abiecit ut eſſet curſus expeditior, nã res in eo uertebatur, ut neq; lente neq; placide geri poſſet.

ἰυρυβάτης.

Monent hunc Ithacenſem Eurybaten aliũ fuiſſe atq; illum Agamemnonis Eurybaten ιλ. α. Sane ſuos quiq; precones habuere principes & duces. Ipſe uero nunc Agamemnoni ſceptrum eripit, nam autoritate ſumma opus erat, qua Imperator iam deſtituebatur. Hæc autẽ niſi ſingulari quodam impetu diuinitatis fierent, ſedicioſe fierent. δαιμόνιε.

Habet hæc uox apud Homerum ſemper aliquam increpationis ſignificationem, ſed non ſemper acerbam & quaſi infeſtam, ut cum alicuius nimiam promtitudinem etiam in uirtute cohercentes, illum improbum aut inſanum uocamus. Ita poſuit ιλ. ζ'.

δαιμόνιε φθίσει σε τὸ σὸν μένος.

Aliter autem ιλ. ά.

δαιμονίη αἰεὶ μὲν ὀΐεαι οὐδέ σε λήθω.

Iratus enim ita loquitur Iupiter. Et hoc loco quamuis non faciat conuitia principibus Vlyſſes, tamen uehementius increpat, quo magis ad laudem & uirtutem conuertantur. Atq; hoc eloquitur mollius. *ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν*, ipſe enim certe conſilio interfuerat. Sed placare uult principes uerbis, non lædere.

μήτι χολ.

Præruptius paulo hoc inferri uidetur. Referemus autem uel ad ſuperiora, ut fiat: cum ipſe quieſce, tum alios reprime, ne ſeditionem rex ulciſcatur, uel ad ſententiã conuenientem, quam intelligamus animo noſtro, ut ſit tale: prouidendum uobis, aut cauendum, ne iratus rex in turbulentos grauius poſtea animaduertat.

θυμὸς δὲ.

Non eſt leuis neq; euanida regis ira. reperitur & pluraliter. *διοτρεφέων βασιλήων*, non diſcrepante ſenſu.

δαιμόνι' ἀτρ.

Vulgus conuicijs etiam reprimit, atq; non uerbis ſolum inclementibus, ſed uerberibus etiam afficit.

ἐναρίθμιος.

Cuius neq; in bello, neq; in pace reſpectus ſit, uel cuius ratio nulla habeatur, aut qui locum ipſe non habeat neq; inter conſultantes, neq; inter pugnantes.

ἀγκυ

ἀγκυλομήτεω

Significat uerbum cõſilij calliditatem. ἄγκυλον enim incuruum & hamatum ſignificat, ut ἄγκυλα τόξα, & ἄγκιστρον hamus. Quanta enim eſt temporis, cuius Deum Saturnum eſſe uolunt, prudentia, aut quid non longa dies homines docet? Sed de cauſa epitheti etſi in mentem nobis alia quoque ueniebant, tamen nondum ſcilicet ſatis exculta, & nouitate adhuc horridiuſcula cogitatione diutius uerſare atque fingere placuit. Sequentem autem uerſum.

σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας ἵνα σφίσιν βασιλεύῃ,

Ariſtarchei cõfixerunt, ut ſuppoſititiũ. Et maluerũt ſic legere, unũ eſſe regẽ oportere, cui hoc, id eſt ut rex ſit, diuinitus fuerit collatum. θέμιστες autem ſunt iura ut ιλ. π'.

οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας.

Et θεμιστεύειν ius dicere ὀδ.

θεμιστεύει δ' ἕκαστος.

παίδων ἠδ' ἀλόχων.

δίιπετές.

Obibat excercitum reprimens tumultum', & ſedans commotam turbam, autoritate quadam regia. βρέμετ & σμαραγεῖ, πεποιημένα ſicut & πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, à ſonitu, ſtrepitu, fremitu, murmureque undarum & fluctuum.

θερσίτης δ' ἔτι.

Ea quæ ad argumentum, hoc eſt propoſitam narrationem ueluti extrinſecus aſſumuntur, ac quaſi obiter, ut ita dicam, accerſuntur, à Græcis ἐπεισόδια uocari ſolent. In his aut probabilitas quæritur, ut Idotheę uelum ὀδ. ε. contra omnem humanam fidem Vlyſsi ſalutare ã poeta introducitur. Aut eſt affectus aliquis triſtior uel hi

 larior,

larior, ut canis Vlyſsis ſenio confectus, illachrimans & mox moriens οδ. ρ´. Et Vulcanus ridiculi gratia ιλ. α´ & Irus colluctans cum Vlyſſe οδ. σ´. aut utilis doctrinæ & exempli gratia, ut hoc loco Therſites. Aut ad commoditatem & cōſenſionem expoſitionis, ut ſomnus ιλ. ξ´. opprimens Iouem interea, ut libere confirmare Græcos Neptunus poſsit. Aut in his eſt ornatus et elegantia atq; copia expoſitiōis, ut colloquiū Diomedis & Glauci, ιλ. ζ´. Aeneæ & Achillis ιλ. υ´. Deniq; etiā maieſtas & grandi tas, ut pugna Deorum ιλ. φ´. Itaq; & hoc legitur in eo libro, qui extat Ariſtotelis nomine de poetica, qui ut nobis ab illo autore editus non uidetur, ita nequaquam negauerim hanc eſſe ab aliquo ἐπιτομὴν confectam ſcriptorum pluribus libris de poetica Ariſtotelis, quamuis alterius etiam Ariſtotelis non Stagiritæ de poetica liber editus à Diogene memoretur. Sed in hoc quem nos habemus, hæc ferme reperiuntur. Totā Odyſſeam eſſe narrationem quandam prolixam de quodam, qui multis annis à patria abſuerit, errabundus ſolus, inter Neptuni inſidias. Illiusq; rem domeſticam interea fuiſſe diſsipatam à iuuenibus petulantibus, qui ambirent nuptias relictæ uxoris, & filio necem ſtruerent. Tandem illum diuexatum tempeſtatibus reuerſum ad ſuos, ignotū omnibus, cumq; paucis aggreſſum aduerſarios, ſe & ſuis incolumibus, uiciſſe. Hæc argumēnti igitur ſumma, reliqua uero ἐπεισόδια eſſe, eo in libro quem diximus, ſcribitur. Hoc autem Therſitæ ἐπεισόδιον etiam ad laudem ampliorem Vlyſsis à poeta introductum fuit, ut ipſe indicat, cum mox hoc facinus Græcos præ reliquis præclaris Vlyſsis actionibus facit celebrare. Sed habet optimā & ſaluberrimam contra ſeditiones ſubiectionem, & exemplum.

emplum nō ſolum improbitatis, cuius inſigne odium proponitur, uerum etiam uirtutis, cuius laudem magnificentiſsime celebrari uidemus. Fuiſſe autem Therſites traditur filius Agriij, qui frater fuerit Oeneij, cuius pater fuiſſet Portheus, ut dicit poeta ιλ. ξ΄.

πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο
ἄγριος ἠδὲ μέλας τρίτατος δ' ἦν ἱππότα οἰνεύς.

Porthea autem & porthaona dixere. Ita reperitur fuiſſe frater patruelis Diomedis Therſites, uno gradu inferior, ita ut ſubnotauimus.

	πορθεύς.	
ἄγριος	μέλας	οἰνεύς
θερσίτης		τυδεύς
		διομήδης

Quare tradunt, quod & Calaber expoſuit, huius pugni ictu ab Achille interfecti mortem, ex omnibus Græcis ſolum Diomedem grauiſsime tuliſſe. Sed tale nihil Homerus dicit, ne ullam etiam minimam labem aſpergat Diomedi, quē & ipſum omnibus modis ornatum introducit. Egregie autem fecit poeta, cum ſtultiſsimo & ignauiſsimo animo conſimile corporis quaſi domicilium attribuit. Nam iſtæ portentoſæ deformitates & turpitudines corporum uix unquam non ſimiles animos includunt. Et quamuis reperiantur etiam aliquando non pulchris corporibus, neq; formoſi, boni & ſapientes, ut teſtatur etiam noſter poeta οδ. θ΄.

ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ
ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει.

Tamen naturæ cuidam ipſius ſenſui ſemper,
Gratior eſt pulchro ueniens è corpore uirtus.

ἐκολῴα.

Obſtrepebat, tumultuabatur, ἰλ. ά. ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον. & κολοιὸς gracculus à ſtrepitu & garrulitate appellatus putatur.

μὰψ ἄταρ.

Loquacem & celeri lingua fuiſſe Therſiten dicit, ſed oratione compoſita ad uanitatem & captationem auræ atque riſus popularis. Interpres autem ita fuiſſe ridiculum Græcis id, quod Therſitæ placuiſſet, & egregium eſſet uiſum, ut ſic fiat, εἶναι δὲ γελοῖον τοῖς ἀργείοις, ὅτι ἂν εἴσαιτο, ἤγουν δόξειεν αὐτῷ τῷ θερσίτῃ. Eſſe Græcis ridiculum ſolebat, quicquid Therſitæ probaretur.

αἴσχιστος.

Sed talis, atque etiam imbellis, cur non relictus in Græcia fuit? Quia homo ſeditioſus non potuit domi remanere in ocio, & hoc genere natus repudiari non debuit, Eſt autem ἔκφρασις ſeu διατύπωσις inſignis deformitatis & turpitudinis. φολκὸν ſtrabum interpretati ſunt, id eſt oculis diſtortis, κυρτὼ ὤμω, humeri extãtes obliquo gibbo, ut κυρτωθὲν κῦμα ὀδ. λ΄. quaſi rotundatum tumulo quodam. φοξὸν uolunt eſſe capite acuto.

ἐπενήνοθε λάχνη

Tenuem capillum quaſi floſculi comam, obduxiſſe caluam dicit. Faciamus igitur uerbum ita, ἀνθέω & κατὰ μετάθεσιν, ἀνέθω, & ἤνοθα, παρακειμένῳ μέσῳ, & cum duabus præpoſitionibus ἐπενήνοθα, uel ἔθω, ἐνέθω ut ἐνέπω ἤνοθα μέσω, & ἐνήνοθα ἀττικῶς. ὀδ. θ΄. οἷα θεοὺς ἐπενήνοθε αἰὲν ἐόντας. Hoc autem ἔθω uolunt eſſe per μετάθεσιν factum ἀπὸ τοῦ θέω, ut ſit ἐπενήνοθε, ἐπέτρεχε, uel quæramus aliquid melius.

ἔλθισος

ἔχθιστος.

Infenſiſsimus erat præſtãtiſsimis. νεμέσσηθεν, ἐνεμεσσήθησαν, ſuccenſuerunt. μακρὰ βοῶν, ut paulo ante quoq; ὀξέα κεκληγὼς. Hoc enim unum norunt ſeditioſi, uociferari, unde & clamatores uulgo dicuntur.

τέο δ᾽ αὖ

Id eſt τοῦ quod ualet τίνος. Quid te ſollicitat, aut quid eſt de quo quæraris, & quod nunc etiam requiras? Eſt autem oratio omnibus ſenſibus turbulentiæ inſtructa, ut nihil ſeditioſius fieri potuerit, neq; odioſius ad uulgarem audientiã. Primum enim obijcit ei copiã & ſplendorem uitæ, quæ ſunt inuidioſa maxime. Deinde uoluptates exprobrat, rem indignisſimam & imperatori & in bello. Poſtremo, quod eſt inuidiæ caput, ſuorum uirtute abuti Agamemnonem dicit, & illorum labore atq; ſanguine parta occupare. Atq; ita refricat & uulnus uetus iniuriæ allatæ Achilli, non huius quidem honoris gratia, ſed quia facti inuidia erat recens, & exemplum hoc ſingulare ſuperbiæ & cupiditatis regiæ. Hæc capita orationis uerbis & ſententijs aptis ad perturbãdos multitudinis animos, & eleuandam imperij autoritatem elaborata ſunt.

πλεῖαί τοι

Refertum dicit eſſe tabernaculũ Agamemnonis ære. Nos addidimus excuſo ære. Nam ſignificat uaſa potiſſimũ ærea, id eſt τρίποδας & λέβητας, ſed & arma, ut opinor, quibus omnibus regium tentoriũ reſplenderet, ad quandam magnificentiam exornatum. Mulieres autem dicit plurimas, quæ extra ſortem datæ eſſent Agamemno-

memnoni, id eſt exemtæ de præda priuſquàm illa diſtribueretur, quæ γέρα decebantur, nam erant præmia hæc uirtutis & principatus.

ὑιὸς ἄποινα.

Mercedem filij qua ille redimatur, uel ἐλλειπτικῶς ὑπὲρ ὑοῦ. Et ignauiſsimus iſte clamator nunc ſe fortem facit, & ſic argumentatur ſeditioſo enthymemate: Si militum ſit opera & periculum, pręmia quoq; & commoditates illis eripi non oportere. Nos inquit defatigamur, tu fruere quæſitis à nobis. Atq; ita accuſat grauiſsimum imperatorem non ſolum auariciæ, ſed plane neglectionis ſuorum, quibus ueluti iumentis ſine omni humanitate ad ſuam utilitatem & bonum abuteretur.

ἄπονόσφι.

Id eſt ἥντινα κατέχῃς ἀπονοσφίσας τοῦ κοινοῦ δηλονότι. Quam tu de communi præda ſubtraxeris. Ita iam cupiditatibus obſequentem ſuis Agamemnona aliena etiã inuadere, & peculatus inſimulat.

οὐ μὲν ἔοικ.

Iam etiam philoſophatur nugator iſte. Et compoſita oratione ad grauitatem cõmonefacit imperatorem officij, & autorem eum eſſe mali, ſuis oportere negat. omnia ſediciosiſsime.

Ἀχαΐδων.

Increpatio eſt militum patiẽtiæ. Hoc enim agit, multitudinem ut concitet aduerſus principes, ad imperiũ detrectandum.

O uere

O uere phrygiæ neq; enim phryges.

πέπονες molles et faciles dicit à maturis fructibus metaphora ducta, uel etiam à cucumeribus, quæ πέπονες, quia molleſcant, appellantur. κακὰ ἐλέγχεα, appoſititia quadam forma orationis dixit, ut Iuuenes fortiſsima fruſtra pectora, uel potius ut hæc, ſcelus, labes, ſterquilinium.

γέρα πεσσέμεν.

Concoquere ea quæ deuorauit. Quo uerbo notat auariciam Agamemnonis, & eſt translatio ducta à guloſis, qui difficulter cibos, quibus ſeſe ingurgitarunt, poſſunt concoquere. Vſus eſt uerbo & Apollonius in primo, ἄλλα δὲ πάντα πάλαι θρεπτήρια πέσσω. Id eſt, reliqua omnia quæ debebantur educationi meæ, ea abs te habeo atq; illis plena ſum, uel conſumſi, ut ιλ. δ΄. χόλον θυμαλγέα πέσσει, concoquit aut digerit, μεταφορικῶς, ut diximus. Fecit autē γέρα per apocopen ἀπὸ τῶ γέρεα.

ἦ γὰρ ἄν.

Acerbe intorſit orationē κατ' ἀποστροφὴν in Agamemnonem. Aliter enim profecto, hæc eſſet ultima tua petulantia, id eſt faceret ille ne poſthac inſultare, & uim atq; iniuriam afferre alteri poſſes.

ἠνίπαπε.

ἐνιπὴν increpationem uel obiurgationē dixere, uerbum ἐνίπτω, μέσως, ἤνιπα. In tertia perſona ἤνιπε & geminatione, ἠνίπαπε, ut Attica ἀναδιπλώσει, οδ΄. σ΄. αὐτίνος δὲ ἐνένιπεν.

ἀνὰ στόμ' ἔχων.

Nomina regum non te decet uerſare & uoluntare in

ore tuo, ignauo ſcilicet & improbo, nõ oportet te mentionem regum facere, neq; de illorum factis loqui, ut, in ore eſt omni populo.

νόστον τε φυλ.

Negat ad eum pertinere curam reditus, neq; ab illo huius tempora atq; occaſiones obſeruari oportere.

τῷ νῦν.

Coniunctionis ſignificationem habet τῷ ſed ἐλλειπτικῶς ut uidetur, ut integrum ſit, ἀντὶ τῷ ἤγουν τούτῳ. Proinde *οδ. ν΄.* τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν & *οδ. τ΄.* τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσῃς ἀγλαΐην.

Proinde uide ne forte & tibi mulier delitiæ eripiantur uitæ tuæ, & hoc loco, proinde tu hic nunc reſides & maledicis Imperatori. Sed in lingua latina, imperandi uocabulum addere uſitatum, ut

proinde tona eloquio.

μηκέτ' ἔπ.

Execrationibus ſolemus obſtringere fidem noſtram, ut illa uulgaria: Diſpeream: Ne uiuam: Emoriar ſi non hanc uxoré duxero. Plaut. Di me perdant, ſi illam uxorem duxero. Sed hanc diſertam fecit hoc loco poeta, ná et ſuum et filij unici caput deuouet Vlyſſes, niſi ultus fuerit illam Therſitæ petulantiam. Hoc enim eſt, non dicar Telemachi pater, illo ſcilicet extincto, uel eſt idiotiſmus, qualis & in teutonico ſermone frequẽtatur. Non uocer magis pater Telemachi, ut cum aiunt, nolle ſe ſuis nominibus appellari, niſi hoc aut illud perfecerint.

τάτ' αἰδῶ.

αἰδὼς pudor, uerendam partem uocat, & dicit renonem, uel capiſtrum lumborum, uel tale aliquid.

ὦς ἄρ'

ὣς ἄρ᾽ ἔφη.

Sequitur tonitrua fulmen, ut debuit. ἰδνώθη uero curuatum illum fuiſſe ad ictum ſignificat, uel ſe contorſiſſe ad ictum. Curuationem ſignificat & ιλ. μ´. ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ſed additum aduerbium reflexionem & retorſionē notat. μετάφρενον dorſum, quia in auerſa corporis parte hic ſitus eſt τῶν φρενῶν, quæ adhærent iuxta Homerū hepati, ἀχρεῖον ἰδὼν deforme tuens, ut toruum tueri dicimus. Significatur autē in dolore animi contractio & diſtorſio uultus, repræſentans illius labores, ut in Eunucho, os diſtorſit ſibi carnifex.

οἱ δὲ καὶ ἀχνύ.

Ambiguitas tollitur diſtinctiōis nota. Non enim ob ipſum indoluiſſe Græcos dicit, ſed quamuis eſſent animis afflictis, cadente ſcilicet ſpe reditus, tamen non potuiſſe cōtinere riſum ad conſpectū uapulantis Therſitæ.

ὧδε δέ τις.

Proſopopœia uulgaris, qua laudes Vlyſsis de ſermonibus multitudinis amplificātur. λωβητῆρα ἐπεσβόλον, procacem ſeu petulantem maledicum.

θυμὸς ἀγήνωρ.

Vt ſuperbi in lingua latina dicuntur præſtantes & excellentes, atq; etiā elati uanitate, itidemq; in teutonica.

ὣς φάσαν.

Mutatio numeri, habita intellectus non uerbi ſignificatione, ut pars in fruſta ſecant, & alibi ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν ἀπονέοντο.

πτολίπορθος.

Cicero Planco ita. Itaq; Homerus non Aiacem nec Achillem, ſed Vlyſſem appellauit πτολίπορθον. Signifi

cat eorum eſſe gloriam rerum geſtarũ, qui peregerint, quamuis ad perficiendum aliorum operæ multo plus contuliſſe uideantur. Sed quæſitum de loco Ciceroniano, cum certe etiam Achilles πτολίπορθος appelletur ab Homero λ. ω. atque etiam Oileus · λ · β. Sed ut memoria labi potuit Cicero, non enim hoc per omnia defendere licet, ita fortaſſe ſignificare uoluit frequenti epitheto hoc ornari ab Homero Vlyſſem, ſed Achillem atque Aiacem non item. Conſtat autem conſilijs Vlyſsis captam Troiam, de cuius ſubiectione, & omnia fatalia impedimenta remota, & auxilia adiuncta, deniq; etiam equus ligneus extructus fuerit.

μῦθον ἐπακ.

Simul ut exaudire uerba uniuerſi, ſimul ut conſilium & ſententiam dicentis perſpicere poſſent. ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν. Non quaſi balbutiens idem dicit, ſed hoc concionantem ita locutum eſſe.

ἀτρείδη νῦν δή

Admirabilis oratio Vlyſsis, & omni uirtute eloquentiæ perfecta hoc loco exponitur. Exordio utitur cõmotiore cum iam turba eſſet aliquantulum ſedata, nam apud inſanientes adhuc & tumultuantes contrarium eſſet. Mox ut præditus autoritate grauiſsime illos accuſat, & exprobrat perfidiam maximum in tota quidem uita ſcelus, ſed in militia eximium, & obijcit ignauiam, Sed hoc loco reuocat ipſe ſeſe, & obiurgationẽ efferueſcentem reprehendit, ne nimis increpando de integro animos multitudinis perturbet, atq; indulget ſenſui illorũ aliquid laxans, tanquam contumacibus equis frenos, ut cõuertere ad arbitrium & regere illam poſsit. Poſtremo quod ualet ad uulgus plurimũ, etiam religionem copioſiſ-

copioſiſsime quidem, & ſpem prædictionum diuinarum inijcit. In quo etiã diutiſsime immoratur. Sed hæc nunc deinceps ſingilatim percurramus.

ἐλέγχιστον:

Culpandum maxime hoc eſt apud omnes mortales infamiam ſummã tibi conciliare uolunt. μέροπας aiunt dictos homines, uel quod diſtincto ſono uocis utantur quod alijs animantibus denegatum ſit, uel quod διάλεκτοι diuerſarum nationum atque gentium non conſonent, ὄψ enim uocem ſignificat, & flectitur ὀπός. Non deſunt qui tradant à Merope terrigena, qui in Co inſula regnarit, humanum genus ita appellatum.

ἄργεος ἱπποβότοιο.

Vel ſimpliciter campeſtre & paſcuis abundans τὸ ἄργος dixit, uel eſt epitheton, ut aliqui uolunt, hiſtoriæ ſeu fabulæ, quod Neptuno in Argiua regione quædam prata, quæ carperent equi illius, conſecrata fuerint. Neptunus autẽ, ut notum, ἵππιος eſt. Et hunc perhibent de Argiuæ regionis poſſeſsione cum Iunone contendiſſe, atque illam fuiſſe adiudicatam Iunoni. Vnde & Maro Argiuam Iunonem uocauit.

ἐκπέρσαντ' εὖτ.

Numerus mutatus, nam ἐκπέρσαντι poſitũ eſt pro ἐκπέρσαντας. Poſſumus autem hoc totum de ſacramento dato Imperatori accipere, iuxta formulam quæ exponitur in oratione Lycurgi contra Leocratem: οὔτε καταλείψω τοὺς ἡγεμόνας, οὔτε ζῶντας οὔτε ἀποθανόντας, uel innuitur cõiurationis hiſtoria, de qua Pauſanias in Corinthiacis ita, πέραν δὲ τοῦ πελασγοῦ τάφου χαλκεῖόν ἐστιν οὐ μέγα, ἀνέχει δὲ αὐτὸ ἀγάλματα ἀρχαῖα Ἀρτέμιδος καὶ Διὸς καὶ Ἀθηνᾶς· Λυκέας δ' οὖν ἐποίησε μηχανέως τὸ ἄγαλμα

ἐστὶν δίος, καὶ ἀργείων ἔφη τοὺς ἐπὶ ἴλιον στρατεύσαντας ἐνταῦθα ὀμόσαι παραμένειν πολεμοῦντας, ἔς τ' ἂν ἢ τὸ ἴλιον ἕλωσιν, ἢ μαχομένους τελευτὴ σφᾶς ἐπιλάβῃ. Id eſt, ultra pelaſgi ſe pulcrum, Ahenum eſt paruum, quod ſuſtinet ſimulacra priſca Dianæ, Iouis, Mineruę. Ac Lyceas quidem fecit eſſe ſimulacrum Iouis, cognomento machinatoris. Addiditq; Argiuas copias proficiſcentes ad bellum Troianum illo in loco coniuraſſe, perſeueraturas ſeſe in bello, donec uel Ilium cœpiſſent, uel exercitus morte deletus eſſet. Ideo uideri poteſt feciſſe hoc poeta.

ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,

Iuratos eſſe Argiuos, tum demum reuerſuros in patriam cum Ilium expugnaſſent. Coniuratio autem Grę corum contra Troianos apud poetas celebris eſt, ut Horatius cecinit.

Quam multo repetet Græcia milite
Coniurata tuas rumpere nuptias.

Et Ouidius,

Coniurataq; ſequuntur
Mille rates.

ἦ μὴν καὶ.

Nunc indulget aliquantulum Græcis Orator, ut mulceat atq; mitiget animos illorũ, neue illi perpetua acerbitate obiurgationis quaſi obrigeſcant, & eſt in hac conceſsione uſus comparatione, ut admodum iuſtus dolor tam diuturnæ moræ eſſe uideatur. Sane, inquit, reuerſio in malo & dolore laborem & moleſtiam habet, ita ſumus interpretati & uerſibus noſtris, uel ſic. Qui afficiuntur dolore & affligũtur malo, ijs labor eſt reuerti, id eſt

id eſt illi ſcilicet quàmprimum redire domum cupiunt ac laborant.

περιτροπέων.

Vertens annus. Sic dixere quos uulgo currentes uocant. Hoc ergo ſignificat uerti annum iam nouum, uel abijſſe annum nouum & conuerſum eſſe. Nam fines anni temporis ad initia recurrunt.

τλῆτε φίλοι.

Cohortatio uehemens paruum adhuc tempus ut durent, qui longius & diuturnius conſumſerint. Hos uerſus Cicero elegantiſsime conuertit, de quo totum locũ deſcriptum ſubiecimus. Cicero de diui. lib. ij. Nam illud mirarer, ſi crederẽ quod apud Homerum Calchantem dixiſti ex paſſerum numero belli Troiani annos auguratum, de cuius coniectura ſic apud Homerum, ut nos ocioſe conuertimus, loquitur Agamemnon.

Ferte uiri & duros animo tolerate labores
Auguris ut noſtri Calchantis fata queamus
Scire ratos ne habeant an uanos pectoris orſus.
Namq; omnis memori portentum mente retentant
Qui non funeſtis liquerunt lumina fatis,
Argolicis primum ut ueſtita eſt claßibus Aulis
Quæ Priamo cladem & Troiæ, peſtemq; ferebant,
Nos circum latices gelidos fumantibus aris
Aurigeris diuum placantes numina Tauris
Sub platano umbrifera fons unde emanat aquai
Vidimus immani ſpecie tortaq; Draconem
Terribilem Iouis ut pulſu penetrabat ab ara
Qui platani in ramo foliorum tegmine ſeptos
Corripuit pullos. Quos cum conſumeret octo

Nona ſuper tremulo genitrix clangore uolabat
Cui ferus immani laniauit uiſcera morſu.
Hic ubi tam teneros uolucres matremq́; peremit
Qui luci ediderat genitor Saturnius idem
Abdidit & duro formauit tegmine ſaxi.
Nos autem timidi ſtantes mirabile monſtrum
Vidimus in medijs diuum uerſarier aris.
Tum Calchas hæc eſt fidenti uoce locutus
Quid nam torpentes ſubito obſtupuiſtis Achiui?
Nobis hæc portenta Deum dedit eſſe creator
Tarda & ſera nimis ſed fama ac laude perenni.
Nam quot aues tetro mactatas dente uidetis
Tot nos ad Troiam belli exanclabimus annos
Quæ decimo cadet & pœna ſatiabit Achiuos.
Edidit hæc Calchas quæ iam matura uidetis.

Sed hic locus inter errata memoriæ quæ μνημονικὰ ἁμαρτήματα uocantur, iampridem ab eruditis annotatus eſt, non enim certe Agamemnon hæc loquitur, ſed Vlyſſes.

ἔβαν φέρουσαι.

Id eſt abſtulere, quadam proprietate Græcæ linguæ dixit. χθιζάτε καὶ πρώϊζα.

Id eſt heri & priore die, quaſi nudiuſtertius dicas, quod dicitur χθὲς καὶ πρώην. Significat autẽ prouerbialis hæc quædam orationis figura, id quod ſimpliciter diceret, nuper, aut modo, ſeu pauloante. Hæc apud Græcos frequens eſt, Ariſtophanes ranis χθές τε καὶ πρώην κοπεῖσα. Vſus & Plato in Gorgia & Herodotus δευτέρῃ. Itẽm Lucianus indocto, & in hermotimo. Sophocles Electra paulo aliter extulit.

οὐ γὰρ

οὐ γάρ τι νῦν κἀχθὲς, ἀλλ' ἀέποτε
ζῇ ταῦτα.

Dicit hoc igitur Vlyſſes, eos qui nondũ interierint, teſtes ſe habere eorum, quæ dicturus ſit. Etſi uolunt ita eum longũ tempus belli tam diuturni eleuare, ut mentione paucorum dierum & quidem proximorum longiſsimi temporis tœdium obſcuret.

ἐν αὐλίδα.

αὐλὶς urbs & portus Bæotiæ, cuius ἔτυμον grammatici fecere ἀπὸ τοῦ ἀλισθῆναι ἐκεῖ τὴν ἕλλωας, interpoſita litera *υ*. idq́ de hoc loco Homerico, ubi dicitur illo in loco exercitum Græcorũ coactum fuiſſe. Sed retentam etiam claſſem tempeſtatibus tradunt fabulæ, donec placaretur Diana Imperatoris mactata filia, ut ait Lucretius

Aulide quo pacto Triuiai uirginis aram
Iphianaſſæo turparunt ſanguine fœde
Ductores Danaum delecti.

Nam Iphigenia eadem & Iphianaſſa intelligitur. Ouidius libro xij. idem innuit, quem locũ, quia hunc Homericum breuiter interpretatur, adijcere placuit, ſed ille pro uirgine, ut Græci quoq; tradidere, ſuppoſitam ceruam ſcripſit.

Nec dilata foret uindicta, niſi æquora ſæui
Inuia feciſſent uenti, Bœotaq; tellus
Aulide piſcoſa puppes tenuiſſet ituras.
Hic patrio de more Ioui cum ſacra paraſſent
Vt uetus accenſis incanduit ignibus ara
Serpere cæruleum Danai uidere Draconem
In platanum, cæptis quæ ſtabat proxima ſacris.
Nidus erat uolucrum bis quattuor arbore ſumma

Quas ſimul & matrem circum ſua damna uolantem
Corripuit ſerpens, auidaq; recondidit aluo.
Obſtupuere omnes. At ueri prouidus augur
Theſtorides, uincemus ait, gaudete pelasgi
Troia cadet, ſed erit ueſtri mora longa laboris,
Atq; nouem uolucres in belli digerit annos.
Ille ut erat uirides amplexus in arbore ramos
Fit lapis, & ſeruat ſerpentis imagine ſaxum.

ἀμφὶ περὶ.

ἀμφὶ circum quaſi aduerbialiter, ut, ſtant aræ circum, & ante
Anne uides toto properari littore circum.

μέγα σῆμα.

Portentum ſeu monſtrum, de hoc enim tempus belli prædicit Calchas, & δαφοινὸς eſt uarius, aut rubens, nam draconibus ineſſe maculas ſanguineas traditur, ut δαφοινὸν accipiamus nunc, qui alibi à poeta φοινήεις dicitur, φοινὸν enim cruentum ſeu puniceum eſt, ut ιλ. π΄. πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινόν. σμερδαλέον apud Homerum eſt ingens & horribile.

νήπια τέκνα.

νήπια τέκνα, de homine tranſtulit, proprie enim νήπιοι infantes dicuntur, id eſt paruuli, atque etiam ſtolidi. ὑποπεπτηῶτες πετάλοις ſub ramis latitantes.

κατὰ τέκν᾽ ἔφ.

κατέφαγε τέκνα, & λάαν dixit à recto λάας τοῦ λάου, eſt & λᾶς λαὸς, ut λαὸς ὑπαὶ ῥιπῆς ιλ. μ΄.

ὡς οὖν δεινὰ πελώρα.

Monſtra. Significat autem uocabulũ uiſu quod horribile ſit, ut ιλ. μ΄.

φοινήεν

φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσι πέλωρον

Ab hoc *πελώριος*, terribilis. *ιλ. η.*

σεύατ' ἔπειθ' οἷός τε πελώριος ἔρχεται ἄρης.

τὰ δὴ νῦν.

Tendit, inquit, ad finem uaticinium, decurſo ſpacio annorum nouem, & decimo inſtante.

μῦθον ἐπαίνης.

Ionica *ἔκτασις*, pro *ἐπαινέσαντες*, & adiungenda hęc ad rectum poſitum in uerſu ſupra tertio, *ἀργεῖοι.*

γερήνιος ἱππότα.

ἱππότην Neſtora ſignificare uolunt exulem, cum tamen Neſtorem poeta equitē faciat præſtantem, ut manifeſte in catalogo, cum dicit neminē parem fuiſſe Meneſtheo in equis & uiris inſtruendis præter Neſtorem. Et *οδ. γ'. ἱππηλάτα νέστωρ*, quo certe uerbo equeſtris rei peritus ſignificatur. *γερήνιος* etiam haud ſcio an non ſit gentilis Neſtoris appellatio, quamuis de Heſiodo uerſus exponātur in epitoma Stephani, qui Gerenis fuiſſe tradant Neſtorē, cum Pylus ab Hercule caperetur, ita de duodecim filijs Nelei huncunum ſuperſtitem relictum, quamuis & Strabo ſcribat à Gerenio Neſtorem uocatum Gerenium, quo delatus fuerit de uaſtitate priore. Non ſolum enim non extat nomen *τῆς γερήνου* uel *γερηνίας*, uel *γερηνίου* apud Homerum, ſed Pauſanias etiam in Laconicis ait eam Gereniam dictam urbē, quę ſit *ἐνόπη* apud Homerum *ιλ. ι.*

καρδαμύλην, ἐνόπην τε.

Exponunt etiam Græci aliqui *γερήνιον ἔντιμον γέροντα*, id eſt ſenecta ætate uenerabilem, uel honorabilem ſenem, atq; ita, ſi uideatur, & nos epitheton intelligamus. Philoſtratus ſcripſit in ſuis Heroicis, Herculē non

ſolum ut innocentẽ Neſtorem, & qui refragatus fuiſſet conſilijs patris & fratrum ſuorum, quę illi cœperant de ſubtrahendis Herculi Geryonæ bobus, hunc igitur non modo Herculem conſeruaſſe, ſed etiam propter inſignẽ in adoleſcentia probitatem mirifice amaſſe, & reſtituiſſe in paternum regnum, fuiſſeq́ Neſtorem autorẽ Græcis, ut in iurando teſtem Herculem nominarent. Sed huius oratione iam confirmatus Agamemno tandem & ipſe imperatore digna loquitur. Omnia autem facta & compoſita ſunt præclaro artificio, & ratione rhetorica. Nam ut Agamemnon eam habuit orationem, qua tegeret ille quidem ſententiam animi ſui, neq; eam multitudini plane exponeret, facturus periculum uoluntatis ipſorum, ita Vlyſſes aperte & libere cum illis agit, alios uerbis placans, alios minis & uerberibus cohercens. At Neſtor eodem & ipſe intendit orationem ſuam, multoq́ eſt iam apud non ſolum ſedatam, ſed placidam & quietam multitudinem aſperior, ſic tamen ut non in uniuerſos ſęuire, ſed paucos quoſdam turbulentos accuſare uideatur, ita & uenię ſpem facit mollioribus, & præfractis terrorem incutit, & grauiter interminatur ijs, qui imperium deinceps detrectaſſent. Atq; ita ſubijcit conſilium ſalutare Agamemnoni ordinandi atq; inſtruendi excercitus.

συνθεσίαι.

De coniuratione Græcorũ diximus ſupra, συνθεσίας autem dixit quæ συνθῆκαι appellantur, pacta quædam & conuenta. Hæc autem retulere aliqui ad illam coniurationem Græcorum, de qua Iſocrates in Helenes encomio, cum principes Græciæ in ſpe omnes nuptiarũ huius.

ius, συνελθόντων, inquit, τοῖς δ' ἔδοσαν ἀλλήλοις ἢ μὴν βοηθήσειν, εἴ τις ἀποστεροίη τὴν ἀξιωθεῖσαν λαβεῖν αὐτήν.

ἐν πυρὶ δή.

Omnia inquit conſilia & omnes rationes noſtrę euaneſcent, aut recident ad nihilũ tanquàm igne conſumtæ, uel hoc dicit, an nihil proderunt, an nulli uſui erũt conſilia & rationes noſtrę, ſed ſuſpendentur ad ignem: Iuxta illud Heſiodi, ἔνθα καὶ πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο· Et Ariſtopha.

ἡ δ' ἀσπὶς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται.

Vt contra de armis quæ curarentur ait Poeta, ἐκ καπνοῦ κατέθηκα &c. ὀδ. τ΄. σπονδαὶ ἄκρητοι καὶ δεξιαί, teſtibus, etiã dijs, ait, ſancita fuiſſe illa fœdera, & ſolenni ritu religionis datam acceptamq; fidem. In ſacris autem profundi uinum ſolebat, ut ιλ. α΄. ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον λεῖβε. In precationibus quidem inuocationibusq; deorũ hoc facere conſueuerant, ut in conuiuijs ſemper, & ut ιλ. π΄. Achilles precaturus Iouem, Patroclum ut ſeruaret incolumem,

εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ λεῖβε δὲ οἶνον οὐρανὸν εἰσανιδών, & in fœdere ιλ. γ΄.

οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπάεσσιν
ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσι.

Sed ἀκρήτους σπονδὰς cum dicit, uidetur innuere merum dijs profundi ſolitum fuiſſe, cum tamen legatur ιλ. γ΄. κρητῆρι δὲ οἶνον μίσγον, quod ſonare uidetur perinde quaſi in cratere, cui à temperatura nomen, uinum miſcuerint. Sed uel eſt ibi uſus poeta communi & uſitato uerbo, ſignificans tantum hoc in cratera uinum precones infudiſſe, uel intelligemus Spondarũ uinum me

tacius fuiſſe. Coniunctionum autem & amicitię atq; fœderum fuiſſe σπονδὰς, etiam hæc uerba indicant, ἔκσπονδος, excluſus uel non compræhenſus fœdere, ὑπόσπονδος qui fœderis legibus tenetur, facta pace aut inducijs, παράσπονδος fœderis uiolator, & Phœniſsis, κομπὸς ἐς σπονδὰς πεποιθὼς ἂν σεσώζουσι θανεῖν.

μῆχος.

ἀμηχανίᾳ συνεχόμεθα, hoc eſt nihil explicamus, omnia hærent, nihil procedit eorum quæ agimus inter ſimultates & cõtentiones noſtras: μῆχος autem μηχάνημα eſt, ut πάθος πάθημα. ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν firmo & deſtinato conſilio atq; propoſito.

τὼ δὲ δ' ἕα.

Ita indefinite dixit unum aut alterum, id eſt paucos quoſdam qui clandeſtina conſilia inire, & multitudinẽ perturbare ſolẽt. ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν, nunq; tamẽ, hoc perficiẽt hinc ut diſcedant domũ bello imperfecto.

ἤ ἐ καὶ οὐκί.

Dubitat igitur ſapientiſsimus ſenex, utrum ueritas ſit in promiſsione diuina. Non ille quidem de hoc dubitat, ſed εἰρωνευόμενος in eos inuehitur, qui ipſum Deum refragatione ſua arguere mendacij uiderentur.

ἀστράπτων.

Inter incongrua & incõſequentia notaſ & hoc, dixerat enim ὑπερμενέα κρονίωνα, & nunc infert rectum ἀστράπτων. ἑλένης ὁρμήν.

Nos fecimus raptus Helenæ & lacrimas. Sed interpres.

pres conſilia & dolores intellexit Græcorum, quos Helenæ ulciſcendæ cauſſa pertulerint. Sed noſtra tamen ſententia non uidetur prorſus reijcienda.

κατὰ φῦλα κατὰ·

Interpretati ſunt ſimpliciter, monere Neſtorem ut nationes Agamemno ſingulas quibuſdam ordinibus diſtinguat, atq; ita producat exercitum in expeditionem. Sed cum fecerint aliqui Homerum Athenienſem, ob id quod & per Mineruam iurantem, & uſurpantem ἀθηναίης nomen, introduxerit Imperatorem, quorum alterum moris, alterum διαλέκτου eſſet Atticę, multo certior hæc coniectura eſſe potuerat, mentionis φυλῶν & φρητρῶν. Nam Athenienſium fuit ciuitas diſtributa in tribus quatuor, & horum quæq; rurſum in φρατρίας tres, quo etiam pacto nunc cenſet Neſtor, tributim & curiatim exercitum eſſe diſtinguendū. Iam & φυλὴ in re militari, maxime equeſtri, turmę fuit appellatio, ut nihil aliud ſubijcere uideatur hoc loco ſenex, quàm facere Cyrus apud Xenophontē; cum ordinibus ſuis præficit, qui illos ducant & hoc agit, quiq; ut ijs pareant, qui ipſis eſſent præpoſiti. Neq; obſtat quod φῦλα dixit, nō φυλὰς, nam ita fuit in uerſu aptum, ut neque φρατρίας, ſed φρήτρας. Omnino autem ſenex monet diſtinguendum eſſe exercitum, & inſtruendam aciem certa quadam ratione, ne in confuſione pugnetur, neue tanquàm in tenebris latere & ignorari poſſit ignauia. θεσπεσίη aduerbialiter, diuino quodam infortunio, an diuinitus fiat quominus urbs capiatur.

ἠμύσει.

Inclinaretur, hoc eſt procumberet atq; rueret, quo de

uerbo & ſuperius dictum, *μετ' ἀπρήκτους εἰς ἀμηχανοὺς*, ut *μετὰ ἔθνος ἑταίρων, εἰς ἔθνος*, qui me obijcit grauiſsimis & infinitis contentionibus. *ἐσγεμίαν*, deeſt nomen unde uerbum dictum eſt *βουλή*.

ἀμφὶς ἰδὼν.

Iubet parari ad bellum, hoc eſt animo agitare pugnę & præliorum diſcrimina, & curtus undiq; perſpicere, ut ſit *ἀμφὶς ἰδὼν* diſpiciens.

συγχρῶ κρίν.

Vt decernamus Marte, id eſt conſeramus prœlium, ut & Maro.

Inter ſe coiſſe uiros & cernere ferro.

Hæc enim uera lectio, ut Seneca docuit.

οὐ γὰρ παυσωλή.

Cur terret inſuper Græcos magnitudinem laborum commemorando? Non ille quidem terret, ſed mauult confirmatis iam animis ſuorum, maiora potius belli incommoda uideri militibus, quàm falſo minora ſperari, iuxta hoc Cyri dictũ apud Xenophontẽ *παιδείας.ς'*.

κρεῖττον μείζονα οἰηθέντας μείονα ἰδεῖν, ἢ μείω ἀκούσαντας μείζονα εὑρίσκειν.

ἀμφιβρότης.

Interpretantur latum clypeum, qui tegeret totum uiri ſeu hominis corpus, talibus enim ueteres fuiſſe uſos perhibet, & de Empedocle citat Plutarchus quæſt. conui. v. *ἀμφιβρότην χθόνα*, dicitq; ita appellaſſe illum corpus animæ circumdatum.

ἄρχιον

ἄρκιον ἐσσεῖται.

Iam addit minas regaliter. Sed Ariſtoteles libro tertio πολιτικῶν docet, fuiſſe apud ueteres quoddam regum genus, qui in pace non haberent poteſtatem occidendi quenquam, in bello uero & cum exercitus ad pugnas educti eſſent, impune in detrectantes imperium animaduertere & illos interficere poſſent. Dicit autem tum non magis profuturum ulli fugam canum & uolucrium, hoc eſt, facturum ſe ne quis effugiat laniatus illorum, occiſus & abiectus inſepultus. Addidit autem poſt hunc uerſum Ariſtoteles initium alterius,

πὰρ γὰρ ἐμοὶ θάνατος.

Quem, ut uidemus, noſtri libri non habent, ut hinc etiam coniectura fieri poſsit, alijs illum exemplis huius poetæ uſum fuiſſe.

κάπνισσαν.

Excitaſſe ignes in tabernaculis dicit συνεκδοχικῶς. Nam fumus ante flammam, cum materia ardorē ignis cōcepit, euaporatur. μῶλον ἄρηος, Martis impetum, ſeu uim, uel etiā prælia Martis, id eſt belli diſcrimen. Quisque autem ſuorum deorum id eſt numinum patriorum opem inuocat.

αὐτόματος δὲ οἱ.

Menelaum dicit adueniſſe inuocatum id eſt ἄκλιτον, βοὴν quidem ἀγαθὸν id eſt bellicoſum, nam βοὴν bellū appellaſſe ueteres, ſcribitur in Athenæi libro quarto, à clamoribus, ut apparet, & ſtrepitu pugnantium, & certe βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης à poeta dicitur, qui bellicoſiſsimus heros introducitur. Ibidemque redarguitur Platonica huius loci repræhenſio. Venit igitur frater ad Imperatorem ſua ſponte, ne uocari quidem enim debuit. Ideoque

Grammatici aliqui iugularunt ſubiectam rationem uerſu proximo: ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο. tanquàm alienam & ſuperuacaneam ſententiam. Siue enim ita accipiamus, ut plærique interpretati ſunt, ſciuiſſe Menelaum, quod in labore & occupatione ſacrificij uerſaretur Agamemnon, ridiculum uideri uolunt, dici hoc non ignotaſſe fratrem, quod illi notum eſſe neceſſe eſſet: Siue intelligamus non fugiſſe Menelaum, quantis in curis & ſolicitudinibus eſſet frater, atque ideo ſe præteritum non tuliſſe moleſte. Neque hoc, aiunt illi, conſentaneum eſt, oblitum fuiſſe Imperatorem fratris, cuius maxime cauſſa ſacrificium inſtitueretur, illius enim iniurias ulturi, oppugnatũ Troiam & priamum aduenerant. Sed hæc nos una cum innumerabilibus alijs curioſis exquiſitionibus grammaticorum relinquamus. Atque accipiamus ſimpliciter, in ſummo quodam ſtudio erga fratrem ultro affuiſſe Menelaum, cum non fugeret eum quantos labores ille ſuſtineret animo ſuo.

μὴ πρὶν ἐπ'

ἐκλειπτικὴ locutio, itaque intelligemus δὸς, aut particulam ſignificantem uotum: Vtinam non ante ſol occidat, neque tenebræ obducantur, quàm urbem cœpero, & eſt ſane uotum nequaquam timidum neque uerecundum.

χαλκῷ ῥωγαλ.

Ferro, ut nunc loqueremur, lacerum, ut οδ. ν'. ueſtimenta dicit Vlyſsi accomodaſſe Mineruam quo magis ignoraretur, ῥωγαλέα ῥυπόωντα, pannoſa & ſordida.

ἀμέγαρτον.

Vt ἄφθονον de copia & abundantia dixere, ſic ἀμέγαρτον

τον nunc πόνον magnum uel ingentem, ſimili origine & ratione appellauit.

λεγώμεθα.

Ne tempus, inquit, uerbis teramus, & differamus rē, monet cauendum, ne occaſio rei bene gerendæ præter mittatur, quam ſi amiſerint, futurū ſit poſtea, ut fruſtra requirant. Itaq; & Alexandrum interrogatum, qua maxime re Græcia fuiſſet potitus, reſpondiſſe ferunt, μηδὲν ἀναβαλλόμενον, id eſt celeritate, qua ipſa & Cæſarem maximas & admirabiles res confeciſſe legimus. Sic tamen habendum, ut, quemadmodum Saluſtius ait, & conſulto & mature facto opus ſit.

θῦνον κρίνοντες:

Principes, inquit, unà cum imperatore diſcurſitabant occupati in acie inſtruenda, interq; illos Minerua & bellicum & amicum Græcis numen uerſabatur. Cuius ægida Iouis quoddam ſcutum, ut alibi diximus, breuiter ἐκ φράζει. ἀγήραον quæ nullo temporis ſpatio, aut iniuria corrumpi poſſet. & ἀθανάτην ſimiliter uel ſempiternā, uel geſtamen deorum immortalium, In qua extantes conſpicerentur centenæ oræ, quarum flexu & implicatione ſcuti ambitus contineretur. Eas aureas dicit fuiſſe & ita precioſas, ut ſingulæ centenis bobus æſtimari potuiſſent, atq; ipſa quidem animalia dicit, non pecuniā. Pecunia enim & ſignatum æs ad uſum cōparandi neceſſaria, quæ moneta & νόμισμα, non reperiuntur introducta à poeta, qui ne minimarum quidem rerum exquiſitas mentiones omiſit, & permutationem rerum diligenter deſcripſit. ιλ. η.

i ἀΐδηλον

αἴθηλον·

Interpretantur uocabulum de eo, quod ignis conſumat materiam, nam δηλεῖν eſt uaſtare & affligere. Flamma igitur uaſtatrix, ſeu infeſta, ut σὺ δὲ κτείνεις αἰδήλως. ιλ. φ´.

ἐρχομένων ἄπο·

Ita de his progredientibus æris ſplendor emicabat, uel de horum armis eminebat quaſi iubar quoddam, ut ſit ἀπὸ χαλκοῦ. θεσπέσιον ſignificat certe admirabile & diuinum quiddam, forma, natura, magnitudine ſua.

χηνῶν ἢ γεράνων.

Hæc auium genera ſignificauit Virgilius ita Georg. primo.

Quæ Aſia circum
Dulcibus in ſtagnis rimantur prata Cayſtri.

Cygnorum autem ſimilitudine de copijs armatis uſus eſt idem libro. vij.

Atq; ex hoc λειμῶνα ἄσιον Homerum dixiſſe poſſumus conijcere, nam & Aſia prata, & Aſia palus inde uidetur factum. Intelligetur autem pratum Aſium, Lydiæ pratũ, unde & apud Apollonium ἀσίδος nomine Lydia ſignificari traditur. Et Aſiam uocari citharam inuentum Lydorum. Sane Herodotus μελπομένη ſcribit Lydos dicere Aſiam totam nominatam non ab uxore Promethei Aſia, ſed ab Aſia nepote Manis, ἀπὸ ἀσίεω τοῦ κότυος τοῦ μανέω, de quo & tribus Sardibus uocetur Aſias. Ideoq; aliqui fecere hoc loco, ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, eſſe ἀσίω genitiuum κατὰ συγκοπὴν ab ἀσίεω, ut δὴ μελίω πριάμοιο ιλ. δ´. pro δὴ μελίεω, à nominatiuo ἀσίης & ἐυμελίης ἰωνικῶς. Strabo in mediterranea Lydia ultra Timolum monté Auſtrum uerſus, locum eſſe ait nomine λειμῶνα, atque

hunc

hunc deſignari à poeta incolas dicere, adiectione ἀσίῳ, nam & Aſiæ & Cayſtrij heroum Lydiæ lucos ibi illos monſtrare.

ὑπὸ χθὼν.

Terra reſonabat ὑπό τε αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν ποδῶν καὶ τῶν ἵππων. In prato Scamandrio, à flumine Scamandri, ὃν ξάνθον καλέουσι θεοί. ιλ. υ. Sequuntur autem ὑπερβολικαὶ ſimilitudines duæ, muſcarũ & foliorum. μύριοι igitur innumerabiles nunc dicuntur. ὥρη auté id eſt uerno tempore κατ' ἐξοχὴν, quo omnia uirere & florere ſolent, quod mox totum poſuit, ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ.

ἠΰτε μυιάων.

Intelligemus uerbum quod ſententia requirit, uolitant, aut colliguntur. γλάγος lacteus liquor. διαῤῥαῖσαι diſperdere illos cupientes.

ὄμματα καὶ.

Ad exprimendam Imperatoris eximiã maieſtatem, diuinas quaſdam particulas compoſuit, quæ eſſent certis in numinibus maxime inſignes. Mox aliã & ipſam illuſtrem ſimilitudinem intulit, Tauri quaſi regnantis in armento, præſtantis animo & uiribus. Victor enim & robore excellens imperio unus ſemper potitur, ut & Maro fecit,

Nec mos bellantes una ſtabulare, ſed alter
Victus abit.

ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι.

Inuocat Muſas nunc offerente ſe difficiliore narratione, ut poetæ conſueuere facere. Eſtq; & in hoc Maro imitatus cum ſumma dexteritate Homerum, atq; etiam in-

terpretatus in diuerſis locis. Aeneidos vij.

Pandite nunc Helicona deæ cautusq; mouete
Qui bello exciti reges, quæ quemq; ſecutæ
Complerint campos acies, quibus Italia iam tum
Floruerit terra alma uiris, quibus arſerit armis.
Et meminiſtis enim diuæ & memorare poteſtis
Ad nos uix tenuis famæ perlabitur aura.

Aeneidos libro vi.

Non mihi ſi linguæ centum ſint oraq; centum,
Ferrea uox, omnes ſcelerum comprendere formas
Omnia pœnarum percurrere nomina poſſem.

κλέος οἶον.

Sola ad nos fama peruenit. Quod tamen & ipſum amplius etiam Maro extenuauit.

BOEOTIA SIVE CLASSIS RECENSIO.

Separarunt hanc partem Grammatici à ſuperioribus & præſcriptione peculiari inſignierunt. Eſtq; hæc ualde conſpicua & illuſtris, enumerationem complectens nauium, quibus claſsis Græcorum abſolueretur, & nomina, patriamq; Ducũ, qui ſingulis populis præeſſent. Expreſsit autem poeta hoc loco quaſi in tabella terrã Græciæ, & in hac potentiores atq; nobiliores ciuitates, & loca illuſtriora depinxit γεωγραφικῇ quadam ἀφηγήσει, ſeu περιηγήσει. Quæ nunc uniuerſa mutata uel deleta atq; extincta potius ſunt, hisq; magis indies temporibus uaſtantur, quibus à feriſsima & immaniſsima gente Scytharum tenentur. Atq; cum de illa natione omnia, quæ in terris laudem merentur, quæ pulcra & expetenda ducuntur, quæ immutabili quodam omnibus ſæculis iudicio præclara uel diuina etiã eſſe ſtatuuntur, quæ uir-

tutis & ſapientiæ nominibus appellare conſueuimus, ea igitur, cum è Græcia, Deus in omnes terras atq; nationes deduxerit ac deriuarit conſeruandæ ueteris memoriæ cauſſa, in ſingulari quadam gratitudine animi noſtri, hoc tempore pictura etiam quadam ob oculos cupientum cognoſcere, Homerici ſæculi ſtatum quendam Græciæ ponere decreueramus, ideoq; omnia de quibus adiumenta ad diſertam explicationem ſperare potuimus, magna cura & conquiſiuimus & perſpeximus, inprimis Strabonis ſcripta, qui etiam Homericam quandam explanationem profiteretur. Quæ utinam edita eſſent incorruptius, ita enim ſcatent mendis, ut non ſolum diligentem, ſed etiam eruditũ lectorem inſiſtere innumerabilibus in locis & hærere neceſſe ſit. Nos tamen de hoc, & de alijs Græcorum libris, quorum copia nobis fieri potuit, non pauca excepiſſe confidimus, quæ in Homericis declarandis non modo neceſſariam cognitionem, ſed hiſtoriæ quoque quaſi amœnitatem quandam habere uideantur. Verum illam picturã, de qua diximus, in præſentia conficere uel, ut ſic dicam, procurare nõ potuimus. Nam adhuc per multa minus diſponebantur, & erat cõfuſa ratio noſtra, & alia quoq;, quæ nihil attinet commemorare, obſtabant nobis. Huius tamen expreſsionem atq; editionem nequaq̃ abiecimus animo noſtro, ac potius cogitamus breui nõ aggredi tantũ ſed etiam abſoluere, implorato omnium, qui nobis opitulari poſſe uideantur, auxilio atq; ſuccurſione. Nihil autem habebit incommoditatis res, tabella hæc, etiam ſi poſt noſtrorum commentariorũ lectionem demum conſpiciatur, ac potius tum illa fortaſſe etiam utilius atq; iucundius ſpectabitur, inferente non-

i 3 nihil

nihil lucis explicatiōe noſtra. Sed ad rem. Bœotiā hanc partem uel catalogum inſcripſere Grammatici, imitatione quadā platonica, cuius dialogi omnes geminas habent inſcriptiones, quarum fere una eſt perſonæ alicuius, quę in illo quaſi primatum partium introducitur. Ita & hanc fecere Bœotiam, à Bœotis enim orditur poeta naues & populos, & principes exercitus recenſere.

βοιωτῶν μὲν.

Quęſitum, quare orſus fuerit à Bœotis in pertexendo nauium catalogo. De quo uetiſsime Ariſtarchus, ita illi in mentem ueniſſe forte hinc ut narrationem inchoaret, ut de initio Iliados ipſe reſpondet interroganti Luciano, temere incepiſſe ἀπὸ τῆς μήνιδ@, quia illud uerbum tum ſubierit. Quod ſi fuiſſet exorſus aliūde hoc loco, uel totius poeſeos aliud feciſſet principium, etiā de illo ſcilicet quæreretur, cur ita factum uideretur. Fuit autem certe alicunde incipiendū. Et eſt meo iudicio illuſtri uſus ingreſsiōe, de qua ordine pulcerrimo narrationem inſtitutam id eſt expoſitionem nationum & urbiū Græciæ perſequi poſſet. Supra igitur à latere orientis ſolis uergente Aquilonem uerſus, is enim ſitus Bœotię, incipiens & quidē à portu noto & celebri deduxit uel circumduxit planè γεωγραφικῶς locorum deſcriptionem, quæ tum in Græcia maxime celebria & clara eſſent. Plurium autem nomina, ut fit, antiquis quoq; temporibus mutata fuere. Nunc uero toties capta, oppreſſa, uaſtata Græcia, nihil eſt reliquum integritatis neq; in nominibus, neq; nationibus & urbibus. Quæ ſi, ut merentur, deplorare uellemus, neq; uerba neq; ſententię forte deeſſent, quibus dolorem noſtrum & indignitatem rei exprimeremus, ſed neq; tempus neq; locus tantam immo

rationem

rationem tulerit, præſertim alienioris & inculcatæ diſ-
putationis. Quod autem interdum poeta quaſi reſilit
de incœpta expoſitione, neq; loca locis continuat, ut cũ
de Aetolia ad Cretam deuenit, id uel quia agmina ita
ordinata fuiſſe intelligi uult, uel aliquam ob cognatio
nem populorum illorũ factum crediderim. Sed ad rẽ.
Quinq; fuiſſe duces Bæotij agminis ſcribit Poeta, de qui
bus unum tantummodo reuerſum domũ è bello Pau-
ſanias annotauit Leytum. Hyrie illis temporibus ſuprà
Aulidem fuit. Hæc autem inſignem portum habuit, A
pud quam congregata claſsis Græcorum, & hinc placa
tis tandem uentis, cum illi aliquantiſper aduerſati naui
gationem impedijſſent, ſoluta fuit. Scolus infra plateas
ad ripam Aſopi, de quo oppido prouerbialem uerſum
Strabó commemorat,

εἰς σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἴμεν μή τ' ἄλλῳ ἕπεσθαι,

Sub Citherone enim fuiſſe, loco aſpero & inculto, in
regiõe dicta Paraſopia, ubi Mœnades Penthea dilaniaſ
ſe traduntur. Schœnum autem in regione Thebana
quæ ſi uera ſunt, uicinitatem hoc loco Poeta plane ne-
glexit. Scripſit autem Pauſanias Aſopum altiſsimos ſo
lere iuncos alere, ut de his quoq; nomen inditum oppi
do uideri poſsit. Verum *σκῶλος* ſentinm & ſpinatum
eſt appellatio. Eteonos, Scarphe poſtea dicta, in tumu
lo ſita, unde & epitheton factũ *πολυκνήμου*. Loca enim
tumuloſa *κνημοὶ* uocantur, uel cliui montium, quod ſu
pra pedes ſint montium tendentibus ad uerticem, *ἴδῃς
ἐν κνημοῖσι. ιλ. λ'*. Nam & *πόδα νείατον ἴδῃς* Poeta di-
xit, & *κορυφὰς* montium. Theſpia, quæ poſtea Theſ-
piæ, ſub monte Helicone. Hæ uiſebantur quondam
i 4 obſpe-

obſpectabile ſimulacrum cupidinis elaboratū à Praxitele, ut & Cicero uerrina ſexta, & donatum Glyceræ, ut Strabo. Sed Athenæus ita libro. xiij. Phryne in Eleuſinio conuentu & feſtiuitate Neptuni, uniuerſa Græcia aſpiciente, pallam poſuit, & crinibus ſolutis in mare ſe demerſit, adq; illius exemplum expreſsit Apelles imaginem Veneris, quæ ἀναδυομένη dicitur. Praxiteles uero ſtatuarius, amator ipſius Gnidiam Venerem ſecundū illam effinxit. Idem in Cupidinis baſi infra ſcenā Theatri, inſcripſit.

Praxiteles quem ſenſerat ipſe, expreſsit amorem,
Exemplum e propria nobile mente trahens,
Meq; mei precium Phrynæ dedit. Aſt ego flammas
Lumine non arcu ſpargo cupidineas.

Cum autem illi optionem dediſſet, ut eligeret de ſuis operibus, Cupidinem aut Satyrum tripodibus impoſitum, acceptum Phryne Cupidinem conſecrauit Theſpijs. Hactenus Athenæus, cuius ſententiam etiam hoc adiuuat, quod Phryne Theſpienſis fuiſſe perhibetur, ut illo ſimulacro ſuam patriam uoluiſſe ornare uideatur. Græca autem eſt Tanagra, de qua Pauſanias ita, bellū enim uiſum. Tanagræi, inquit, ſuę ciuitatis originem in Pœmandrum referunt filiū Chereſilai, cuius pater fuerit Iaſius filius Eleutheris, nepos Apollinis & Aethuſę Neptuni filię. Pœmandrum autem aiunt duxiſſe Tanagram Aeoli, uel ut Corinna fecit, Aſopi filiam, quę cum uiuendi mirifice longum tempus confeciſſet, homines illarum regionum mutaſſe nomen mulieris, & Anum nominaſſe, id eſt γραῖαν. Idemq; nomen & urbi factum quod uſq; adeo fuerit frequentatum, ut Homerus quoq;

fecerit

fecerit in catalogo, Theſpiam Græamq́ꝫ. Sed poſtea tamen illam ueterem appellationem recuperaſſe. *εὐρύχορον μυκάλησσον*, interpretantur *τὸν πλατεόχωρον*, eſſe enim *χορὸν* apud Homerum *τὴν χώραν*, ut οδ. μ΄.

ὅθι τ᾽ ἠοῦς ἠριγενείης
οἰκία καὶ χοροί εἰσι.

Sed etiam in ſua ſignificatione uocabulum retinere ſimili intellectu poſſumus, ut ſint *εὐρύχορα* loca, quæ late excurrant & quaſi expatientur. Mycaleſsi autem miſerabilem uaſtationē & cladem expoſuit Thucydides libro iiij. *ἅρμα* iuxta Euripum ad ſiniſtram Aulidos, eo loci Amphiaraum abſorptum terra unà cum curru fugientem ferunt, id tamē alibi accidiſſe alij perhibent, & hoc loco fracto curru Adraſti, ipſum Arionis equi uirtute fuiſſe conſeruatum. Pindarus fecit apertam terram fulmine Iouis, ut dehiſceret Amphiarao fugiēti Periclymenum, atq́ꝫ ita illum ereptum fuiſſe turpitudini auerſi uulneris. Fugā autem præclara ſententia excuſat, quod fatalis uis etiam diuinas ſoboles euertat. *ἐν γὰρ δαιμονίοισι*, inquit, *φόβοις φεύγοντι, καὶ παῖδες θεῶν*, νεμ: θ΄. Erythræ ſub Cithærone monte, uel uicinæ Hyſijs ut Strabo, uel cum his eædem, ut innuere uidetur Eurip. Bachis.

ὑσιάς τ᾽ ἐρυθράς, αἳ κιθαιρῶνος λέπας
νέρθεν κατῳκήκασιν.

Appellatæ à filio Athamantis Erythro, ut Pauſanias ἠλιακῶν. β΄. Eileſium & Eleona & Hylen, dicta oppida à poſitu paluſtri & uirgulroſo apparet. Itaq́ꝫ ſcribūtur & cum aſpiratione *εἰλέσιον* & *ἑλεὼν*. Sed in mediterraneis Bœotiæ regionibus multa loca eluuionibus uaſtata per

k hibent

hibent, ipſos etiam amnes atq; lacus aliò defluxiſſe, & eorum quæ in catalogo memorentur, aliorum ne ueſtigia quidem, aliorum ruinas tamen apparere. Peteona uicum in agro Thebano collocat Strabo, & Ocaleam inter Haliartum & Alalcomenas. Ex Pauſania etiam in uicinia apparet fuiſſe Ocaleam Theſpiarum. Medeona uicinum facit Oncheſto Strabo, & ait φοινικοῦντα quoq; dictum à monte φοινικίῳ, ſub quo ſitum eſſet oppidum. Copæ ad aquilonem iuxta Copaidas aquas ſitæ, unde & κῶπαι, id eſt à remigio dictæ credunt, anguillis quondam celebres. Eædem & Cephiſſides à flunio Cephiſſo dictæ, & alibi aliter, in mediæ Bœotiæ quaſi cauo quodam collectæ & longo tractu reſtagnantes. Copaidum tamen communis fuit appellatio. Eutreſis intra Theſpias & platæas in agro Theſpienſi. Thiſbe poſtea pluraliter Thiſbæ finitimæ Theſpienſibus, maritima, habuit portum Thiſbœum. Coronea in colle ſita prope Heliconem, de hac ſunt κορωναῖοι. De Meſſeniaca autem Coronæa κορωνεῖς. In hac negant talpas nō ſolum naſci, ſed ne uiuere quidem illatas aliunde potuiſſe. Fuit & Haliartus appellatus ab Haliarto, ut Coronea à Corono filijs Therſandri, nepotibus Siſyphi, teſte Pauſania, Copaidas aquas, quę ab illo Haliartię feruntur appellatę illa parte ſui, & ipſe herbidus propter irrigua aquis loca. Platea poſtea Plateę, celebres uictoria Gręcorum, qua libertas Gręcię fuſis fugatisq; Perſis parta fuit. Paluſtres & ipſę priſcis temporibus, ut ipſa appellatio indicat. πλάτη enim palma remi dicitur, etſi à Platęa Aſopi. F. appellatas ſcripſit Pauſanias, Vltra Aſopum fuere uaria & calamitoſa poſtea fortuna uſę. Gliſſanta ſcribūt ſub Hypato monte ſuiſſe, ſtadijs ſeptem à Thebis ad ſiniſtram proficiſ-

proficiſcentibus in Peloponeſum. Apud hunc pręlium commiſſum inter Thebanos & eos qui ἐπίγονοι nominantur, poſteritas eorum qui duce Adraſto Polynicis ſocero ad Thebas occiderant, quorum fuit Imperator Aegialeus filius Adraſti, qui ſolus tum de ducibus interijſſe perhibetur, ut pater antè ſolus mortem euaſerat. Thebæ urbs celebris citra Aſopum uerſus Euripum. Quod autem Poeta dixit ὑποθήβας, alij docuere de oppidulis uicinis Thebarum accipiendum, nam Thebas poſt expugnationem τῶν ἐπιγόνων inſtauratas tum non fuiſſe. Aliqui potnias ſignificari uoluere, quas collocat ultra Aſopum Pauſanias, Thebis diſtantes ſtadijs decem. Plęriq; Thebanos hos fuiſſe, quos Poeta diſtinguere uoluerit uallis adiectiõe ab incolis arcis Thebanæ, quæ à Cadmo primum iuxta oraculum in colle condita Thebarũ appellationem habuerit. Oncheſtus ultra Dircen præterfluentem Thebarum, & ipſe appoſitus Copaidi. Habuit templum Neptuni, unde Oncheſtius ille deus dictus Ouidio quoq; x.

Oncheſtus illi

Eſt Neptunus auus. Templum Strabo ait fuiſſe ſolum absq; luco, ſed Homerum illum locum ornare uoluiſſe ſplendidiore appellatione. Arne putatur eſſe Chæronea. Sed Grammatici hic alij aliter legere. Quidam τάρνην (idq́; eſſet numeris aptius) non enim ἄρνην Troianis temporibus in Bœotia fuiſſe. Sed hanc Pauſanias dictã ait ab Arna filia Aeoli. Fuereq́; qui & hanc & Mideam, abſorpſiſſe lacum crederent. Zenodotus, ut docuit Strabo, legit,

οἵτε πολυστάφυλον ἄσκρην ἔχον.

Isq́; uidetur oblitus fuiſſe, cum ſcripturam mutaret ad hunc modum, querelarũ Heſiodi de ſterilitate patriæ ſuæ, quæ hieme eſſet infœlix, æſtate difficilis, neq; ullo tempore bona. Neq; Tarna, ferendum, quæ Aſiatica eſſet poetæ, κατ' ἀφαίρεσιν pro Atarna, hæc uicina fuit Lesbo, & gentile eſt ἀταρνείτης. Mideam fuere qui ablatam eluuione Copaidos, ut diximus, putarent. Pauſanias ait eſſe Lebadeam, Primum ita dictam à matre Aſpledonis, qui & ipſe dederit alteri oppido nomen, deinde à Lebado Athenienſi. Ibi celebre fuit templum & oraculum Trophonij, ſed & in Argolide fuit Midea nõ longe à Tirynthe, unde μιδεᾶτις ἡρωΐνη Alcumena uocata fuit. Niſam fecere uicum Heliconis. Apollodorus, citante Strabone, in Bœotia Niſam omnino reperiri negauit. Itaq; ſcripſere aliqui, ἶσαν τε ζαθέην. Iſus enim, priore breui, ut Strabo ait, iuxta Anthedona fuit locus auguſta ſpecie. Aliqui ſcripſere, κρεῦσιν τε ζαθέην ſentientes eam, quæ poſtea dicta fuerit κρέουσα in ſinu Criſæo. Non etiam nulli φηρὰς tranſcripſere, nam & iuxta Mycaleſſum Pheras fuiſſe uolunt. Sed has exquiſitiones non eſt cur moremur. Anthedon extrema maritima Bœotiæ urbs, ad ſiniſtram Thebis ad Euripum tendenti, & ſupra illam mons Meſabion, huius urbis cuius fuit Glaucus Anthedonius, qui herba quadam guſtata mutatus fertur in piſcem, uel ut alij ſpecioſius finxere, in Deum marinum.

οἱ δ' ἀσπληδόνα.

Orchomenios diſtinguit hos Bœotios ab Arcadicis nam ille ὀρχομενὸς eſt & πολύμηλος, hic μινύειος. Hunc poſtea Bœotium nominatũ fuiſſe Thucydides ſcripſit libro

libro quarto. Minyeum autem uocat à Minyis gente ita appellata à Minya filio Chryſæ, qui eſſet filius Neptuni & Chryſogeniæ filiæ, Almi filij Siſyphi. Hunc locuple tiſsimũ fuiſſe ſcribit Pauſanias, & opulentiſsimis locis annumerare poetam & hunc Orchomenon aiunt ιλ· ί.

οὐδ' ὅσ' ἐν ὀρχομενὸν προτινίσσεται·

Minyæ filius fuit Orchomenus, ab hoc genti & urbi nomen factum, retenta tamen non minus antiqua appellatio. Sed Minyam ſcribit Pauſanias etiam theſaurũ admirabili opere extruxiſſe. Quod niſi Græci magis ſtuderent externis celebrandis quàm ſuis, potuiſſe non minus præclaras expoſitiones componi de illo Minyę theſauri opere, & Tirynthijs mœnibus, quàm de pyramidibus Aegypti. Fuiſſe & præpotentem ciuitatẽ, ex eo intelligi poteſt, quod occiſo Clymeno nepote Phryxi filij Presbonis à Thebanis quibuſdam coniuratis in cædem illius, Erginus Clymeni filius, Thebanos eo adegerit, ut coacti fuerint annuum tributum ſoluere Orchomenijs, à quo ciuitatem poſtea fertur liberaſſe Hercules, & ualde afflixiſſe Minyas. In hac gente Eteocles filius Andrei & Euippes filiæ Leuconis nepris Athamantis, creditus Cephiſsi filius, primus fanũ & ſacra inſtituit Gratijs, unde Theocritus filias illas Eteoclis uocauit,

ὦ ἐτεόκλειοι θύγατρεν θεαὶ, αἱ μινύειον
ὀρχομενὸν φιλέοισαι ἀπεχθόμενόν ποτε θήβαις.

Sic enim legendum, non ut quidã temere mutarunt, ἐτεόκλειοι χάριτεν. ἀαπλήδονα poſtea uocarunt εὐδείελον, etiam abſq; α. extulerunt aliqui uocabulum.

ἄκτορος ἀζείδαο·

Clymenus habuit filium Azea, huius fuit Actor; eq;

k 3 illius

illius filia Aſtyoche furtim ſuſcepiſſe ait poeta Martem geminos, Aſcalaphum & Ialmenum, horum Ialmenũ in reditu delatum fuiſſe in pontum, & eſſe coloniam Orchomeniorum Achæos in ponto Strabo ait quoſdam tradere. ὑπερώϊον dicit γυναικωνῖτιν ſeu γυναικεῖον, ubi muliebris ſexus diuerſaretur, in parte domus & ſecretiore & remotiore. ὀδ. ά.

ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
κλαῖεν ἔπι τ' ὀδυσῆα·

& paulo ante

τοῦ δ' ὑπερωιόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
κούρη ἰκαρίοιο περίφρων πηνελόπεια,
κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο.

Vt dubium eſſe non poſsit, quin conclauia illa fuerint editiore in parte domus. Eſt autem ὑπερῷον, & expreſſa uocali. ι. ὑπερώϊον·

αὐτὰρ φωκήων.

Tranſit ad Phocenſes uicinos Orchomeniorum poeta. Supra autem regio hoc nomine Bœotiã fuit ad Aquilonem. Dictos illius incolas quoſdã Phocẽſes ſcripſit Pauſanias, à Phoco Ornytionis filio Chorinthio, una ætate prius quàm Aeacides Phocus eò ueniſſet, à quo uniuerſos Phocenſes nominatos. Horum duces facit fuiſſe Schediũ & Epiſtrophum Nauboli Ornitidæ, ut Apollonius fecit, nepotes, filios Iphiti. Atque Schedium quidẽ de bello Troiano reuerſum aiũt fratre amiſſo. Cypariſſum ab Anticyra diſtinguit Strabo, itemquè Criſſam à Cirra, ſed Pauſanias, inferior quidem ille Strabone, nam uixit Adriani temporibus, facit Cypariſſum Anticyrã,

& Cirræ

& Cirræ ait fuiſſe uetus nomen Criſſę, quo & Homerus
uſus fuerit. Idem ſcribit & montes ſupra Anticyram &
rupes habere crebras & ferre helleborum, cum nigrum
ciendæ aluo, tum album ad uomitus prouocandos ido
neum, uſum autem eſſe in medicinis radicis. Strabo au
tem hoc tradi ait, laudatum helleborum naſci in Anti-
cyra Oetæa ad ſinum Maliacum, uerum ad medicatio-
nes apparari ſingulari artificio in Phocide. Ideoq; mul-
tos proficiſci Anticyram Phocenſem indigētes curatio-
nis & purgatiōis. Reperiri autem in Phocica medicatū
ſemen, Seſami ſimile, quo adhibito temperari ſoleat
helleborus. In Stephani epitome legitur fuiſſe Cypariſ-
ſum ab aliquibus & Apolloniadem uocatam. Python
autem, quæ etiam πυθὼ, ut πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ. ιλ. ί. Vrbs in
monte Parnaſſo ſita, quæ, ſimiliter ut incolæ, Delphi
dicta. Sacra Apollini, cuius celeberrima oraculorū ibi ue
luti officina fuit. His nihil uerius credebat̄. Vnde & Ci
cero Bruto ſcripſit: Hæc ex oraculo Apollinis Pythij ti-
bi edita puta, nihil poteſt eſſe uerius. His reddendis prę
erat ſacerdos, quę Pythia uocabatur. Hæc interpres Dei
reſponſa dabat furens, inſiſtens tripodi in antro. Quæ
omnia ueterum ſcriptis ſunt celebratiſsima. Appellatā
urbem à ſciſcitando quod eſt πύθεσθαι, priore poſtea pro
ducta ſyllaba, ut in ἀθάνατος & διάκονος, magis proba-
tur, quàm à corruptis & putrefactis illo in loco ſerpen-
tis oſsibus confixi iaculis ab Apolline, quem fuiſſe Del-
phinem nominatum uolunt & ex eo Delphos. De pri
ore autem appellatione ludos Pythia ducunt, ut Oui-
dius quoq; primo metamor. Verū hoc ποιητικώτερον.
Itaq; & in Homerico hymno in Apollinem, & fuiſſe ſer
pentem fœminam, & illic trabuiſſe interfectam dicitur,

ἐξ οὗ νῦν πυθὼ κικλήσκεται.

Delphinium autem Apollinem ibidem legitur ex eo cognominatum, quod Apollo Delphinis ſpecie in nauem Cretenſium inſiluerit, eamq́ appulerit in Criſſæũ ſinum, ut eſſent qui curarent templum ſuum. Pauſanias à Delpho filio Apollinis & Celænus uel Thyæ nomen loco factum tradere quoſdam ſcripſit. Itidemq́ Pythona uocatam à Pythe filio Delphi. Daulis ſeptem ſtadijs Panopeo, qui poſtea Phanoteus dictus, diſtans, nemoroſus locus, & ex eo nomen reperit. δαῦλον enim δασύ. Hic Terea generum Pandiõis illa ſcelera deſignaſſe uolunt, quæ poetæ memorant, non in Thracia. Philomelam autem in hirundiné fuiſſe Phocenſes credidere mutatam, non procrin. Cui cum transformatæ quoq; in auem Tereus eſſet terribilis, ita reliquiſſe illa loca, neque omnino in Daulide apparere hirundines. Sed Philomelam plæriq; luſciniam factam tradidere, ideoq; miratur Martialis, eam eſſe garrulam auem, quæ muta puella fuerit. Anemoria, quæ & Anemolia, fines Phocidis & Delphorum. A uentis dicta, quorum impetu procellæ & grandines de propinqua rupe, cui nomẽ κατοπτρείῳ, id eſt ſpeculæ, in illam deferrentur. Hyampolis, quæ primum ὑάντων πόλις, tenuere enim Hyantes Thracica gens pulſi ex Bœotia à Cadmo, intra Abas & Opuntem in uia. Cephiſſus fluuius ſinuoſo flexu per Phocida fertur, oritur iuxta Lilæam, quæ abeſt Delphis milibus decem, & influit in aquas Copaidas. Strabo annotauit, Cephiſſos eſſe ſeptem, In Phocide, in Attica, in Salamine, Sicyone, in Scyro, Argis. Et Apolloniæ, quæ eſt uicina, Dyrrachio, fontem hoc nomine. Significari autẽ uel unam ciuitatem eorum, qui dicerẽtur παραποτάμιοι,

& ἐπι

& ἐπικνφίοσιοι, uel etiam plures in ripa fluminis, recte ut opinor, poterimus accipere.

λοκρῶν δ' ἡγεμόνευε.

Sequuntur Locri, qui cognominantur Epicnemidij, à Cnemide rupe. Sed Poeta hos ita diſtinxit ab alijs eiuſdem nominis, ut oppoſita loca habere Euboeę diceret. Sunt enim & Heſperij, qui Ozolę quoq;, & Opuntios etiam ab Epicnemidijs ſeparauerunt. Sed Epizephirij coloni τῶν ὀζολῶν, In Italia. Cynus nauale Opuntiorũ. Opus Patroclis patria, quæ & ὀπόεις, ut σιμόεις & ἀμαθόεις. Sed φλιοῦς ſuæ formæ eſt, unde & φλιάσιος genti le diſsimile habet illorum, etſi φλιούντιος quoq; Stephani epitome habet. Calliaron uaſtum fuiſſe ſuis temporibus Strabo ait. Nomen habere putatur à fertilitate & cultu εὐήρετος ὤν. Beſſa à poſitu dicta ὅτι βησσώδης ὁ τόπος, id eſt ſaltuoſus. βῆσσαι enim ſaltus. ιλ. λ'. ὄρεος γὰρ βήσσησι. Scarphe, quæ poſtea Scarphea. Augea, alia etiam fuit Laconica. Tarphe nemoroſa, nam τάρφεα denſa ſunt Homero. βαθείης τάρφεσιν ὕλης. ιλ. ε. Pharygas poſtea dixere. Thronium, & ipſum in ripa Boagrij fluuij, quem torrentem eſſe dicit Strabo, ſæpeq; tranſiri pedibus ſiccis, ſępe exundare ad paſſus quadraginta. Sed de duce horum Aiace Oilei filio, reiecere grammati tres uerſus quibus ille deſcribitur, alios alia de cauſſa. Primum quod non fuerit Telamonio hic Aiace breuior. Secundum quod lineis thoracibus Græci tum non uſi reperiantur. Tertium confixit Ariſtarchus ſecutus Thucydidem, qui uniuerſos Græcos negat uſpiam ἕλληνας uocaſſe poetã, atq; hoc nomen Theſſalis modo & Phtiotis tribuiſſe. Sed hæc fortaſſe refutare, & uerſus certe bo

nos retinere non admodum difficile, nos tamen in his immorari alienius fuerit.

οἱ δ' εὔβοιαν.

Euboea inſula inter alia nomina etiam μακρίδα habuit, nam longo tractu exæquat oras Atticæ, Bœotiæ, Locridos, & Malienſem, fretumq; hoc toto ſpacio efficit. Chalcidos peruetuſta urbs & præpotens, opibusq; & uiris abundans, ideoq; multæ hinc coloniæ cum alia in loca urbis terrarum, tum in Italiam deductæ, potientibus adhuc rerum optimatibus, qui dicerentur ἱπποβόται. quorum imperiũ durauit uſq; ad rempublicam ab Athenienſibus recuperatam eiecto Piſiſtrato Tyranno: fuit Chalcis & in Aetolia, & in Elide, quarum & ipſarũ poeta mentionem fecit. Euboeæ incolæ ab Homero dicuntur Abantes, non εὐβοεῖς aut εὐβοιεῖς. Siue ab Heroe Abante Neptuni. F. Seu à Thracia gẽte, quæ de Abis Phocidos in inſulam inuaſerit. Hanc nunc Nigropontum appellant. Eretria maxima Euboeę urbs poſt Chalcida, ultra Geræſtum, hanc εἰρέτριαν dixit poeta Ionica productione, ut εἰν, εἰνάλιος. ξεῖνος. Eretriam diripuit & incendit iuſſu Darij Datis, tranſtulitq; illos in Aſiam, ut Herodotus ἐρατοῖ ſcripſit. Ab hac Eretrici philoſophica familia Menedemi. Iſtiæa, in uerſu liqueſcit σ'. ut ἠῶς μὲν κροκόπεπλος ἐσκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν ιλ. θ'. & κλῦθι ἄναξ ὅς τις ἐσσί. οδ. ε. Hæc prius Talantia, poſtea Oreos dicta. Cerinthus maritima. Dion promontoriũ contra fretũ Daunium. Caryſtos marmore nobilis. In hac repertũ lapidem Caryſtium nominatũ ſcribit Strabo, quẽ carpere & nere conſueuiſſent ut lanam, & inde texere mappas, quarum ſordes igne abſtergerentur, ipſis illeſis. Fuit & in Laco-

in Laconica Caryſtos uino nobilis. Styra prope latomias Caryſti. χαλκοδοντιάδης pleonaſmo.α. ut φαιδοντιάδης, ἀπὸ τοῦ χαλκόδοντος. Quod autem dicit occipitio capillato fuiſſe Euboenſes, bellicoſos innuit. Hoc autem tonſuræ genus illos uſurpaſſe primum in Græcia Plutarchus in Theſeo ait, non quidem acceptum ab Arabibus ut aliqui exiſtiment, neq; à Myſis, ſed repertum à ſe, qui cominus cum hoſtibus congredi & cum illis manus conſerere ſolerent, itaq; ne præhendi crinibus facile poſſent, raſa fronte in pugnas prodibant. Hac & Theſea uſum idem autor ſcribit, & ab eo nomen ductum κουρᾶς θησηΐδος. Alexandrum etiam refert, reliquis quæ fieri aliquando uellet & apparari ad prælium omnibus imperatis, hoc addidiſſe, barbæ militum ut reciderentur, nullam enim poſſe anſam dari meliorē hoſtibus. Quod autem ὀρεκτὰς μελίας his tribuerit poeta (eæ ſunt fraxini, ut ita dicam, ictrices) Strabo ait ſignificare uoluiſſe Euboenſes cominus pugnare & non uti fundis aut ſagittis ſolitos. Itaq; de quodam inter ipſos prælio pacto, hæc extare in quadam columna, μὴ χρῆσθαι τηλεβόλοις, id eſt telis quæ eminus in hoſtē conijcerent. Eodem pertinent uerſus Callimachi adducti à Plutarcho in Theſeo:

οὔτε πόλλ' ἐπὶ τόξα τανύσσεται, οὐδὲ θαμιαί
σφενδόναι, εὖτ' ἂν δὴ μόλον ἄρης συνάγει
ἐν πεδίῳ, ξιφέων δὲ πολύστονον ἔσσεται ἔργον,
ταύτης γὰρ κεῖνοι δαίμονές εἰσι μάχης
δεσπόται εὐβοίης δουρίκλυτοι.

Addit Strabo, duplicem & haſtarum uſum fuiſſe, id eſt τῶν δοράτων. Itidēq; κόντων, quæ, ut opinor, lanceæ ſunt, & τῆς βελόσης atq; τοῦ ὑσσοῦ, nam & manu his feriri hoſtem, & hæc tæla concita amentis emitti ſolita.

Horum autem prœliorum quæ ſunt conſertarum manuum, & cum pugnatur comminus armis (Græce συστάδην, & ἐκ χειρὸς dicitur, & σταδίη, etiam αὐτοσταδίη. ιλ. ν') Horum igitur fuiſſe Euboenſes principes, contra uero Locrenſes cõgreſſus hoſtium uitantes poetam introduxiſſe, atq; copijs armatis ſuorum protectos ſagittas emittentes in denſum agmen Troianorum, & ordines illorum turbantes. Verſus factos non bene latinos, non enim his uerſionibus fama nobis quæritur, ſubiecimus, de ιλ. ν'.

At non Aiacem Locri comitantur Oilei,
Non erat his pugnare animus quia comminus armis
Aeratis galeis qui criſtatisq; carentes
Non terretes clipeos geſtantes, non etiam haſtas
Fraxineas, arcus ſed docti intendere neruis,
Iliacam petiere animis fidentibus urbem,
Agminaq; immiſſis tum Troia denſa ſagittis
Turbabant, ſocium tecti fulgentibus armis,
Oppoſitum hoſtiles acies atq; Hectora contra,
Ipſi clam poſt quos ſpargebant tæla latentes.

οἱ δ' ἄρ' ἀθήνας.

Strabo docet intelligendum inter copias Athenienſium fuiſſe & Megaricas, quam regionem poſtea Dorienſes occuparint. Erechthei populum uocat Athenienſes, quem tradunt & Erichthonium uocatum, Vulcani filium & Telluris. Ab hoc Erechthidæ nominantur Athenienſes. Erechthei filius fuit Pandion, huius Erechtheus minor, huius Cecrops minor, huius Pandion minor, huius Aegeus, huius Theſeus, poſt quem regnum Athenis

Athenis eſſe deſijt, ita Pauſanias. Interpretantur autem coli ab Athenienſibus Erechthea annuis ſacrificijs, cuius Cicero quoq;, & delubrum ſe uidiſſe & ſacerdotem affirmantem introducit Cottam de nat. De. lib. tertio, huius templi & Herodotus meminit, & ipſum terrigenā uocat, id eſt γηγενῆ, intelligi tamen poſsit ipſi deæ feſtiuitatem inſtitui ſolitam, uel annuam, uel poſt certos annos, ut hæc de ἀθηναίοις quæ poſtea παναθήναια appellata fuere accipiamus, minora quidem annua, maiora quinquennia, inſtitura ab Erechtheo, & aucta à Theſeo. Et Herodotus Vrania ſcribit regnante Erechtheo Athenienſes uocatos, qui ante fuiſſent Cranai & Cecropidę. Meneſtheus autē perhibetur fuiſſe filius Peteo, filij Ornei, filij Erechthei. πετεῶο factum eſt ab πετεῶ per προσχηματισμὸν poeticum literæ. ō. Eſt autem πετεῶ Attica declinatio, ut ἀνδρόγεω, λεῶ. κοσμῆσαι inſtruere.

αἴας δ' ἐκ σαλα.

Aeacus Aeginam inſulam tenuit appellatam nomine matris Aſopi filiæ, cum ante οἰνώνη uocaretur. Huius & Endeidos filiæ Chironis & Chariclus, quamuis Megarenſes Scitronis non Chironis tradiderint, filij Telamon & Peleus. Ex Pſamathe autem Nereide Phocus. Quo diſci iactu à Peleo per fraudem interfecto, cum nō defenderet neq; probaret Telamon patri ſe non fuiſſe participem conſilij cædis fraternæ, patriam reliquit & uenit Salamina. Huius fuit filius Aiax & Teucer, ſed hic nothus ſuſceptus ex Heſiona Laomedōtis filia. Qui ſine fratre reuerſus, hic enim ſibi mortem conſciuerat, à patre non fuit receptus, ita exul delatus in Cyprum, Salamina Cypriam condidit. Sed hic uerſus:

στῆσε δ' ἄγων ἵν' ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες,

A Grammaticis configitur, repugnare enim dicunt ſequentia, in quibus neq; Athenienſibus adiungantur Salaminij, & cum Aiace Theſſalicæ naues coniungantur. Atq; aiunt diſceptantibus quondam Athenienſibus & Megarenſibus de illius inſulæ poſſeſsione, uerſu hoc uel à Piſiſtrato, uel Solone inculcato, uiciſſe Athenienſes, quod locupletiſsime teſtem producerent Homerum qui uetuſtiſsimis temporibus coniunxiſſet Salaminios cum Athenienſibus. Sed Megarenſes aiunt alios oppoſuiſſe uerſus, in quibus nomina eſſent Megaricarum urbium, quos Homerus feciſſet, ut Strabo expoſuit. Inſula eſt ante Eleuſinem, nobilitata illa celeberrima pugna nauali, qua conſilio & uirtute Themiſtoclis ingens claſſis Perſarum pene deleta fuit.

οἳ δ' ἄργος τ' εἶχον.

Nunc deinceps Argolicas copias perſequitur. Atquè orditur ab urbe quæ regioni ipſi nomen dedit. Annotauit Strabo Argos apud Homerum poni & per ſe, & cum adiecto, per ſe cum ponatur, non ſolum urbem ſed etiam Peloponeſum ſignificare, ut ιλ. α.

ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν ἄργεϊ τηλόθι πάτρης.

Non enim certe urbs domus illius erat, inquit, ſed ſi fuit domus in Peloponeſo, intelligi poteſt etiam fuiſſe Argis in urbe. Nam Mycenas & Argos urbes uicinas, non enim interfuiſſe accepimus amplius vi. M. paſſ. D ccc. Ideoq; à Tragicis poetis fuiſſe nomina confuſa idem autor indicauit, atq; id certe fecere, ut in Euripidis Tragœdijs cum alijs apparet, tum in Herculidis. Sed Homerus non permiſcuit appellationes harum urbium, & certe

certe ἀργείους uniuerſos Græcos uocauit. Verum epithetis loca diſtinxit, ut ἄργος πελασγικὸν Theſſaliam diceret, & ἀχαιϊκὸν, Peloponeſum. Nam ἵππιον & ἱππόβοτον communiter uolunt appoſuiſſe. πολυδίψιον quid ſit quæſiuere, ut ιλ. δ΄.

καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον ἄργος ἱκοίμην.

Vtrum expectatam & deſideratam patriam dixerit Agamemno μεταφορικῶς, ut apud Xenophontem, ſitire ſe ait Cyrus gratiam quam ſuis referre poſsit. An ſit potius πολυδίψιον, aut ſine δ΄. πολυίψιον, aut diremtum uocabulum interpoſita coniunctione δὲ. id eſt exitiale, quod πολύφθορον dixiſſe uideri poſsit Sophocles Electra:

πολύφθορόν τε δῶμα πελοπιδῶν τόδε.

ἴπτω enim affligere & corrumpere ſignificat. Sed hæc relinquamus. ἄργος quidem quin hoc loco ſignificet urbem in Peloponeſo, dubium nõ eſt, etſi Peloponeſum interpretes uoluerunt. Maxima enim pars Peloponeſi attribuitur mox Agamemnõi. Huius præter fluentium aquarum alueos æſtate deſiccari ſolitos ſcripſit Pauſanias, ut ſimpliciter dictum illud πολυδίψιον, ſiticuloſum ἄργος, accipi recte poſſe uideatur. Nomen inditũ urbi idem autor tradit, ab Argo nepote ex filia Phoronei, ante cum diceretur ἄστυ φορονικόν. Argi filius fuiſſe ex pluribus perhibetur & Phorbas, huius Triopas, Triopæ gemini natu maiores Pelasgus & Iaſus, minores Xanthus & Agenor, à Pelasgo dicti fuere Pelasgi, ut & de Euripidis Oreſte apparet,

πάλαι πελασγοὶ δαναΐδαι δεύτερον.

Pelaſgum autem reperiſſe aiunt panis coctură, cũ prius granis frumenti ueſcerentur. Iaſi (de quo & ipſe *ἰάσου ἄργος* appellatum, *ὀδ. σ. ἀν' ἴασον ἄργος ἀχαιοί*, quã uis non urbs tantum, ſed tota regio deſignetur) Iaſi igitur fuiſſe aiunt filiam Io, quæ eſt apud Herodotum Inachi, ea in Aegypto peperit Epaphum. Epaphus Libyen, ex qua Neptunus traditur ſuſcepiſſe Belum, qui fuit pater Aegypti ac Danai. Itaq; Danaus iure hereditario poſtulauit regni partem in Græcia, iudicantibus Argiuis, cum teneret illud Gelanor filius Sthenelæ, qui fuerat filius Crotopi nepos Agenoris, idq; cum obtinuiſſet, poſteritaté Agenoris omni poteſtate ſpoliauit, & à ſe Danaos cognominauit, Pelaſgos & Argiuos priore appellatione, ut & Euripides ſenſit, citante Strabone lib. V. uerſus hoc docentes ex Archelao, quos aſcripſimus.

δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ
ἐλθὼν εἰς ἄργος ὤκησεν ἰνάχου πόλιν
πελασγιώτας δ' ὠνομασμένους τοπρὶν
δαναοὺς καλεῖσθαι νόμον ἔθηκ' ἀν' ἑλλάδα.

Ita reperitur regia nobilitas Græciæ hinc eſſe Aegyptiaca, illinc Phrygia à Tantalo, ut mox dicemus copioſius, nam hæc fortaſſe ſciri atq; plane cognoſci, non inutilis curioſitatis fuerit, ac potius hiſtoriæ dignæ ſtudio eruditionis, atq; etiam allaturæ nonnullam inſtructionem ad prudentiam animis, in contemplatione mutabilitatis rerum omnium, & admirabili tamen atq; diuina cum conſeruatione tum inſtauratione & propagatione regnorum & imperiorum. Addamus igitur reliqua. Danai igitur ſcelus in fratris Aegypti filios notum eſt, qui inſidiari pudicitiæ patrueles fratres uirginibus

ſuis

ſuis denuncians, docuit ferro ſe pudicitiamq́ ſuam tueri, quo à patre accepto adductos ignorátes illos in ſuos thalamos interfecere uniuerſos, excepto Lynceo, quem ſponſa Hypermneſtra traditur conſeruaſſe. Hic poſtea regnum obtinuit Argis, deq́ Hypermneſtra ſuſcepit filium Abantem. Abantis fuere Proetus & Acriſius, quorum hic Argos, ille Tiryntha tenuit, quam urbem muniuiſſe exquiſito opere fertur, uſus fabris Cyclopibus acceſſitis è Lycia. Proeti filius fuit Megapenthes, Acriſij autem nepos è filia Danae Perſeus, hic permutauit regnũ cum Megapenthe, cui cũ Argos conceſsiſſet, ipſe in Tirynthia regione urbem cõdidit Mycenas, quo loco fortè exciderat enſis capulus, qui μύκης dicitur, unde et Mycenas, uel neſcio qua alia de cauſſa nominatas uolunt. Iiſdem fere temporibus uenit in Græciam Pelops filius Tantali, pulſus ab illo Phryge, uel ipſe fugiens iniuſtũ & intolerabile imperium patris, ut fabula impiæ cœnę, quam Dijs dederit contruncato filio, innuere uidetur, nec ſolum uirtute regnum in Græcia obtinuit, ſed opibus & diuitijs quibus inſtructus aduenìſſet, ut Thucydidi placet. Hic & Oenoma filiumũ Alxionis, uel ut poetæ prodidere Martis & Harpinnæ Aſopidos, Piſæ regno ſpoliauit, & affinitate coniunxit ſibi potentes in Gręcia, nam & ſororem Nioben Amphioni uxorem dedit, potienti tum rerum in Bœotia, & filiam Lyſidicẽ Alcæo, & Nicippem, ſiue út alij Antibiam, uel ut alij etiã Aſtydamiã Sthenelo, Perſidis. Non enim pecunia modo abundauiſſe, cuius magnam uim in Europam ex Aſia attuliſſet, ſed numeroſa ſobole quoq́ eum principatum putatur obtinuiſſe, ut de ſuo nomine etiam regioni nomẽ imponeretur, & Peloponeſus uocaretur. Sed

m Myce

Mycenęum regnum, illò enim reuertendum, tenuit Eu rysſtheus, quem etiam Argis natum ſcripſit Homerus. ιλ. τ΄. Alcæus uero qui eſſet Perſei filius, ut eſt in Hercu le furente, pater Amphittyonis, Tiryntha, atq; huius fra ter Electryon pater Alcumenæ Mideā tenuit. Nam Per ſei filij quatuor, quos ex Andromeda ſuſceperit, à Græ cis nominantur, Alcæus, Stheneleus, Meſtor, Electryō. Herculem autem accepimus fuiſſe filium Iouis & Alcu menæ, quæ eſſet nupta cum Amphitryone filio, ut diximus, Alcæi, qui & ἀλκεὺς, unde Hercules ἀλκείδης dicitur. Sed cum hoc nuptam fuiſſe Lyſidicen Pelopida ſupra memorauimus, ita enim aliqui tradidere, uerum cum perhibeatur & Alcumenæ matrem fuiſſe Lyſidicē Pelopis. F. Ita coniuges Amphitryo & Alcumena eandem matrem habuerint, quod abſurdum uidetur. Quare ijs accedo, qui, ut Pauſanias Arcadicis tradit, fecere Amphitryonem filium Alcęi & Laonomes filiæ Gunei mulieris Pheneatidos. Ita genealogiæ hæ fuerint, ut ſubiecimus.

Iuppiter Danae Actiſione
Perſeus Andromeda filia Cephei Palæſtini
Alceus, Laonome, Electryon Lyſidice
Amphitryo Alcumena.
Hercules

Ita reperitur manifeſto Hercules Perſides & Pelopides. Euryſtheus aūt et ipſe Perſides ac Pelopides hoc pacto.

Perſeus Stheneleus Euryſtheus.

Sed aliqui interpoſuere Theſſalum auum Euryſthei, ut Stheneleus ſit Perſei nepos, quod mihi quidē probatur, nā ſic pręciſe ęqualis fuerit Herculis Euryſtheus, ut debet eſſe iuxta Homerica ιλ. τ΄. Quamuis repererim à pluri-

mis tradi

mis tradi Stheneleum fuiſſe Perſei filium, fratresq; ipſius nominari, Meſtorem, Alcæum, Electryonẽ. Sed Euryſtheus proficiſcens ad bellum in Atticam aduerſus poſteritatem Herculis quam defenderet Demophon filius Theſei conſobrini Herculis, (nam Theſei mater Aethra neptis fuit Pelopis, filia Pitthei, qui Troezena tenuit, nõ ſolum fortis uir, ſed etiam ſapiens atq; eruditus, quippe quem etiam libros primum compoſuiſſe memoriȩ proditum eſt, ſimiliter & Alcumena Herculis mater neptis fuit Pelopis, ut eſt dictum) contra Herculidas igitur ad bellum proficiſcens Euryſtheus, regnum ſuum commiſit atq; tradidit affini ſuo Atreo, qui illo interfecto ipſe tenuit, ſic Mycenæ Piſatis poſteritati Pelopis acceſſere. Acceſſere mox & Laconicæ opes à Tyndareo, cuius filias duxere, Atridæ, ut notum eſt. Sed regnum Argiuum in tres partes fuit diuiſum, regnãte, ut Pauſanias uult, Anaxagora pronepote Proeti, nam tum demũ liberatis Argiuis mulieribus inſania à Melampode, & hunc et fratrẽ Bianta in cõmunitatem regni ſcribit aſſumtos eſſe, id quod alij in tẽpora Proeti retulere, cuius filias furentes ſanauerit Melampus, pactus partem regni, ꝗ mox cũ fratre dimiſerit. Cum Biante fuit nupta Pero Nelei filia. Sed ſeries talis reperitur triplicis generis.

βιαντίδαι	μελαμποδίδαι	ἀναξαγορίδαι
Bias	Melampus	Anaxagoras
Talaus	Antiphates	Alector
		Iphis
Adraſtus	Oiclas	Capaneus
Aegialeus	Amphiaraus	Stheneleus
Cycinippus	Amphilochus	Cyllacabes.

Verum τῶν ἀναξαγοριδῶν hi maiores fuere, Proetus,

Megapenthes Argiuus, qui eſſet pater Anaxagoræ. Ex his apparet Amphiaraum fuiſſe minoré natu Adraſto & Capaneo, à quo & pulſum regno Argiuorum Adraſtum Sicyona fugiſſe ad auum maternum Polybum, aiunt, eoq́ꝫ defuncto tenuiſſe regnum Sicyonium, & Sicyone Adraſtum ſepultum fuiſſe Herodotus ſcripſit τερψιχόρῃ. Poſtea ferunt gratiam inter Amphiaraum & Adraſtum reconciliatam, & inſuper affinitatem iunctam fuiſſe, tradita Eriphyle ſorore Adraſti in matrimoniú Amphiarao. Iam ſi Iphis, ut fecit in Supplicibus Euripides, idem fuit Euadnes pater, quem ſupra expoſita generis ſeries facit fratré Capanei, fuit cum hoc nupta fratris filia. Exponuntur hæc ab alijs paulo aliter, ſed ego nihil his quę commemoraui, neqꝫ certius neqꝫ magis cóſentaneum reperi. Atqꝫ hinc etiam manifeſtum fit, qua ratione ad Diomedé Argiua res peruenerit, cum fuerit Aetolus. Habuit enim Tydeus filiam Adraſti uxorem, Diomedesq́ꝫ fuit nepos illius, & una cum Euryalo tutor filij Aegialei, qui Cyanippus uocaretur. Quo mortuo abſqꝫ liberis tenuit regnum ſolus Cyllarabes filius Stheneli, qui cum neqꝫ ipſe liberos reliquiſſet, ita Oreſtes Myceneus Argos occupauit, qui & uicinus eſſet, & auxilijs adiuuaretur cum Spartanorú tum Arcadum atqꝫ Phocenſium. Iam etiam hoc traditur. Pelopidis rerum potientibus in Peloponeſo & in ditione ſua tenentibus regionem Argiuam fere totam, cum abeſſet Diomedes in Aetolia opemq́ꝫ ferret patri atqꝫ ulciſceretur inimicos illius, filios Agrij qui patruú regno expuliſſent, ut Pauſanias κορινθιακοῖς, poſtq́ꝫ inciderit expeditio belli Troiani, ueritú Agamemnona ne Diomedes, interea dum abeſſet, Argos repeteret, audierat enim habere illú magnas

gnas copias, ad ſocietatem belli, & poſſeſsionem urbis Argiuæ eum reuocaſſe, retulit hoc Strabo libro decimo. Fuit autem uetus appellatio incolarum urbis Argiuæ & Spartanæ, ut Achiui dicerentur ab Achæi filijs Archandro & Architele generis Danai. Nam filijs fratris interfectis, cum nemo appeteret nuptias pollutarum cæde uirginum, obtulit illas ducere uolentibus pater ſine muneribus & donis, hoc eſt ἀνάεδνους, ita maritos alię alium de repererunt. Achæus autem fuit Xuthi filius & Creuſę Erechtheidos, Xuthusq́ habuerat patrem Hellena filiũ Deucalionis, à quo & ἑλλὰς appellata in Theſſalia, potiente autem rerum Tiſameno filio Oreſtis, & Hermiones, Dorienſes poſteritas Herculis coacto exercitu paternum & maiorum ſuorum hereditarium regnum repetiere, ductoribus Ariſtomachi filijs Temeno et Creſphõte, & nepotibus filijs Ariſtodemi Euryſthene & Pattocle. Etſi Herodotus ἐρατοῖ ſcribit, dicere Lacedæmonios ductorem ſuum fuiſſe ipſum Ariſtodemum filium Ariſtomachi, qui patrem habuit Cleodæum, auum Herculem, ſiquidem Cleodæus filius Hylli fuit, quem Hercules ſuſceperat ex Deianira filia Oenei. Iure autem optimo illa loca repetere ſe dicebant Dorienſes, quod eſſent non ſolum Pelopidæ, ut Atridarum poſteritas, ſed etiam Perſidę. Tiſamenus igitur Argis & Sparta eiectus, illa loca occupauit quæ tũ Iones tenuere, maritima plæraq́, unde & Aegialus regioni nomẽ factũ uidet̃, magis ꝙ ab Aegialeo rege. De quo mox dicet̃, ubi nominatas ciuitates ab Homero hoc loco ſingilatim perſecuti fuerimus. De Argis autem ſatis dictum. Intra hos & Epidaurum fuit Tiryns, de qua & ipſa mentio ſupra habita. Hermione fuit intra Iſthmum in uicinia Troezenis, in-

terpoſitis iugis montiũ. Hic eſſe ad inferos deſcenſum facilem, prouerbio iactari ſolitum, ſcripſit Strabo, quia ſepelirentur mortui ſine naulo, quod alibi apponi illis in Græcia ſoleret. Aſine ad dextram Maſetis maritima, diſtans Maſete ad xxxvi. M. P. Troezen nobilis quondam urbs, & portu inſignis, cuius nomẽ Pogon, de quo prouerbiũ natum: In glabros, uti uberentur Troezena perere. Hęc ſacra fuit Neptuno, cui & primitias frugum offerre ſoliti fuere, & monetam ſignarunt tridente. Strabo ait appellatam à Troezene fratre Pitthei, qui ante hunc regnum illius tenuerit & à ſe nominarit. Epidaurus ante dicta Epitaurus, Aeſculapij nnmine celebris. Vbi templum fuiſſe illius ſcribit Strabo plenum tabellis, in quibus curationes eſſent perſcriptæ, quales extiterint & Triccæ & in inſula Co. Aegina autem inſula ante Argolida non ignobilis, quamuis & loci hoc nomen in Epidauria regione, ſed inſulam nominaſſe Homerum indubitabile eſſe uolunt, ideoq; & ſcripturam mutaſſe quoſdam Strabo indicauit, ut nõ οἵτ' ἔχον αἴγιναν legerent, ſed νῆσον τ' αἴγιναν. In hac Phidonem primum argentum ſignaſſe tradidere. Ad Maſetis urbẽ iter fuit quondam ex oppido Hermiones, uideturquè ſita fuiſſe intra Troezenem & Epidaurum μεσόγειος οὖσα. Capaneo autem non temere epithetum ἀγακλειτοῦ addidiſſe poetam credibile, qui apud Euripidem:

οὐκ ἔλασσον ἄρεως εἰς μάχλω φρονῶν.

Etiam inuito ſummo Ioue urbem Thebarum expugnaturum ſe gloriatus fuit.

οἱ δὲ μυκήνας.

Mycenas conditas fuiſſe à Perſeo diximus, hanc potentia atquè opibus quondam ciuitatem ſibi æqualem Argiui deleuerunt, inuidentes illi gloriam ſocietatis belli Perſici, miſerat enim octoginta ciues auxilio Lacedæmonijs in Thermopylas, cum Argiui quieſcerent, uel oraculo iuſſi, quod apud Herodotum extat πολυμνίᾳ, uel alia quacunque de cauſſa. Corinthus urbis nomen notum, huius arx Acrocorinthus dicta fontem limpidiſsimã habuit, Pirenen. Emporium fuit celebre, Horatius Corinthum bimarem dixit, loci autem oportunitate diuitiæ illi & opes partæ, ob quam & dirutam Cicero uult à Romanis duce L. Mummio. Hanc reſtituit poſtea Auguſtus. Fuere cum aliæ coloniæ huius ciuitates, tum Syracuſæ in Sicilia, quam deduxit Archias. Eadem meretricibus, ut fit in ocio & abundantia rerum, nobilis, de quarum & aliarum uoluptatum atq; delitiarum impenſis prouerbium natum: Multis eſſe in acceſſam Corinthum. Fuere autem plæræq; meretriculæ Corinthiæ perſacetæ, ut illa quæ reprȩhenſa, quod minus ſedulo telam detexerit, immo ego hoc paruo tempore, inquit, τρεῖς ἱστοὺς καθεῖλον. Significabat autem ſe ſpoliaſſe atque euertiſſe tres naues, nam ἱστὸς & malum nauis & telam notat. In hac & Lais illa Talantiȩa floruit, quam fuiſſe tamen Corinthiam negant, priſcam appellationem fuiſſe Ephyram uolunt, ut ιλ. ζ. ἔστι πόλις ἐφύρη μυχῷ ἄργεος ἱπποβότοιο, ductam ab Ephyra filia Oceani. Corinthum autem dictam à Corintho filio Marathonis, ut Sicyona quoquè ab eiuſdem Marathonis. F. refertur à Pauſania.

Cleonæ fuere intra Corinthum & Argos in uia, has peculiariter dictas putat Strabo ἐϋκτιμένας à poeta, quod non ſolum opere ſed natura quoq; munita urbs eſſet. Orneas à præterfluente appellatas ait Strabo. Abfuere Argis uerſus Sicyona & phliuntem. xvi. M. P. Aræthyrea quæ & Arantia, poſtea Phlius dicta. Sicyon Mecone quoque dicta Priſco nomine. Hæc nobilitata ueteribus regibus fuit, ut Homerus quoq; docet, cum dicit in ea regnaſſe Adraſtum, de quo ſuperius memorauimus. Et illuſtre exemplum poſterioribus temporibus humanitatis & uirtutis tulit Aratum. Ab hac & Sicyonij calcei, delicatioris operis. Hypereſiæ, poſtea Aegira. Gonoeſſa, intra Hypereſien & Pellenen. Huius uerum nomẽ Donuſam fuiſſe Pauſanias ſcripſit, ſed Piſiſtratum uel ipſum, uel amicum aliquem ipſius, cui colligendorũ carminum Homeri negotium dediſſet, ignorantem hoc feciſſe γονόεσσαν, cum eſſet uerum nomen apud Homerũ Δονόεσσα. Pellene, finitima Sicyonijs ultima ciuitas Achiuorum. viij. M. P. à mari, fuit & uicus hoc nomine, ubi Lœnæ multiplices texerentur, ut prouerbio quoq; celebratæ fuerint, πελληνικαὶ χλαῖναι, & χιτὼν πελληναῖος. Pallene autem Thracica fuit. Aegion, celebre fabula Iouis à Capra enutrito, Helice urbs maritima Aegio diſtãs ad v. M. paſſ. abſorpta fluctibus, ſicut & Bura annis duobus ante pugnam Leuctricam, ut annotauit Strabo. Intumeſcens autem unda terræmotu incitata, abſtulit & urbem, & uetuſtum fanum Neptuni Heliconij. Aegialon autem totum, dicit reliquam oram Achaiæ complexus loca maritima illius hac appellatione, quæ & ipſa Achaiæ fuit, ut ſupra diximus, magis à poſitu facta, quàm ab alicuius regis nomine, ut uidetur.

κυδιόων.

Superbiens, hoc ſe magnifice efferés. Atq; putat Thucydides magis potentia Agamemnonis coactum exercitum illum, quàm religione coniurationis factæ ante nuptias Helenæ, de qua ſupra retulimus, & Pauſanias ita in Laconicis: προϊοῦσι δὲ ἵππου καλουμένου μνῆμά ἐστι. τυνδάρεως γὰρ θύσας ἐνταῦθα ἵππον, τοὺς ἑλένης ἐξώρκου μνηστῆρας ἱστὰς ἐπὶ τοῦ ἵππου τῶν τομίων· ὁ δὲ ὅρκος ἦν ἑλένῃ καὶ τῷ γῆμαι προκριθέντι ἐκείνην ἀμύνειν ἀδικουμένοις, ἐξορκώσας δὲ τὸν ἵππον κατώρυξεν ἐνταῦθα. Hinc progreſſis occurrit monumentum, ut uocatur, equi. Nam Tyndareus hoc loco immolaſſe equum traditur, & adductis ad proſecta procis ſacramento omnes adegiſſe tali: Velle ab Helena, & eo cui data fuiſſet, uniuerſos uim & iniuriam propulſare. Atq; ita ſacramento dicto defodiſſe equum illo in loco. Sane uериſimile fit, non tã ut fratris iniurias & Helenæ raptum ulciſceretur, exercitum coegiſſe Agamemnonem, quàm ut Perſidis hac etiam in parte non inferior uideretur, qui duce Hercule Aſiæ bellum intuliſſent, & cœpiſſent Ilium, potiéte rerum Laomedonte. Sed hæc fortaſſe parum ad inſtitutum.

οἳ δ᾽ εἶχον κοίλην.

Lacedæmona hoc loco manifeſte regionis nomẽ eſt, in qua urbs Sparta fuit, ut Herodotus quoq; πολυμνίᾳ. Docet autem Strabo, & alij apud poetam, & urbem Lacedæmona uocari, et ita certe poſtea communiter dicta fuit. Sed quid eſt κοίλην, κητώεσαν? Cauam Lacedæmonis eſſe regionem tradidere, & eſt à Strabone expoſitus Euripidis hic uerſus de Lacedæmone,

κοίλη γὰρ ὄρεσι, περίδρομος· τραχεῖά τε.

Et fertur priſcis temporibus illam paluſtrem fuiſſe, donec Eurotas aquas ad mare deduxerit, de quo & fluuio nomē inditum. Hic fuiſſe perhibetur Myletis filius Lelegis indigenę regis, à quo illa gens Lelegum uocata ſit. Sed Mylete ſine prole maſcula defuncto, regnum occupauit Lacedæmon filius Taygete & Iouis, hic uxorem habuit Spartam Eurotæ filiam, & à ſe regioni, à matre monti, ab uxore urbi nomen feciſſe traditur. Gentile à Sparta eſt Spartiates Græca forma, & Latina Spartanus A Lacedæmone συγκεκομμένον Lacon, & Lacæna fœmininum. Sed κητώεσσα ſignificare putatur amplam regionem, nam & Cete grandia ſunt, atq; haud ſcio an liceat accipere piſcoſam, hoc mutarunt aliqui & fecere, καιετάεσσαν, quo Nepetæ ferox regio ſignificetur. καιέταν enim Bœotos appellare, quam alij Græci καλαμίνθην. Vel quod eſſet uoraginoſa de crebris terręmotibus, uoragines enim dici uolunt καιετοὺς. Indeq; καιάδα barathrum Lacedæmoniorum eſſe nominatum. Ciuitas fuit Lycurgi legibus, ut Herodotus ſcribit, de diſſolutiſsima redacta ad grauiſsimam, itaq; diſciplina Lacedęmoniorum nulla ſanctior habita, hanc Cicero alicubi laudans ſeptingētos annos amplius unis moribus & nunquam mutatis legibus uſos dicit. Fuit tamen illorum excellentia rei potiſsimum bellicæ, unde non abfuerunt etiam culpandæ cupiditates potētiæ. Hæc ceſſerat in ſortem Ariſtodemi filijs, Euryſtheni & Patrocli, indeq; familiæ Patroclidarū, qui poſtea & Eurypontidæ dicti, & Euryſthenidarū ductę. Pharis, ultra Eurotā mare uerſus. Sparta, decliniore loco ſita ſub Taygeto mōte, quę abſq; muris fuit uſq; ad cladē Leuctricā. De hac oraculū editū, auaritia periturā, cuius initiū fertur, ἁ φι

ἀφιλοχρηματία σπάρταν ὀλεῖ.

Idq́ periculum impendere omnibus opulentis ciui-
tatibus ait Cicero. Meſſe, quæ eſſet, dubitatum. Alij eã
quæ Meſſoa diceretur, hanc tamen Laconicam negat
eſſe urbem Strabo, isq́ putat per Apocopen ita dixiſſe
poetam Meſſenen, quæ ad Laconicam pertinuerit, ita
ut idem κρῖ, τὸ κρῖμνον, & δῶ τὸ δῶμα, & alia huiuſmo-
di affert multa μάψ, μαψιδίως. ἄλκιμος pro ἀλκιμέδων.
Itemq́ Heſiodo, βρῖ, pro βριθὺ ſeu βριαρὸν. Sophocli ῥᾶ
pro ῥᾴδιον. Epicharmo λί, pro λίαν, & συρακὼ pro συρα-
κοῦσαι. Empedocli ὄψ pro ὄψις Antimacho ἄλφι pro ἄλ-
φιτον. Euphorioni etiã ἧλ pro ἧλος. Philetę ἔρι pro ἔριον, et
Arato πηδὰ pro πηδάλια. Simmiæ δωδὼ pro δωδώνη.
Sed huiuſmodi multa reperiũtur, conciſa & abſciſa, qui
bus hoc μέσση pro μεσσήνη, ſi uideatur, ſimile ſane facia
mus, etſi negatur fuiſſe hoc ciuitatis nomẽ ſed regionis,
ante quidẽ reductos Meſſenios in patriã à Thebanis du
ce Epaminonda. Quin etiã in Odyſſea poetã regionis
hoc nomen non urbis manifeſte facere uolunt, ut Pauſa
nias quoq́ aſſerit, adducens illa de οδ. γ΄. ἐν φηρὰς δ᾽ ἵ-
κοντο διοκλῆος ποτὶ δῶμα υἱέος ὀρτιλόχοιο, & οδ. φ΄. τὼ
δ᾽ ἐν μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν, οἴκῳ ἐν ὀρτιλόχοιο δαΐ-
φρονος. Dici enĩ Pheras Meſſeniacas, id eſt urbẽ in regiõe
Meſſeniorũ Pheras. Bryſsiæ, ultra montẽ Taygetũ. Au-
giæ, ad dextrã, Sparta tendẽtibus ad mare, à Gythio di-
ſtantes quatuor. M.P. hę dictę Aegię poſtea tradunt. A-
myclę & ipſę ſub monte Taygeto ſitę, nomẽ habuere ab
Amycla filio Lacedæmonis patre Hyacinthi, quem ab
Apolline amatum & fortuito ictu diſci necatum fa-
bulæ ferunt. Fuitq́ monumentum Hyacinthi Amyclis
in Apollinis templo infra illius ſimulacrũ. Ab Amyclis,

n 2 Amy-

Amyclaides & Amyclæ ſoleæ exquiſitioris operis & ferratæ, dictæ fuerunt, forte quę eſſent gentis appellatione Laconicę, & canes Amyclæi. Horũ colonia Amyclæ in regione Caietana, quas tacitas Amyclas Maro dixit lib. x. alludens ad prouerbium, ut uidetur, Amyclas ſilentiũ perdidiſſe. Fuit autem Laconica una de urbibus centũ quæ in Lacedæmonia quondam floruiſſe perhibentur, ideoq; & ἑκατόμπολις uocata. Sed illam defeciſſe frequentiá iam ſuis temporibus, Strabo ſcripſit, uſq; adeo, ut præter Spartam non eſſent plura quàm triginta numero in ea oppidula. Helos, maritimum oppidum iuxta Alphei oſtium, ab Helio Perſei filio natu minimo. Hoc primum expugnaſſe Dorienſes ſcribit Pauſanias, & ſeruitio incolarũ uſos, qui dicti fuerint εἵλωτες, eoq; nomine communiter ſeruitia Laconica poſtea appellata. Hoc Strabo regnante Agide Euryſthenis. F. eſſe factum ait, fuiſſeq; ſeruitutem illam certam atq; definitá, ut illos neq; liberare dominis, neq; uendere externis liceret. Laas eſt Las, ad dextram Gythij diſtans ab hoc ad v·M.P. à mari paſſ. M. ccc. In hanc Theſea cum rapuiſſet Helenam aiunt ſe recepiſſe, quam cum Dioſcuri cœpiſſent, fuiſſe cognominatos λαπέρσας. Oetylus, fuere qui legerent ἤδ᾽ οἴ τύλον, ut fieret nomen urbis Tylus. Pronunciarunt autem οἴτυλον ut δάκτυλον, & οἰτύλον ut ἥδυλον.

ἀπάτερθε δὲ.

Non fuiſſe fratrum copias permiſtas ſed diſcretas ait poeta. ἑλγύης autem ὁρμήματα, nos raptus uertimus, ut ſupra quoq; indicatum eſt, cum interpretes curas & ærumnas ſignificare uocabulum uelint.

οἵδε

οἵδε πύλον τ' ἐν.

Tres Pylos fuiſſe etiam prouerbiali uerſu oſtenditur,

Eſt Pylus ante Pylum eſt ultra hunc etiam Pylus alter.

Sed eum qui cognominetur Triphyliacus ſeu Lepræaticus, uel etiam Arcadicus, ſumendum ait Strabo pro Neſtoris patria, qui habet epitheta Homerica, ἠμαθόεντος & urbis Nelei. Sequimur autem Græcos in uſu generis, etſi illi quoq; non ſemper forma maſculina utuntur, nã Latini ſuo more fœmininam fecere pylon, ut Corinthum, iuxta hoc:

Et Nelea Pylos, neq; adhuc Pittheia Troezen.

Neſtoris igitur Pylus Triphyliacus, non Eliacus neque Meſſeniacus, ſecundum Strabonem, qui etiam docet hunc abfuiſſe à mari circiter quatuor M.P. Et Alpheum fluuium per Triphyliam & Piſatida ferri, neq; uſquàm uel Meſſeneum uel Elida, quam cauam dixerint, attingere, & hanc totam regionem uſq; ad Meſſenen Homerum appellaſſe eodem quo urbẽ nomine Pylon. Nam poetam hoc facere in mentionibus locorum, paucis exceptis, non tam ut oppida, quam nationes & populos nominet, de quibus poſtea ciuitates conſtitutæ fuerint. Sed Pauſanias μεσσηνιακοῖς, Meſſeniacum Pylum attribuit Neſtori ſub Coryphaſio ſitam, ubi & Neſtoris domum demonſtrari ab incolis ſolitam ait. Et dictum putat ἠμαθόεντα à ſabulo, ſolum enim fuiſſe tenue & arenoſum, uerum in ſecũdo ἠλιακῶν transfert in Eliacam Pylon. De epitheto autẽ & Strabo quærit. Nam ſui Pyli neq; fluuium neq; terram arenoſam eſſe uult. Sed quia ſit illud littus anguſtum &, ut ipſe ait, θινῶδες appella

tum ἠμαθόεντα credibile putat. Quin etiã ab amne præterfluente, quem aliȷ̃ Pamiſſum, Amathũ aliȷ̃ uocent, epithetum ductum uideri poſſe cenſet. Arene appellata ab Arene filia Oebali, uxore Apharei Samicum poſtea. Arcem fuiſſe Strabo Arenes putat, & Sami appellationẽ ex re obtinuiſſe, σάμȣς enim edita loca dici. Ducitur autem coniectura, cum nuſquàm reperiatur alibi Arene, à fluuio Anigro, qui ſit Minyeus apud poetam, iuxta cuius oſtium Arenem fuiſſe alibi dicitur,

ἔστι δέ τις ποταμὸς μινυήιος εἰς ἅλα βάλλων
ἔγγυθι ἀρήνης. ιλ. λ΄.

θρύον, ea Thryoeſſa alibi in colle ſita. ιλ. λ΄.

ἔστι δέ τις θρυόεσσα πόλις αἰπεῖα κολώνη.

Hæc ab herba dicta, quam θρύον Gręci uocant, poſtea epitalium, in uado Alphei, hoc enim loco pedibus adhuc ille trãſitur fluuius Alpheus, ut Strabo ſcripſit. In Arcadia oritur iuxta uicũ Aſeã, ubi & Eurotę fontes ſint. Ita uocatus quod aquæ illius ſanent uitiligines, uel ab Alpheo quodã Heliade, id eſt nepote Solis, in ipſo ſummerſo. Pauſanias ἀρκαδικοῖς apud Phylacũ fontes eſſe dicit Alphei, & hunc auctũ fontanis aliȷ̃s aquis in cãpo Tegeatico demergi, & rurſum exoriri iuxta Aſeã confundiq́ cũ Eurota. Vterq́ ſtatim ab origine terrã ſubit, & abſcondit aquas, poſtq́ longũ interuallũ iterũ erumpunt, & fertur hic in Piſatida, Eurotas uero in Laconicã. Influunt aũt in Alpheũ cũ aliȷ̃ fluuȷ̃ tũ Celadon & Erymanthus eiuſdẽ, quo mons unde orit̃, nominis, isq́ lõgo tractu per Arcadiã & Piſatida fluens aquis auctis iuxta Olympiã in mare Siculũ defertur, manifeſto, ut Strabo docet lib. vi. oſtio, qui & fabulã de ſubterraneo meatu illiius in Siciliã & cõmiſtione cũ fonte Arethuſæ ibidem refellit,

fellit, quam tamen Maro non repudiauit, quin potius cum dixiſſet,

Alpheum fama eſt huc Elidis amnem
Occultas egiſſe uias ſubter mare.

Addit affirmationem.

Qui nunc
Ore Arethuſa tuo ſiculis confunditur undis.

Fabula copioſe narratur metamorph. lib. v. Sed quæ à Seruio, uel cuiuſcunq; illa explicatio Virgiliana eſt, hoc loco referuntur, per ſunt futilia. Maro aũt, ut uix quicq̃, ita ne hoc quidẽ temere fecit, ſubter mare ferti Alpheũ & cũ Arethuſæ fonte in inſula commiſceri, ſed pœne ad uerbum de ueteri oraculo tranſtulit, quod ſubiecimus.

ὀρτυγίη τις κεῖται ἐν ἠεροειδέι πόντῳ
θρινακίης καθύπερθεν ἵν' ἀλφειοῦ στόμα βλύζει
μισγόμενον πηγαῖς εὐρειπέης ἀρεθούσης.

Dicere autẽ εὐρειπέην uidetur τὴν πλημμύρουσαν uel ὑποβρύχιον. Nam & erumpit ſtatim in mare, & in Elide mutata in fontem atq; patefactis meatibus ſubterraneis perueniſſe in Siciliam fertur, quod & Maro tetigit:

Sic tibi cum fluctus ſubterlabere Sicanos
Doris amara ſuas non intermiſceat undas.

Vel potius ab Euripo Eubœæ iuxta Chalcidem, nam Chalcide fuiſſe Arethuſę dictas aquas Strabo refert. Pauſanias ſimilibus hiſtorijs hác etiã conatᷓ aſſerere ἠλιακῶν α'. Aepy ubi fuerit, & quare ἐΰκτιτον dixerit poeta, quæſiuere. Aliqbus placuit Margalas eſſe Amphipoleos, ſed quia natura munitꝰ ille locus nõ ſit, ideo ſumſere quidã in Maciſtia neſcio quẽ locũ editũ & munitũ natura, ubi ſteterit iſtud Aepy. Atq; hi uolũt αἶπυ dictum à poſitu, ut ἕλος, αἰγιαλόν. σάμον unde σαμικόν, de quo paulo ante.

Alteri ἐΰκτιτον opere munitum & eductum in altitudinem accipiunt. Ibidem, id eſt in Maciſtia & Cypariſſeis fuit & Amphigenia. Pteleon non magis habitari Strabo ſcripſit, & coloniam fuiſſe aduenarũ de Pteleo Theſſalico. Helos, alĳ locum iuxta Alpheum accepere, alĳ oppidum, ut & in Laconica, alĳ poſuere iuxta Haloriũ ubi & Dianæ Eleæ fanum fuit. Dorion alĳs campus, alĳs mons. Nulla huius ait Strabo extare ueſtigia, quamuis aliqui locum accipiant ſignificatum ab Homero in Meſſeniæ Aulone. Pauſanias etiam intra Cypariſsias & Andaniam ultra fluuium Electram uerſus Cypariſsias, ruinas oſtendi ait Dorĳ, idem à Pylis Arcadicis quatuor M·P. Fluuium abeſſe ſcripſit nomine βαλύραν, quod in illum abiecerit lyram Thamyris, in moleſtia & dolore cæcitatis. Hunc fuiſſe filium ait Philammonis & Argiopæ nymphæ Parnaſsidos, quæ grauida cum non reciperetur à Philammone ut uxor, tranſierit in Thraciam ad Odryſſas, ideoq; uocari Thamyrin Thracem & Odryſſam. Idem fabulam ἀλληγόρησιν ad hunc modum. Thamyrin poetam amiſiſſe oculorũ lumen in diuturno morbo, id quod & Homero acciderit, Verum hunc nihilo minus ſtudium carminis perſecutum eſſe, illum uero uictum dolore & ægritudine abieciſſe omnem curam poeticæ.

οἰχαλίηθεν..

Hoc etiam loco quæſiuerunt quæ nam hæc Oechalia fuerit, πόλις ἐυρύτου οἰχαλϊῆος. At hãc mox poeta manifeſte Theſſalicã facit. Sed tam longe adduci Thamyrin inconueniens uiſum. Accepere igitur alĳ Oechaliã iuxta Andaniam Meſſeniacam, alĳ Euboicam, ſed nos poetam ſequamur.

στῦτο γὰρ εὐχόμενος.

στῦτο uolunt apud poetam habere ſignificationem aſſeuerationis uel potius iactantiæ, ideoq; notant illud οδ. λ΄.

στῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ᾽ οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι.

Illos enim uerſus de Tantalo decem, ut adulterinos confixit Ariſtarchus, atq; illud στῦτο inculcatorem feciſſe aiunt contra Homericum uſum. Etſi profecto origo recte duci à uerbo uidetur quod ſtare ſignificet. Neq; ita accipere hoc etiam loco abſurdum. στῦτο enim inquit, εὐχόμενος νικήσειν. Aſtabat iactitans ſe ipſas Muſas cantando poſſe uincere, ſi certare uellent.

πηρὸν θέσαν.

Vſitata Græcis figura, ut Theocrito,

αὐτίγυναικὸς ἔθηκε κακαὶ καὶ ἀπάρθενον ἦμαρ.

Fecere illum cæcum, πηρὸς autē læſus dicitur quacunq; corporis parte, unde πηροῦν uerbum, ut Ranis

κἄντι πηρώσω γέ σοι
τὸν παῖδα τύπτων τἀργύριόν σοι κείσεται.

Sed κατ᾽ ἐξοχὴν ſignificatur maxime nobilis meme bri id eſt oculorum læſio.

ἐκλέλαθον.

Dixit actiua ſignificatione, obliuionem illi obiecere artis fidicinæ, ita & Theocritus:

τὰν γὰρ ἀοιδάν.
οὔτι πω εἰς ἀΐδαν γε τὸν ἐκλελαθόντα φυλαξεῖς.

Eſt autem ab aoriſto uerbum factum cum reduplicatione, λανθάνω, ἔλαθον, λελάθω, obliuionem induco, aut memoriam extinguo.

maritimi Epidaurij fuerunt, & ante Epidaurum Trœzena, atq; Hermionen, ſinus Argolicus, & reliqua ora Argolidos. His finitimi undequaq; Lacedęmonij, quos excepere Meſſenij. Nam & Meſſenia ad mare peruenit, ad Methonen, & Pylum, atq; Cypariſsias. Supra autē ab altera parte Iſthmi, ubi fuit Lechæum promontoriū, uicinos habuere Corinthij Sicyonios in ultima regione Argiuorum. Vltra Sicyonem fuit Achaiæ Aegialos. Latus autem maritimum uerſus occaſum Peloponeſi, contra inſulas Echinadas, tenuere Elei. Horum regio finitima Meſſenijs ad Olympiam & oſtium Alphæi, Achiuis uero ad Dymen. Horum igitur populorum omnium qui marginem Peloponeſi coluere, in medio Arcades fuere, undiq; excluſi à mari, ideoq; rei naualis plane imperiti, bellicoſa tamen natio & fortis, melior quidem in auxilijs aliorum, quàm proprio Marte, unde & prouerbium de ijs, qui per ſe & ſoli minus ualeant, ſed cum alijs bonam operam dare ſoleant, uel etiam, qui cum ſe nequeant ſua uirtute extollere, alios augeant, *ἀρκάδας μιμεῖσθαι*, id eſt idem facere quod Arcades. Sed nunc ad nominata loca à poeta aggrediamur. Cyllene, mons altiſsimus in Arcadia, appellatus à Cyllene filio Elati. In hoc merulas candidas capi Pauſanias ſcripſit, Strabo ait, ad perpendiculum dimenſam huius altitudinem alios feciſſe ſtadia. xx. Hi exquiſitiſsima ratione (ſi faciamus ſtadium pedum. Dc.) ſunt paſſ. bis. M. cccc. Alios quindecim, id eſt P. M. D. ccc. Plinius, ut notum eſt, ſtadium docuit efficere paſſus C xxv. ita erunt illa xx. ſtadia ij. M. D. P. & hæc xv. Mille paſſ. noningēti lxxxv. Sed Plutarchus in uita Pauli Aemylij, ſcribit affirmare Geometras neq; altitudines montiū,

neq; profunditates aquarum ultra ſtadia dena extendi, & Olympum tamen Eumeli dimenſione paulo altiorē repertum, cuius altitudo cum celebris ſit, Pliniusq; Dicæarchum tradidiſſe ſcribat, altiſsimum inuentum Pelion, nempe paſſ. M. ccl. qui ratione Pliniana perficiunt ſtadia decem, aliter excedunt paſſ. L. Hæc ergo cū ad hunc modum tradita ſint, ſuſpectus locus Strabonis ſit, non tam quidem à librarij mendo, quibus tamen editio ſcatet, quàm errore autoris. Sed hæc fortaſſe alieniora hactenus attigiſſe ſatis fuerit, quamuis à liberali eruditione huiuſmodi etiam ζητήματα nequaquàm abhorreant, in qua cum noſtrum uerſetur ſtudium hæc aliena uideri nō debent. Verum perſequamur nunc iam reliqua. In antro Cyllenes concubuiſſe cum Maia filia Atlantis Iouem tradidere poetæ, & ibidem natum Mercurium, unde Cyllenius uocatur, & à Marone Cyllenia proles. Sub monte autem uicino huic nomine Sepia buſtum fuiſſe Aepytium, id eſt Aepyti filij Elati, qui Sepis ictu in uenatione interierit. σῆπα autem Græci ſerpentem uocant, paruum quidem illum, ſed tanta ui ueneni præditum, ut putredine immedicabili à ſe percuſſos perdat. Pauſanias hoc ſe quoq; genus uidiſſe ſcribit, eſſeq; magnitudine uiperę puſillę, colore cinericio, ſparſis punctim maculis uarium, capite lato, collo anguſto, amplo uentre, cauda patuula, hos ſerpentes ſimiliter ut Ceraſtas, idem autor eſt, ingredi nō directe ſed obliquo meatu ut Cancros uidemus incedere. Plinius libro 20. cap. 2. ſcribit σῆπα latine dici millepedem, oblongam, piloſis pedibus, pecori præcipue nociuam. Quod autē Buſti Aepytij mentionem fecerit Homerus, tanquàm ſpectabilis monumenti, eò factum idem Pauſanias putat, quod

tat, quod aliud nullum memorabilius ille cognouerit, cum ipſe illud uiderit, nequaquam admirabilis operis, fuiſſe enim ait, tumulũ terræ incluſum ſubiectis ſaxis. Pheneos, ultra montem Cyllenem uerſus Achaiam, intra Stymphalum & Orchomenum, non longe ab Aegiris urbe Achaica. Orchomenij autem finitimi fuere Mantineenſibus. Rhipen, Stratiam, & Eniſpen Strabo proſus ignorari ait, neq; ſi reperiri poſsint loca harum, quicquam hoc profuturum in tanta uaſtitate Arcadię, quod ſi nobis obſtare pati uellemus, nunquam ſuſcepiſſemus hunc tractatum, in quo non minus ſtudioſe uerſandũ puto propter cladem & calamitates terræ Græciæ, ſed aliquanto etiam accuratius, ut quæ temporum uis & iniuria euertit, noſtra memoria, quatenus licet, cõſeruentur. Pauſanias ſignificat iuxta amnẽ Ladona, qui in Alpheum defertur, quo loco nominatur Coruorũ inſula fuiſſe, qui dicit has inſulas in Ladone quoſdam extitiſſe ſuſpicatos. Sed illorum opinionem redarguit, quod quidem Ladon amnis ſit nulli neq; Græcorũ neq; Barbarorum fluuio ſpecie ſecundus, uerum tam ſpacioſas illius aquas non eſſe ait, ut inſulam includere poſsint, non maiorem naue oneraria. Nonnulli in Clitoria regione has collocarunt. Tegea, celebris ſepulcro Oreſtis, de quo Herodotus κλεισοῖ, ab hac Tegeates, & Tegeęus, ut Pan Tegeæus. Mantinea, in margine Arcadiæ contra Argiuos, quã & in Arcadiam uia, nobilis illa memorabili pugna, in qua Epamynondas Lacedæmoniorum iterum uictor cecidit, confoſſus iaculo a filio Xenophontis Gryllo. Stymphalus, ã Stymphalo filio Elati, ut Pauſanias. Hanc ait Strabo quondam iuxta Paludem Stymphalida fuiſſe, nondum patefactis uoraginibus, neq; de

fluentibus aquis, tum autem abfuiſſe à palude ad vi. M. paſſ. Apud hanc paludem illæ perhibentur ἀνδροφάγοι uolucres educatæ, quarum ſiue extinctio, ſeu diſpulſio inter Herculis labores refertur. Sunt & Stymphalides boues apud Callimachum, hymno in Dianam, eximio robore, ſed à Stymphis regione Epirotica, non ab Arcadica Stymphalo, ut Grammatici uolunt. Parrhaſia, à Parrhaſo, ut aiunt, filio Lycaonis. Vnde fecit patronymicum cum Arcadicam uellet dicere Calliſto Ouidius,

Parrhaſis erubuit.

Pauſanias Apollinis Parrhaſij fanum collocat in monte Lycæo ad ortum ſpectans.

ἀγκαίοιο πάϊς.

Ancæus filius Lycurgi, Aphidantis Arcadis filij Pronepos, fuit enim Lycurgus Alei filius, nepos Aphidantos. Ancæus quidem inter Argonautas nominatur. Agapenor autem cum ſuis in reditu tempeſtatibus depulſus in inſulam Cyprum, dicitur Paphum condidiſſe. Arcadibus autem mediterraneis, rei naualis ſtudium eſſe non potuit. His igitur naues Agamemno ſuppeditat.

οἱ δ᾽ ἄρα Βουπράσιον.

Bupraſion apparet fuiſſe potentem ciuitatem in regione Elidis, ſiue partem huius, quæ deleta poſtea fuerit. Itemq; Hyrmine deleta. Nomen tamen retinuit Bupraſij locus, qui eſſet inter Elidem & Dymam in uia, & Hyrmine iuxta Achaicam Cyllenen promontorij nomen.

Myrſinos,

Myrſinos, poſtea Myrtuntium maritima à Dyma Elida uenientibus, diſtans Elide circiter. x. M. paſſ. Petram Oleniam, coniectura Strabo colligit eſſe rupem Scolin uocatam, certi enim ſe quicquam habere negat. Aleſiū, iuxta Amphilochida regio montana, dicta poſtea Aleſiæa.

τῶν αὖ τέσσαρες ἦσαν.

Quatuor Eleenſium facit ductores, quos, ut ſolet, ue tuſtiſſ. appellatione nominat Epeos, ab Epeô filio Endymionis, quem quidem fabulæ ferunt à luna adamatum, ſuſcepiſſe ex illa liberos quinquaginta numero. Alij uerius ſcripſiſſe putantur, fuiſſe huius ex Hyperippe Arcadis filia tres filios, Pœona, Epeum, Aetolum, & filiam Ericydam. Ac Epeum dediſſe genti nomen hac in parte terrarum, ut duos illos & ipſos quoq; alijs in locis. Sed Epei & Anaxirſes Coronidos perhibetur fuiſſe filia Hyrmina, quam impoſuiſſe & urbi nomen uerisimile, deq; hac ſuſcepiſſe Neptunum Eleum, quem magnificantes genus hoc ἥλιον, qui eſt Sol, dixere. De hoc Eleorum ductum nomen. Elei filius fuit Augeas ille pecoris diriſsimus, cuius ſtabula emundauit Hercules. Augeæ Agaſthenes filius ſucceſsit, Phileus autem alter filius è patria diſceſsit in inſulam Dulichium. At Hyrmina nupſit Phorbanti filio Lapithæ, pepteritq; Actorem, qui habuit in matrimonio Molionen, matrem Creati & Euryti, quos poeta Neptuni fuiſſe filios ait ιλ. λ΄. & ideo fortaſſe ab auo materno Molionas uocat, ιλ. tamen ψ΄. ἀκτορίωνας. Hi gemini fuere inuicti uirtute & amore fraterno, donec ab Hercule

inſidijs circumuenti necarentur. Poetæ autē ſignificantes incredibilem quandam uoluntatum & operarum coniunctionem introduxere hos fratres cum manibus ſingulos quaternis & totidem pedibus, quod utriusq; ſcilicet alterius quaſi propriæ eſſent manus & ipſius pedes. Iam Cteati fuit Amphimachus ſuſceptus de Olenia Theronice, cuius ſoror germana Euryto genuit Thalpium. Diores autem Amaryncea patrem habuit, aduenam Theſſalum, uirū fortem, cuius in funebribus ludis omnibus in certaminibus, præter equeſtre, ſe uictorem fuiſſe gloriatur Neſtor ιλ. ψ΄. neq; hoc ſolo ſe cōcordia & ſtudio unanimi Actoris filiorum ſuperatum fuiſſe.

οἱ δ᾽ ἐκ Δουλιχίοιο.

Hoc etiam loco mirifice torſerunt ſe Homerici, atq; alij aliter loca nominata à poeta conſtituerunt. Sed cū alibi terrarum atq; etiam in mari multiplices mutationes accidiſſe comperiantur, tum uero harum inſularum quæ ante Aetoliam eſſent, ſuo iam tempore dimidium cum terra coniunctum, ſcribat antiquiſſ. autor Herodotus ἐν τ᾽ εὐτέρπῃ, poſſumus ſimpliciter accipere, & quidem rectiſsime, ut opinor, Echinadas plures quidem ſignificare poetam, ſed nominare Dulichium tantum. Neq; aſſentiemur ijs, inter quos & Pauſanias, qui in Cephalenia fuiſſe uolunt Dulichium, quod tenuerint παλεῖς, ut poſtea quidem fuerint uocati. Nam Homerus manifeſte inſulam Dulichium facit. Iuxta hanc igitur fuere Echinæ, quæ & Echinades, uel ab aliquo priſco cultore, uel ab Echinorum piſcium illo in mari copia, uel etiam ab acutis ſcopulis, ut ὀξεῖαι, quæ ſunt Homero θοαί ibidem ſitæ. Plinius Dulichium ab Echinadibus temere diſtinxit.

xit. Quod autem nondum Echinades omnes terræ adiunctæ fuerint, putat Pauſanias in cauſſa eſſe uaſtitatem Aetoliæ, non enim poſſe tantam copiam limi de inarato ſolo à flumine aduehi, quanta deferretur à culto. Strabo quidem ſuis temporibus quæ longiſsime ab oſtio Acheloi diſtaret, inter hoc & illam fuiſſe circiter duo M. paſſ. ſcripſit, proximam autem non abfuiſſe paſſ. Dccc. Huius uero autoris ætas, ut ipſe manifeſte teſtatur, incidit in primos annos imperij Octauiani. Pauſaniæ autẽ in Adriani imperatoris tempora, ut inter hos non pauciores anni intercedãt ducentis, id quod ad hiſtoriæ certitudinem non ignorari multum retulerit. Cephalenia, ante Echinades, quam Strabo uult eſſe eandem quę & *σάμη*, ſiue *σάμος* à poeta dicatur, Sed Plinius Samen nominat ut inſulam ſeparatim. Strabo Apollodorum ait Samon quidem & Samen urbis eſſe nomen apud Poetam concedere, ſed inſulæ Samon tantum, itaq; ſcribendum *δουλιχίῳ σάμῳ τε*, non *σάμῃ*. *ὀδ. α*. Putat autẽ Cephaleniam dictam à Cephalo Deionei filio qui eam tenuerit. De Ithaca quidem dubium non eſt, in qua Neritus mons, ut *ὀδ. ι*.

ἐν δ᾽ ὄρος αὐτῇ
νήριτον εἰνοσίφυλλον.

Id quod ſignificat frondium concuſsionẽ, ut *ἐνοσίχθων* terræmotor, ſed *νήρικος* urbs fuit Epiri. Zacynthus & ipſa iuxta nemoribus cõſpicua, ideoq; à poeta *ὑλήεσσα* & à Marone nemoroſa dicitur. Iam etiam hoc fieri poteſt, & uerũ eſſe exiſtimo, ut inſula Cephallenia poſtea nominata fuerit ea quæ Homero eſt Same, nam Cephalenes omnes communiter uocat quibus dux præfuit Vlyſ

p ſes.

ſes. Crocylea, & Aegilips, & illa de Odyſſea *νήρικος*, in Epiri fuere Cherſoneſo, ubi nominaretur *λευκὰς ἀκτὴ*, quam tamen perfoſſo Iſthmo Corinthios inſulam eſſe ciſſe ſcribit Strabo. Epirus aũt ſignificat terram, quę nõ, ut *νῆσος*, mari undiq; alluatur, ſed hac parte contra inſulas memoratas terra aquilonaris Epirus proprie dicta, in quam etiam potentia Ithacenſium regum ſe extendit, ut *οδ. ω*. Laertes inquit:

οἷος νήρικον εἷλον ἐΰκτίμενον πτολίεθρον
ἀκτὴν ἠπείροιο κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων.

Verum *ἀντιπέραια* appellatione communi non propria, ut nos fecimus in conuerſione noſtra, uolunt eſſe dicta à poeta loca Epiri maritima, quæ inſulas iſtas ſpectarent, uel trans mare illud ſita eſſent, in Acatnania.

αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο.

Aetoli Acatnanibus uicini, interfluente Acheloo, longo & flexuoſo tractu, magnoq; impetu aquarum, qui cum ſæpe confunderet Aetoliæ & Acatnaniæ fixos terminos, Hercules, qui eſſet gener Oenei, putatur in alueum coegiſſe aquas, ut ferretur innocentius, & minus exundatione ſua corrumperet terram propinquam *παραχελωΐδα* uocatam, deq; hoc fabulam certaminis & luctæ Herculis cum Acheloo fictam eſſe. *χαλκὶς* autem ad Acheloum ſita fuiſſe traditur. Strabo montem Chalcida nominat. Sed & Pleuron & Pylene & Olenos interiere, ueſtigijs tantummodo reliquis. Itaq; nouæ erunt quæ à poſterioribus nominantur Pleurone & Olenos. Similiter & Chalcis collocata in mediterraneis locis Ae

toliæ,

toliæ, cum poeta maritimam faciat. Calydona autem quod montanam dicat Homerus, de regione accipiendum monet Strabo, nã illa in partes duas diuiſa, montanam fuiſſe attributam Pleuroni, campeſtrem uero Calydoni. Nominatur & in Britannia Calydon, & ſilua Calidonia.

οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτός.

Ambiguum hoc eſt, nam poſſumus intelligere ipſum tum fuiſſe mortuum Oenea, id quod uerilimile certe eſt, nepote illius iam laude belli florente. Sed fuere tamen qui Oenea pulſum à fratris Agrij filijs ueniſſe ad Diomedem tradiderint, ut Pauſanias retulit Corinthiacis, Argos, & nepotis auxilium implorаſſe. Quo facile impetrato, & ſupplicium de inimicis aui cum exegiſſet Diomedes, reduxiſſe ſecum Argos Oenea fertur, & omne ſtudiũ atq; curam uiuenti impendiſſe, quoq; in loco mortuum ſepeliſſet, eum de nomine illius Oenoen appellaſſe. Licet igitur ita etiam accipiamus,

οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς μελέαγρος.

Vt poeta dixerit ἐπεξηγητικῶς, non magis fuiſſe Meleagrum ſuperſtitem, ſed iam mortuum.

κρητῶν δ' ἰδομενεύς.

Ab Aetolis occidentalibus & ſeptentrionalibus tranſilit ad Cretenſes orientales & meridionales, & ad alias inſulas, relicta nunc quidem Theſſalia, quam & ipſam mox deſcribit. Fortaſſe hoc etiam ideo fecit, quod à mari noluit recedere, eamq; cauſam puto eſſe ueri non abſimilẽ. Ita enim inſularũ hiſtoria confecta, ad reliquã

adhuc Græciam, quaſi de toto corpore dorſum extans reuertitur, & adiunctione Theſſaliæ, totam illam carmine ſuo poeta abſoluit atq; perficit. Sed hoc loco quod ἑκατόμπολιν Cretam dicat, id eſt in qua colerentur urbes centum, In Odyſſea uero ὀδ. τ΄. huius nonaginta tantum urbes faciat, credamus ſane hoc loco ποιητικῶς plenum numerum poſitum τῶν ἑκατὸν cum tantũ nonaginta eſſent, & ita facere poetæ conſueuere, ut in ſignificatione copiæ numerum definiant, ut centũ & mille faciant, tam eorum quæ hunc nõ aſſequantur quàm quę excedant. Idomeneus filius fuit Deucalionis nepos Minois ut dicitur ὀδ. τ΄. Gnoſſus, ita enim dicitur mutata tenui in mediam, quondam ciuitas prima in Creta; quam & Homerus ingentem uocauit ὀδ. τ΄. regia Minois fuit. Gortyn & Gortys, & Gortyna. Ipſa quoq; potens & magna ciuitas in Creta campeſtris, quam ſuis tẽporibus Strabo ſine mœnibus fuiſſe ait. Lyctus Lacedæmoniorum colonia ut Ariſtoteles πολιτικῶν β΄. Habuit nauale χερσονήσου appellatione, ubi Britomarteos templum fuiſſe Strabo ſcribit. Myletum & Lycaſtum in numero urbium mediterranearum expoſuit Plinius, Strabo ſcripſit fuiſſe euerſas, & agrum tenuiſſe Gnoſios atq; Lyctios. Gortyniorum idem fuiſſe ait Phœſtum & Rhytium. Phæſtus nobilis ciue Epimenide, quem expiatorem nominarunt.

ἐνυαλίῳ ἀνδρει

μετονομαστικῶς Martem dixit, ut Gradiuum Maro, & Tritoniam Pallada, Mineruam. Fecere autem aliqui ἐνυάλιον Deum quendam Martium nõ ipſum Martem, ut latini Bellonam. Huius martẽ introduxere τὴν ἐνυὼ, quod

quod uocabulum furorem belli ſignificat. Fabula etiam memoratur Enyalium quendam in Thracia prouocaſſe Martem ad pugnam, à quo cæſo Mars nomen obtinuerit, ut Minerua à Pallante.

τληπόλεμος.

Rodus inſula Carica, ante uocata Ophiuſa, & Telchinis. Hæc ad noſtra etiam tempora nonnihil retinuerat priſtinę fortunę atq; dignitatis, defenſa ſæpius aduerſus Scythicam immanitatē, nuper tamen ignauia atq; miſeria ſeculi noſtri inualeſcente, & ipſa in poteſtatem Turcarum uenit. Hæc & Aethræa dicta fuit, propter cōſtantem & perennem quandam ſerenitatem, unde & Solis propria credita, cuius ingens ſimulacrum, quem Coloſſum dixere, inter miracula ſeu θεάματα ſeptem orbis terrarum numerarunt. Charetis Lyndij opus altitudine cubitorum lxx. ut epigramma teſtatur:

κολοσσὸν ἠλίου πόδ' ἑπτάκις δέκα
χάρης ἐποίει πηχέων ὁ λίνδιος.

Opulenta fuit inſula & artificibus celebris. Pindarus fecit ſub mari aliquando hanc latuiſſe, & productam à Parcis tributam Soli, & depluiſſe in illam aurum Minerua genita, idem unum de filijs ſeptem Solis ſuſceptis ex Rodo nympha, genuiſſe ait Lindum, Ialyſſum, & Camirum, conditores urbium quæ à poeta nominantur. fuiſſe hunc tradunt Cercaphū, cum quo eſſet nupta Cydippe. Videtur autem Rodios ἀγερώχους dicere in laude, nam & hoc certe uocabulum poteſt, & honorificam mentionem illius ciuitatis poeta facit. Sunt ſuperbi igitur Rodij, ut ſuperbū Ilium, id eſt excellens & præ-

ſtans alijs urbibus potẽtia, & coniugium ſuperbum Veneris. Tlepolenum autem fuiſſe filiũ Herculis & Aſtyochæ poeta cecinit. Pindarus Aſtydamiæ filiæ Amyntoris·ὀλυμπ.ζ′. Placet autem hanc eſſe Aſtyocheam, cuius ſupra mentio facta Aſtyoches nomine, quæ filia fuerit Actoris, non illius Elei, ſed filij Azei Clymeni nepotis, qui fuiſſet filius Presbonis, nepos Phryxi. Et hanc tamẽ Ephyren uolunt eſſe Eliacam, quod & Hercules Elida oppugnarit, & Selleis fluuius illic fuerit nominatus.

διοτρεφέων αἰζηῶν.

αἰζηοί, dicuntur ætate florentes, à uitæ uigore, quod tum maxime uiuere homines uideantur, cum ætate & uiribus integris præditi ſunt. Sed Tlepolemus fugit ob occiſum Licymniũ, uel fortuito ictu uel quomodocũq;, oraculo autem conſulto in Rodum ſe contulit, ut Pindarus. Ibiq; & mortuum, relatis oſsibus illius interfecti à Sarpedone, ut Heroa Rodios coluiſſe accepimus. Licymnius autem fuit Herculis auunculus, hoc eſt frater Alcumenæ, νόθος quidem, ut Pindarus ait. Nam Electryon illum perhibetur ſuſcepiſſe de muliere Phrygia nomine Midea, à qua & nomen inditum fuerit Argolicæ urbi.

ᾤκηθεν.

Forma aeolica poetæ familiaris, pro ᾠκήθησαν. Atq; uidetur Tlepolemum facere conditorem trium in Rodo urbium, uel hoc dicit, Argiuos in illas tres ciuitates diſtributos tum fuiſſe. Argis enim uolunt cædem factam, & ibi oſtenſum fuit Licymnij ſepulcrum, ut Pauſanias retulit.

καὶ σφισιθεῶν.

Iuxta Pindaricam ἀπεκδοχὴν. ἔνθα ποτὲ βρέχε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας χρυσαῖς νιφάδεσσιν πόλιν. Nam illum reſpexiſſe ad hunc uerſum ueriſimile, quem tamen quidam Grammatici ἠθέτησαν, id eſt reiecerunt tanquam inculcatum.

νιρεὺς δ' αὖ.

Syme inſula Carica. Ter autem ἐπανείληφε Nirei nomen, neq; unquàm poſtea in tota hiſtoria iterum illius meminit. Id uero ideo factum eſſe à poeta Galenus ait, ut declararetur, quàm ſint inutiles uiri forma præſtantiſſimi, quoties illis præter formam nihil adeſt, quod ad uſum uitæ conducat. Philoſtratus retulit in Heroicis ſuis, hunc in Myſia progreſſum unà cum uiro ad prælium uxorem Telephi Hieram, formoſiſsimam fœminam interfeciſſe. Dixit autem σύμηθεν ut οὐρανόθεν, & Syma.

ὃς κάλλιστος.

De quo expreſſum hoc,

> *Quo pulcrior alter*
> *Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni.*

οἳ δ' ἄρα νίσυρον.

Spotades inſulæ dictæ, quæ ſparſæ per mare eſſent. Inter has Niſyrus, quã tradidere fabulæ fragmentũ eſſe inſulę Co, quod ab hac Neptunus abruperit & iniecerit giganti Polybotę, quẽ fulmen Iouis non proſtrauiſſet. Inter Telon & Con media, diſtans ab utraq; plus minus x. M. paſſ. molari lapide abundans. Carpathos, quam tranſpoſitis literis ut in κραδία, κράπαθον dixit, edita inſula, nomẽ dedit mari Carpathio. Caſus & urbẽ hoc noĩe

habuit. νήσους autem καλύδνας aliqui accepere συνεκδοχικῶς τὰς σποράδας, quarum καλύδνα una eſſet, poſtea dicta κάλυμνα. Plinius nominat Calydnam & duas Calydnas. Alij uoluere nomen fuiſſe inſulæ καλύδναι, ut urbi, ἀθῆναι, poſteaque uocatas καλύμνας, illique ſic ordinarunt hunc locum, οἳ δ᾽ ἄρα νήσους εἶχον, νίσυρόν, κράπαθόν, κάσον, κῶν, καὶ τὰς καλύδνας. Fœcundaque melle Calymna. viij. metamorphoſeon legitur, cum enim mel inſulanum præclarum eſſe ſcripſit Strabo, & Attico non inferius, tum Calymnion inprimis. Quin etiam Calydnas accepere nonnulli Zacyntho uicinas inſulas duas πλωτὰς aliquādo dictas & poſtea στροφάδας, ut in ſcholijs Apollonij legitur, quod tamen minus conſentaneū uidetur. Cos autem inſula Carica. Hanc Strabo frugiferam eſſe, & uinum ferre ſuauiſsimum tradit. In hac fuit ſub urbe templū Aeſculapij, in quo curationes uariæ perſcriptæ uiſerentur, deque his Hippocratem ualde exercitatum credidere. Huius ciuis et Phileta fuit elegiographus nobilis. A Cois tranſtulit Auguſtus tabulam Apelleam Veneris ἀναδυομένης, quam tabulam conſecrauit Iulio patri. Huius autem precium fuit, remiſsio indicti Cois tributi centum talenta, quę ſumma pecuniæ fuerit nummi noſtratis circiter lx. M. coronatorum. Eſt autem diuerſa hæc inſula à Ceo, quam Ceam dixere latini, cum quā in Stephani epitoma confunditur. Ab hac enim κεῖος & κήιος, ut Simonides & Bachylides κεῖοι, fuere, ab illa uero κῷος, ut Hippocrates κῷος.

νῦν δ᾽ αὖ τοὺς ὅσσοι.

Pelaſgi fuere dicti qui poſtea Theſſali. ἄργος autem πελασγικόν, nunc uocat Theſſaliam, uel ſane urbem ἄργος conditam

conditam à filio Lyncei Abante. Alum & Alopen, tam in Theſſalia quàm Locride fuiſſe perhibent, atq; aliqui maluere Locridos urbes hoc loco intelligere, quod eo uſq; regnum Pelei ſeſe extenderit, aliqui etiam, quo magis hoc obtinerent, ſcripturam mutarunt, & fecere

οἵ τ' ἄλον οἵ τ' ἀλιοῦνθ' οἵ τε τρηχῖν', ἐνέμοντο.

Fuiſſe enim certe in Locride Aliuntem. Sed nos in Theſſalia maneamus. Phthia ſedes regia Pelei, quam ἐριβώλακα, id eſt opimam poeta uocat. Iuxta hanc fuiſſe Helladа urbẽ regiam Hellenis filĳ Deucaliõis, qui in Phthiotide ac tota Theſſalia regnaſſe perhibetur. Sed rectius, ut puto, alĳ regionem eſſe ἑλλάδα credidere hoc loco. Trachin, quæ & Trachis, ſub Oeta monte à ſalebris appellata, ut uidetur. Dicti autem Theſſali fuere Achæi ab Achæo filio Xuthi nepote Hellenis, à quo & ipſo regioni nomen impoſitum. Myrmidones autem ab Aeginetis, qui cum Peleo illa loca occuparũt. Sed Aeginetæ cur Myrmidones uocati fuerint, fabulam retulit prolixe Ouidius libro ſeptimo.

κούρης χωόμενος.

ἕνεκα τῆς κόρης. Briſeida autem dicit ablatam ſibi ab Agamemnone. Hæc fuit nupta cum Mynete, ut intelligi poteſt ex ιλ. τ΄. qui Lyrneſsi imperium tenuit, cum illa caperetur, & in patriæ defenſione occubuit. Illud autem κάδδε μύνητ' ἔβαλεν, Dorica ſeu Aeolica (nam his dialectis multa communia ſunt) forma extulit, & uerbum diffidit, fuerat enim uſitatum & ſimplex, κατέβαλε δὲ τὸν μύνητα. ἀνστήσεσθαι pro ἀναστήσεσθαι Dorica apocope.

οἳ δ' εἶχον φυλάκην:

Phylace nõ procul à Thebis Phthioticis, ab hac Phy-

laceius Proteſilaus, & matres Philaceides Ouidio. Vrbs ultra montem Othryn ad ortum, huic uicina Pyraſus, dicta Demetriũ, à fano celebri Cereris, quod abeſſet ab urbe ad paſſ. xxx. πύρασον legimus in Stephani epitoma, uno ρ´. quod eſſet frugifero in ſolo poſita, ἀπὸ τῶν πυρῶν. Itona, Stephanus refert & σιτῶνα uocatam à frumentis. Antron, à ſpecubus habere nomen creditus, ab hac urbe Antronius Aſinus in prouerbiũ uenit, nã tuliſſe illam magnitudine & ſpecie præſtantes aſinos accepimus. Legere aliqui pluraliter ἀγχιάλους ἄντρωνας. Pteleos, inter Antrona & Alon, ab arbore, ut uidetur, quę πτελέα, id eſt ulmus dicitur. Quæſitum fuit an ab hac πτελεατικὸς οἶνος eſſet apud Theocritum

καὶ πτελεατικὸν οἶνον ἀπὸ κρητῆρος ἀφυξῶ,

An potius à Ptelea Epheſia, uel ipſa Epheſo quæ Ptelec quoq; nomen haberet.

ἔχε κατὰ γαῖα.

ἀναστροφὴ, κατεῖχε γαῖα, mortuum fuiſſe dicit, ab eo quod accidere mortuis ſolet, ut humentur. ιλ. γ´.

τοὺς δ᾽ ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα.

ἀμφιδρυφής.

In luctu & planctu laceris genis, id eſt uidua, ut in oraculo,

πολλὰς ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε θήσει,

Poſt occidionem quandam uirorum. Proteſilaum autẽ habuiſſe uxorẽ Polydoram tradidere, ut refert Pauſanias Meſeniacis, filiam Meleagri & Cleopatræ, quæ accepto nuncio de morte uiri, ſe ipſam interemerit. Alij Laodamiam Acaſti Peliadę filiam, mulierem Theſſalicam

cum

cum hoc nuptam fuiſſe tradidere, ad quam unum diẽ ab Orco remiſſus ipſe fuerit, cuiq́ perſuaſerit ad inferos ſeſe ut ſequi uellet, quæ & Ouidius in epiſtola Laodamiæ ſecutus eſt.

δόμος ἡμιτελής.

Domus imperfecta. Significat domi relictam ſolam coniugem ductam pauloante, de qua nondũ filios ſuſcepiſſet, quibus familiæ ſtabiliuntur. σύλοι γὰρ εἰσι δόμων παῖδες ἄρσενες, inquit Iphigenia Taurica. Vel etiã intermiſſas incoatas ſubſtructiones regiæ ſedis, uel ſimpliciter ἡμιτελῆ δόμον dixit, altera ſui parte defectam, uiro mortuo. γάμος enim τέλος uocatur, & domum perficit. Ab Hectore aũt occiſum hunc ante alios feſtinantem in terram hoſtilẽ exilire de naui, poetæ plærique poſteriores tradidere, atq; id ante oraculo fuiſſe proditũ, fatale eſſe ut is caderet, qui primus Troianum ſolum attigiſſet. Sed Homerus Dardanum interfectorem fuiſſe Proteſilai ait, ideoq; fuere qui hanc gloriã Aeneæ, quiq́ Achatæ ſocio illius conciliarent. Huius ſepulcrum & lucus fuit in Thracica Cherſoneſo, ut Herodotus quoq; ſcripſit, Calliope.

πόθεόν γε μὲν.

Non illi quidem ductore carebant in deſiderio licet amiſsi imperatoris. αὐτοκασίγνητος, frater Germanus, nam fratrum ſignificatio latius extenditur.

οἱ δὲ φερὰς.

Pheræ etiã Meſſeniace à poeta nominãtur. Sed Theſſalicæ fines fuerunt Pelaſgitidis Theſſaliæ non procul à palude Bœbeide, cuius regionem uicinam circa Demetriada Bœben dixere, ſed urbẽ uidetur poeta nominaſſe. Fuit aũt tempus cũ Theſſalia clauſa undiq; mon-

tibus tota aquis teſtagnaret, poſtea patefacto meatu in tra Oſſam & Olympum, terræmotu, ut ſentit Herodotus Polymnia, defluxere aquæ, & aperuere terram cultoribus, multis fluminibus conuenientibus in Peneum, & remanente palude Boebeide. Glaphyre, & Iolcus Magneſiæ attribuuntur, annexæ Theſſaliæ. Magnetas tamen uocat poeta nominatim quidem nullos, ſed indiſerte accolas Penei & Pelij. Iolcos regia Peliæ, quę & Iaolcos Ionice, ubi Argo nauis extructa fuit, & collecta ſocietas ab Iaſone ad nauigationem Colchicam. Admetus autem, ut traditur, filius fuit Pheretis nepos Crethei filij Aeoli, qui habuiſſet patrem Hellena filium Deucalionis nepotem Promethei. Pelias frater, Nelei filius Neptuni & Tytus, ut dicitur ὀδ. λ΄. Huius filia Alceſtis uxor Admeti uicaria morte redemiſſe dicitur uitam mariti, reducta in lucem mox tamen & ipſa ab Hercule, extat fabula apud Euripidem.

οἳ δ᾽ ἄρα μηθω.

μηθώνην, dixit producta prima ſyllaba. Fuit autem & in Peloponeſo & in Thracia. Thracicam Philippus diruit, in illius oppugnatione oculo amiſſo, ictus ſagitta cui hoſtis glorioſe nomen ſuum inſcripſiſſet uerſu hoc:

ἀστὴρ φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλος.

Tum Philippum tradunt remiſiſſe in urbem cum ſagitta hunc uerſum.

ἀστέρα φίλιππος ἢν λάβῃ κρεμήσεται.

Thaumacie, Melibœa, Olizon & ipſę Magneſię attribuuntur, ſubijciunturq; Philoctetæ ditioni. Huius fabulā expoſuimus copioſe in enarratione Philoctetis Sophocleæ. οἳ δ᾽ εἶχον ῥίκην.

Reuertitur nunc in Theſſaliam poeta, eiusq; regionē quæ

quæ Iſtæotis dicta fuit, atq; uetuſtiore etiā nomine Doris, uicina Dolopiæ & Pindo monti. Tricca uetuſtiſs. habuit Aeſculapij templum, unde & Triccæus ille appellatus. Sed Ithomen, uoluere aliqui nō Ithomen ſed Thomen appellatam ab Homero, ut ita legendum fuerit, καὶ θώμην κλωμακόεσσαν, id eſt prærupto loco ſitam: κλώμακας, ut apparet, à præfractione, aſpera & acuta iugorum loca uocarunt. De Oechalia quæſitum, (nam alibi quoq; Oechaliæ nominantur) quæ fuerit πόλις εὐρύτου, capta ab Hercule. Atq; alij in Meſſenia collocarunt in Carnaſio, ubi eſſet urbs Andania. Alij in Theſſalia, ubi poſtea deſerta regio, nomen tamen retinuerit, ut Eurytion diceretur. Euboenſes autem apud ſe Oechaliam illam conſtituere, quibus conſentanea ait Pauſanias feciſſe Creophylum peruete rem poetam. Qui & Meſſeniacā fuiſſe putat maxime probabile eſſe. Idemq; Machaonem & Podaliriumā Meſſenijs uindicari dicit, & repeti à Theſſalis, ut ſuos ciues, Atq; dicere non fuiſſe Coronidis filios ſed Arſinoes filiæ Leucippi, Atq; etiam oſtendere Triccam incultum in Meſſenia locum. Præterea hoc uti argumento, quod apud Homerum Neſtor perbenigne curet ſaucium Machaona, ita enim officioſum erga hominem externum eſſe illum non oportuiſſe. Quin etiam, quo maxime hæc comprobare uideantur, demonſtrare Gereniæ illos ſepulcrum Machaonis, & fanum filiorum huius pheris. Sed hæc ſingularia quędam ambitioni illius ciuitatis relinquantur cōciliantis ſibi celebritatem hanc & gloriam Heroum iſtorum, ut facere in alijs aliæ conſueuere. Nos autem, quod maxime & geographicis hiſtorijs & poetæ conſentaneum eſt, Theſſalicas faciamus has urbes.

οἵτ' ἔχον ὀρμένιον.

In Strabone legimus ſecunda ſyllaba producta hanc poſtea urbem appellari ſolitam, uicũ quidem ſuis temporibus ſub monte Pelio in ſinu Pagaſæo, unde non potuerit procul abeſſe Bœbeis Palus. Fuiſſe inter hanc & Demetriada ſupra iij. M. paſſ. terreſtri itinere, in quo eſſet ſita Iolcus, circiter M. paſſ. diſtãs Demetriade. Hanc eſſe uoluit Demetrius Grammaticus Phœnicis patriã. Conditam enim urbem ab Ormeno filio Cercaphi nepote Aeoli. Habuiſſe autem Ormenum filios, Amyntorem & Euæmonem, quorum ille Phœnicem, hic Eurypylum genuerit. Itaq; ſucceſsiſſe Eurypylũ & in patrui regnum cum filius abeſſet Phœnix. Ideoq; correxit uerſum ἰλ. ί.

οἷον ὅτε πρῶτον λίπον ἑλλάδα καλλιγύναικα
ut faceret,
λίπον ὀρμένιον πολύμηλον.

Crates σύγχρονος ipſius Grãmaticus refellit hunc & Phocenſem fecit Phœnicem. Sed Cratetem rurſus Demetrius, uerum hæc iam non magis ad hunc locũ pertinent. Fontẽ ὑπερείας nominauit, fuit enim nobilis ille in Theſſalia, facit & ἰλ. ζ'. fontium μεσσηΐδος καὶ ὑπερείας mentionem. μεσσηΐδα autem in Laconica collocarunt. τιτάνοιο autem λευκὰ κάρηνα, περιφραστικῶς conſpicuam candore urbem Titanum dixit, quod & appellatione ipſa indicatur τίτανος enim calcem ſignificat. Vrbem accipit Stephanus poſtea nominatam τευτώνιον, ita enim in Epitoma legitur, alij montis eſſe nomen tradiderunt.

οἱ δ'

οἳ δ' ἄργισσαν.

Argiſſam Strabo Arguſam poſtea uocatam ſcribit, ſitam ad Peneum. Reperi & hoc nomine dictam Theſſalicam Lariſſam. Gyrtone, quæ poſtea Gyrton perrhæbica urbs ad oſtia Penei. Gyrtonios autem Phlegyas prius appellatos à Phlegya fratre Ixionis, Strabo retulit. Orthe, creditam ait Strabo arcem Phalamnæorum, ad Peneum iuxta tempe. Elone, ſub Olympo, poſtea Limone dicta. Oloosſona albã uocat, quod λευκάργιλος eſſet terra illa, id eſt Cretoſa.

ὑὸς περιθόοιο.

Cum Ixione fuiſſe nuptam Dian Atticam mulierẽ filiam Deionei tradidere. Cuius filium fecerunt Pirithoum, ut Ouidius quoq;,

Duxerat Hippodamen audaci Ixione natus,

Sed poeta ait fuiſſe Iouis filium Pirithoum, uel propter excellentem uirtutem illius, ut Hectorem quoq; Ioue genitum dixit, ιλ. ν'.

ἕκτωρ ὃς διὸς εὔχετ' ἐριοθενέος παῖς εἶν.

Vel non Ixionis ſed Iouis fuiſſe filium, ut Herculem & Dioſcuros, ſignificat, iuxta fabulã quæ Iouem in equum mutatum diu circũcurſitaſſe fert, dũ potiretur concubitu Diæ uxoris Ixionis, itaq; πειρίθουν appellatum ἀπὸ τοῦ περιθεῖν. Quæri etiã poſsit, utrũ ne apud Ouidiũ libro ſexto, non mala forte lectio eſſe uideatur. Varius Deonida ſerpens. Nam & licentiſsime poſteriores poetas patronymica formauiſſe cõſtat, & cũ Proſerpina filia, quæ eſſet δηωΐς, ut aliqui fecere, ἀπὸ τῆς δηοῦς, penul. producta, fabulę Iouem non cõmiſcent. Et fabula Diæ non ſolum μεταμόρφωσιν Iouis in equum ut habuerit, fieri queat, ſed etiã in ſerpentẽ. Mirifica enim poeticarum fabularum eſt uarietas.

φῆρας λαχνήεντας.

Centauros dicit feram & immanem gentem Theſſalicam, quos de Pelio repuliſſe dicit poeta, et adegiſſe ad Aethicas, qui tum loca perhibentur tenuiſſe circũ montem Pindum.

κορώνου καινεΐδου.

Coronus filius Cænei, de quo in ιλ. ά. unus de Argonautis· ὑπέρθυμον autem magnanimum, uel etiam ferocem accipiemus, ut filius patris ſimilis fuerit. Cænea enim inuictis uiribus præditum deorum fuiſſe magnum contemtorem traditur, atq; illum fixiſſe iaculum in publico imperaſſeq; illud adorari à prætereuntibus. Vude & in prouerbium ueniſſe καινέως δόρυ uel ἀκόντιον, ut opinor, de immani impietate, & condigna etiam pœna illius, Nam quãuis uinci ſauciariq; Cęneus non poſſet, tamen obrutus arborum ſtipitibus uiuus ad inferos demiſſus fuit, ut & Apollonius fecit,

ἀλλ' ἄῤῥηκτος ἄκαμπτος ἐδύσετο νειόθι γαίης.

γουνεὺς δ' ἐκ κύφου.

Perrhębię mons Cyphus, & urbs poetę, atq; hoc loco etiam ad Epirũ & Aetoliam peruenit. Ex Theſſalia autẽ pulſos à Lapithis Perhębos ferunt. Dodone uero in Moloſsis collocatur, Perębi & Enienſes in Aetolia. Apparet igitur circa Pindum concurrere nomina nationum plurium, quarum ibidem fines commiſcerentur, Macedonum, Theſſalię, Aetolię, Moloſſorum. Dodonẽ hie malem uocat quod ſeptentrionalior eſſet. Hęc habuit celebre quondam oraculum Iouis, ubi redderentur reſponſa,

ἐν δ' ἀμφὶ

ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο. ὀδ. ξ′.

Herodotus cecinisſe mulieres duas barbaras oracula ſcripſit, quæ propter ſtridorem à græcis columbæ dictæ fuerint, indeq; columbas reſponſa dediſſe petentibus diuulgatum. Eſt & in prouerbio græcorũ *δωδωναῖον χαλκεῖον* in loquaces & garrulos. Titareſius fluuius alio nomine Europus, è monte Citario oritur, cuius aqua pinguior à Penei limpidiſsimo flumine reſpuitur, ideoque poeta dicit de ſtygis erumpere undis. Fontis hoc nomẽ eſſe uolunt apud inferos, de quo nunc ait poeta hunc fluuium ſcaturire. Introducuntur autem ita iurantes Di à poeta, ut Iuno *ιλ. ξ′.*

ἴστω νῦν τάδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε
καὶ τὸ κατειβόμενον στυγὸς ὕδωρ ὅστε μέγιστος
ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι.

Docuit autem in Theogonia Heſiodus quam pœnã periura numina ſuſtineant, nempe irrequietem annuã quo tẽpore neq; ambroſiam neq; nectar guſtarent. Poſt hunc autem ueluti morbum, nouem annis extra conſortium & conuictum aliorum deorum illis oberrandum eſſe, ac decimo demum anno recuperare priſtinam fortunam.

μαγνήτων.

Vlteriores facit Magnetas, nempe Penei fluuij & Pelij montis accolas. Dixere autem *τὸ πήλιον* & *ὁ πήλιος*, *πρόθοος θοὸς*, *παρωνομασία* hæc dicitur figura, uel ut alij *παραγραμματισμὸς* aut *παρήχημα*, ut *παυσάμενος παυσανίας*, & *σαμία μία ναῦς*.

τίς τ' ἄρ.

Qui inter duces uirtute reliquis, quiq; equi ſtrenuita-

r te præ

te præſtiterint, addidit poeta catalogo, ut ſua etiam excellentiæ laus tribueretur. Excipit autem Achillem & ipſum & equos illius, in quibus omnia incomparabilia eſſent ad præſtantiam. Sed Theſſalicis equis tribuit primas, itaq; & cum in certamine funebri uellet Diomedé uictorem introducere, accerſit poeta numen Mineruæ quod uictoriæ Eumeli reſiſteret. Frangitur ergo iugum & ipſe de curru delabit̃, & uix poſt alios omnes aduenit

ἕλκων ἅρματα καλὰ ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους.

Sed & oraculum præfert aliјs Theſſalicum equitatum.

γαίης μὲν πάσης τὸ πελασγικὸν ἄργος ἄμεινον
ἵπποι θεσσαλικαὶ, λακεδαιμονίαι τε γυναῖκες
ἄνδρες δ' οἳ πίνουσιν ὕδωρ καλῆς ἀρεθούσης.
ἀλλ' ἔτι καὶ τῶν δ' εἰσὶν ἀμείνονες, οἵτε μεσηγὺ
τίρυνθος ναίουσι καὶ ἀρκαδίης πολυμήλου
ἀργεῖοι λινοθώρηκες κέντρα πολέμοιο
ὑμεῖς δ' ὦ μεγαρεῖς, οὔτε τρίτοι οὔτε τέταρτοι
οὔτε δυωδέκατοι, οὔτ' ἐν λόγῳ, οὔτ' ἐν ἀριθμῷ

Toto aliјs terris prius orbe Pelaſgicon Argos,
Theſſalicæ ſed equæ, ſed ſpartæ fœmina ciuis,
At bibitur quibus unda uiri præſtant Arethuſæ,
Quos etiam ſuperant inter Tyrinthia ſedes
Oppida quæ tenet Arcadiamq; Argiua iuuentus,
Linteus in Martis quos armat prælia thorax.
At uos ô Megarum colitis qui mœnia, nec iam
Tertia pars nec quarta manet, quin bis neq; ſexta,
Quorum non numerus ratio non ulla putatur.

Reperitur tamen oraculum alicubi ſic expoſitum ut non Theſſalicis equis ſed Thracijs palma tribuatur, tali ſcriptura,

ſcriptura, ἵπποι θρηΐκιαι. Neq; hoc in Megarenſes ut deſtinetur ſed Aegienſes. Theocritus uero manifeſte in Megarenſes torſit, in Thyonicho,

ἄμμες δ᾽ οὔτε λόγω τινὸς ἄξιοι οὔτ᾽ ἀριθματοί,
δύστανοι μεγαρῆες ἀτιμοτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ.

Admetum autem nunc & ιλ. ψ´. φηρητιάδην uocat, forma peculiari nominis patronymici ab auo facto, ut αἰακίδης Achilles dicitur. Fuit enim Pheres Admeti pater. Primam autem produxit, cum ſit communiter ὁ φέρης.

ὄρνιθας ὣς.

Equatum cōmendatio, Quæ fuerint æquales ætate & colore in uelocitate maxima, ut uolare non currere uiderentur. In iugalibus autem fœminæ laudantur ueteribus, ut & Agamemnonia Aethe. Et pregnantē Olympia uiciſſe Plinius annotauit. ὄτριχας autem τὰς ὁμοιότριχας ut οἰέτεας, τ᾽ ὁμήλικας.

σταφύλῃ ἐΐσας.

Dorſis obæſis & ita teretibus quaſi ad circinū deſcripta eſſent, fuiſſe equas ait. σταφύλην enim alij circinum quem διαβήτην ueteres dixere, alij amuſſim eſſe tradidere. Laudatur autem hæc forma dorſi exæquati, ut lacunati & quaſi gibberi reprehendi ſolet.

τὰς ἐν πιερίῃ.

Seruijſſe Admeto Ioue imperante, uel captum amore Iuuenis uoluntate ſua Apollinem fabulę tradunt. Sed hoc loco egregie poeta ab Apolline quem νόμιον uocant, quid enim omnium animantum ualere atq; uigere, ſine hoc numine, ut poetice loquar, poſsit? Ab Apolline igitur Nomio præclaræ iſtæ equæ educantur in pieria quidem, id eſt pinguibus & plenis paſcuis.

ἀπομηνίσας. Perſeuerans in ira & indignatiõe aduerſus Agamemnonem. Quemadmodũ & ἀποκαρτερεῖν perſeuerare eſt in propoſitæ mortis fortitudine.

δίσκοισι τέρπ.

δίσκον quem & σόλον dixere, iacere ſolebant in altum ſed notare etiam longitudinem iactus, ut apparet. οδ. θ´. αἰγανέας autem iacula dicit uel ab incitatione, ut aiunt grammatici, id eſt ἀπὸ τοῦ ἀγανίζειν, uel quod amenta fuerint de caprino facta corio, uel quod in capras illa penetrent παρὰ τὸ νεῖσθαι ἐπ᾽ αἶγας, uel etiam παρὰ τὸ ἀΐξαι, id eſt ab impetu.

λωτόν ἐρ.

Lotus herba, nam & arboris hoc nomen, odorata. De arbore tibiæ factæ, quæ lotinæ à materia uocatæ fuerunt. Sed in Aegypto herba eximia illa fuit, unde λωτοφάγους in ſuam poeſin poeta uidetur introduxiſſe. ἐλεόθρεπτον uero σέλινον, id eſt quod nunc compoſito uerbo ἐλεοσέλινον dicitur.

εὖ πεπυκασμένα.

Recte repoſiti ſeu accurate ſubducti, ne ſcilicet, ut fit, ocioſi læderentur.

οἱ δ᾽ ἴσαν.

Reliquos græcos dicit. Vtitur autem ſimilitudine uehementi inflammati orbis terrarum, & tonitruum Iouis, in poetica ſublimitate expoſitionis.

ἐν ἀρίμοις.

De Arimis quæſitum ubi terrarum fuerint. Atque alij in Lydia, alij in Phrygia, quam κεκαυμένην dixere, aliqui inter

inter Mæandrum & Lydiam ut Strabo ιβ´. alij in Cilicia, alij in inſulis Pithecuſis collocarunt, alij in Syria cũ quibus ſentire uidetur Herodotus Thalia ſic ſcribẽs. ἀπὸ δὲ ἰηνύσου αὖτις συρίων μέχρι σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν δὴ τὸ κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν. ἀπὸ δὲ σερβωνίδος λίμνης ἐν τῇ δὴ λόγος τὸν τυφῶ κεκρύφθαι, ἀπὸ ταύτης ἤδη αἴγυπτος. Ab Ianyſſo iam rurſus eſt Syriorum regio, uſq; ad paludem Serbonida, iuxta quã tendit in mare mons Caſius. Serbónidem uero paludem, in qua ſepultum Typhona fama fert, Aegyptus excipit. Tiphonis autem nomen à poetis ἀλληγορικῶς uſurpatur, ut alia multa. Ipſum uero ſignificat uapores & æſtuationes terrenos, de quibus tempeſtates & nimbi exiſtere putantur, unde & flatuum tempeſtuoſorum hunc parentem fecit Heſiodus. Sed Pindarus in Cilicia uidetur ſtatuiſſe Arina, ſic enim canit: πυθίων. α. ὅς τ' ἐν αἰνᾷ ταρτάρῳ κεῖται θεῶν πολέμιος τυφὼς ἑκατοντακάρανος· τόν ποτε κιλίκιον θρέψε πολυώνυμον ἄντρον, νῦν γε μὰν ταίθ' ὑπὲρ κύμας ἁλιερκέες ὄχθαι σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει στέρνα λαχνάεντα.

Non tamen explanatur his, neq; aperte demonſtratur ubi illud cubile Homericum Typhonis fuiſſe putandũ ſit. Quippe cum illi Pithecuſas id eſt Aenariam attribuerit Maro, ſiquidem huic Inarime eſſe ὑφ' ἓν ea putatur, cuius nomen apud Homerum ἄριμα, quaſi ille legerit, aut ſuſpicatus ſit dici γαῖαν εἰναρίμης, eſt autem locus Aeneidos. ix.

Qualis in Euboico Baiarum littore quondam
Saxea Pila cadit magnis quam molibus ante
Conſtructam ponto iaciunt, ſic illa ruinam
Prona trahit, penituſq; uadis illiſa recumbit
Miſcent ſe maria & nigræ attolluntur arenæ

Tum ſonitu prochyta alta tremit durumq́; cubile
Inarime Iouis imperijs impoſta Typhœo.

Iam hoc quoq; non prætereundum ſilentio, ab eadem origine uerbi τύφειν. quod fumi euaporationẽ notet, cadere diuerſas huius nominis formas, τυφὼν, τυφῶς, & τυφωεύς.

ὠκέα ἶρις.

Correpta penultima ab ὠκεῖα. Sed ἶρις eſt nuntia deorum ab eo quod mandata perferat & ſermone exponat, ut ἶρος οδ. σ΄.

ἶρον δ᾽ ἐ νέοι κίκλησκον ἅπαντες
οὕνεκ᾽ ἀπαγγέλλεσκε κιὼν, ὅτε κέν τις ἀνώγοι.

Nimirum ἀπὸ τοῦ εἴρειν τοῦ ἐρεῖν ἤγουν λέγειν.

αἰσυήταο γέρ.

Senis indigenæ buſtum fuiſſe illo in loco celebre accipiendum, cui nomẽ Aeſyeta. huius mentio fit ιλ. ν΄. qui pater fuiſſet Alcathoi generi Anchiſæ. δ᾽ ἐγμένος, id eſt προσδεχόμενος, obſeruãs. ἄκριτοι μῦθοι, ut oratio immenſa ſi dicatur. ἀλίαστος πόλεμος, bellum ingens, cuius uis omnia oppreſſura eſſe uideatur, ut λιάζεσθαι id eſt ἐκκλίναι poſsit nemo. ὅμαδος ἀλίαστος. ιλ. μ΄.

πολυσπερέων.

Aut ſparſam dicit & collectitiam multitudinem auxiliorũ, aut copiam. Vult autẽ inſtruere principes quosq; ſuæ ciuitatis militem, Et eſſe duces ſuorum, ne in confuſione res perperam geratur.

βατίειαν.

Vnde factum nomen fuerit non ſatis explicant interpretes.

preces. Tradidere autem nomen fuiſſe Batiæam filiæ Teucri, ut citatur de Mnaſea in epitoma Stephani τῷ περὶ Δάρδανος, de qua locũ appellatum ſuſpicari poſſumus, cuius eſſet uetuſtior buſti Myrinnę, hanc Amazonem fuiſſe perhibent, dictamq; πολύσκαρθμον, ut Achillem ποδώκην. σκαίρειν γὰρ τὸ τοὺς πόδας ταχέως κινεῖν καὶ ἐμφέρειν. Vnde σκαρθμὸς, illa τῶν ποδῶν εὐκινησία.

Τρωσὶ μὲν.

Strabo ueluti regiones quaſdam Troianas facit nouem. Sed Homerus manifeſte uocat Troianos eos quibus Hector pręfuerit, & eos quibus Pandarus. Hectori autem dubium non eſt quin attribuerit ciues Iliacos. Dardanios autem fuiſſe accolas Idę montis plane dicitur ιλ. ύ. Ζέλειαν uero facit Cyzico uicinam Strabo, & ἀφνειοὺς appellatos Zelię ciues ſcribit Lycios accolas paludis ἀφνίτιδος quę Δασκυλῖτις eſſet.

ᾧ καὶ τόξον.

Non arcum, ſed peritiam ſagittandi. Nam arcum quẽ ad Troiam habuit de cornibus ab ipſo interfectę caprę ſiluestris elaboratũ à fabro cornario fuiſſe dicitur ιλ. δ'. Ita interpretes quidem, ſed arcum accepiſſe aliquem ab Apolline poſſumus intelligere, & non eſt obſcurum quid tali diuinorum munerũ mentione ſignificet poeta, nempe excellentem peritiam & diuinam quandam.

οἳ δ' ἀδρήστειαν.

Adraſtia intra Aeſepũ fluuium & Priapũ urbem maritimam, per quam defluit Granicus. Plinius ſcribit Pariũ coloniã eſſe quã Adraſtiã Homerus nominarit, hanc ab

Adraſto rege conditam tradunt, qui conſecrarit Nemeſis ſimulacrum dictũ Adraſteæ, ut citatur ex Antimach.

*ἐςι δέ τις νέμεσις μεγάλη θεὰ ἣ τάδε πάντα
πρὸς μακάρων ἔλαχεν, βωμὸν δέ οἱ εἵσατο πρῶτος
ἄδρηςος, τάμοιο παραὶ ῥόον αἰσήποιο.*

Alij ab Adraſtea Idæ reginæ Troicæ nominatam urbem uolunt, alij ab Adraſtea Iouis nutrice. ἀπαισοῦ δῆμον, populum Apæſi, quem & urbi atq; præterfluenti nomen indidiſſe uolunt. Eadem & παισὸς apud Homerũ. ιλέ.

ὅς ῥ᾽ ἐνὶ παισῷ.

ναῖε πολυκτήμων πολυλήϊος.

Pityea, intra Parium & Priapum. Aliqui eandem & πιτυοῦσαν dictam & Lampſacum poſtea nominatam tradidere, propterea quod Pinus illo in loco multæ prouenirent. Tiriam autem montem Troadis fuiſſe uolũt, & huius accolas Meropidis nunc ſubijci intelligemus.

οἳ δ᾽ ἄρα περκ·

Percote urbs Troadis quæ & Percope. Practium autem nõ urbem ſed fluuium docet eſſe Strabo intra Alydum & Lampſacum, & accolas ſane poeta memorat, dicit enim πράκτιον ἀμφενέμοντο. Seſtus autem & Abydus, urbium nobilium ſunt nomina, ueteri amore Leandri & Herus, & mirabili opere pontis, quo Xerxes Aſiã Europamq; iunxit, paulum ſupra Abydum, quæ Aſiatica eſſet, & infra Seſtum ad littus excurrens de Cherſoneſo in mare. Ariſba, intra Percoten & Abydum, ab Ariſba Teucri filia, ut aliquibus uiſum. αἴθωνας autẽ equos nigros dicit, ut αἴθοπα οἶνον nigrum uinum, aut ſane fuluos.

πελασγῶν ἐγχ:

Bellicoſos Pelaſgos uocat. Hæc gens Argiua uel Arcadica plurima orbis terrarum loca inuaſit, & huius nomen latiſsime ſparſum eſt, itaq; Strabo lib. 5. ſcripſit ab Athenienſibus illos πελαργοὺς appellatos, quod ut ciconiæ uolatu, ita ipſi erroribus uagarētur. Nunc ergo Helleſpontiacam gentem dicit Pelaſgorum in Troade, qui urbem Lariſſam haberent, quo nomine & in Theſſalia fuit. Hanc Strabo uult cumam Aeolicam eſſe, & Pelaſgos ab Aeolenſibus deletos.

λήθοιο.

Incertum utrum Pelaſgum dicat τὸν λῆθον gentili uoce, an filium Pelaſgi nepotem Teutami.

αὐτὰρ θρήϊκας.

In Europam tranſit. Thraciæ autem Strabo Cherſoneſum tres ſinus efficere docuit, ſeptentrionalem propontidos, orientalem Helleſponti, Auſtralem ponti, qui cognominetur Niger. Significat igitur accolas Helleſponti poeta Thracas. Atq; aliunde forte Rheſi copias adducit, quem dicit filium fuiſſe ἠϊονῆος, unde licet ſuſpicemur ἠϊόνα, urbe Cherſoneſi appellatam. Helles autem Pontum ab Helle ſorore Phryxi nominatum omnibus notum. Etſi Herodotus Thracas in Bithynia ſupra Myſos collocat, appellatosq; ſcribit Bithynos tranſgreſſos ex Europa ubi Strymonij uocarentur, πολυμνίας.

εὔφημος.

Ciconas, annotatur in epitoma Stephani, ubi de Cyzico uerba fiunt, eſſe Iſmari incolas.

αὐτὰρ πυραίχμης.

Pæonas Thracicam gentē uicinam Macedoniæ ultra Axium fluuium, hos uolunt Pannonas eſſe, qui nunc

ſunt Vngari, finitimas ſane inter ſe gentes fuiſſe ſatis cõſtar, Macedonas, Pæonas, & qui nunc Vngari uocantur. Sed Axium negat Strabo puras aquas habere, uerũ in propinqua regione Amydonis ait fontem eſſe, cuius limpidiſsimæ undæ in fluuium turbidum deferri cernantur, itaq; mutatum uerſum ita,

ἀξίου κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴης.

Non enim ſpecioſam aquam Axij terram perfundere, ſed terræ aquas conſpicuas miſceri fluuio. Etſi diuerſum ſenſiſſe poetam apparet ιλ. φ΄. ubi dicit de eodem fluuio, quaſi hunc uerſum interpretans,

ἀξίου ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησι.

Si igitur uerum eſt quod Strabo de turbiditate fluuij dicit, fieri poteſt, ut uel puritaté ille ueterem amiſerit, uel comparatione dixerit Homerus pulcerrimas aquas eſſe fluuiorum Thracicorum, ut ἄριστον μὲν ὕδωρ Pindarus τῶν στοιχείων, uel aliud quæratur, quo poetæ locus explicetur.

παφλαγόνων.

Redit in Aſiam. Paphlagonia autem regio dicta fuit inclusa ponto Haly fluuio, Phrygia & Bithynia, hanc & Pylæmeniam cognominatam Plinius ſcripſit, & adijci huic Venetos, à Nepote Cornelio, à quibus in Italia ortos cognomines eorũ Venetos credi poſtulet. Quod aũt apud Venetos eſſe dicit mulos agreſtes uidetur ſignificare mulos ibi eſſe ſui generis animantes, ut & in Cappadocia Theophraſtũ ſcribere tradit Plinius. Cytorus aũt mons dictus fuit, ut apud Catullũ, Cytore buxifer, & Cytoriaco pectine legitur in Ouidio. Seſamum uero Amaſtrin à Mænade Amaſtride uocatã Strabo uult, aſſentiente de mutato nomine & Plinio. A Parthenio fluuio ad Amaſtrin traduntur paſſ. M. circiter. xi. Ab Amaſtri ad

ſtri ad Erythmos (ſcopulos hos duos eſſe Strabo ait rubros, qui poſtea fuerint appellati ἐρυθρῖνοι.) paſſ. M. circiter vij. A Cytoro ad αἰγιαλὸν (quem locum alij αἰγιαλοὺς pluraliter dixere, alij repoſuere κρωβίαλον) totidē. Ad Cromnā ab Erythinis totidē. A Cromna ad Cytorum paſſ. M. circiter xi. Aegialū aūt aliqui longiſſ. remouerunt, ut Apollonius quoq; uidetur, libro ſecundo. παρθένιον autem fluuiū eodem ille autor libro tradit hinc appellatum, quod in illius.

Filia Latonæ linquens terreſtra rura
Cælorumq́; petens ſedem ſplendentibus undis
Exhilaret grato defeſſum frigore corpus.

αὐτὰρ ἁλιζώνων.

In Stephani epitoma cōiectura exponitur ἁλιζῶνας uocatos quaſi ἀλαζόνας propter ſuperbiā & faſtum opulentiæ. Plinius Bithynicā gentē facit, & addit nominis cauſam, quod illa gens mari præcingatur. Straboni negocium exhibuit huius loci interpretatio. Putat enim Chaldaicam gentē fuiſſe iuxta Trapezuntē, atq; hos tenuiſſe ἁλύβην, & habuiſſe nomē ἁλύβων, mox χαλύβων, alij autem alibi hos collocarunt. Argenti autem germen apud hos eſſe dictum apparet, propter metalla argenti ſiue argentifodinas regionis illius.

μυσῶν δὲ.

μυσοὺς uel eſſe colonos Scythicorū Myſorum, uel dictā gentē ab arbore, quę græcis ὀξύη Lydis μύση uocetur, id eſt, ut opinor, ornus, quibus abundaret mons horū Olympus à quo & Olympiani dicti fuere, teſte Herodoto Polymnia. græcis ἔσχατος τῶν μυσῶν prouerbiali figura de laborioſis & difficilibus mandatis, latinis ultimus Myſorum de homine nihili fertur, ut Cicero poſuit in oratione pro Flacco.

ἀλλ' οὐκ οἰωνῷ.

Sed non augurio potuit depellere peſtem.

κεράϊζε.

Profligauit & diſsipauit. Non autem intelligendum fuiſſe Myſos Troianos, quod poeta dixerit, ibidem & alios Troianos fuiſſe profligatos ab Achille, niſi generali quadam appellatione accipiamus τρῶας dici, qui cum priamo facerent. Nam ſic diſtinguere, in fluuio fuiſſe afflictos ab Achille & Troianos, & alios qui Troiani non eſſent nempe auxilia, uidetur eſſe περιεργότερον.

φόρκυς δ' αὖ.

Phtygiam dicere uidetur quæ ἑλλησποντιακὴ & ἐπίκτητος appellata fuit. Aſcaniam autem paludem & regionem Nicæę urbis in Bithynia dictam Strabo ſcribit.

μήοσιν αὖ.

μαίονες & μήονες Ionica mutatione ſunt Lydi, à Lydo Atyos filio nominati. Gygæa palus, poſtea colœ uocitata, à Plinio Gygeum ſtagnum in Sardiana regione, iuxta quam fuiſſe perhibent ὕδην dictam urbem regiam Omphales poſtea Sardis appellatam, idem & poeta ſignificat ιλ· ύ. ubi ſubijcit Timolo Gigeam paludem uicinam urbi ὕδης. τμῶλον uero Timolum dixere latini ut Alcumenam, Aeſculapium, Herculem.

καρῶν ἡγήσατο.

Catiæ loca Iones occuparunt, Miletum urbem quæ antea uocaretur Lelegeis, Pityuſa uetuſtiore etiã nomine Anactoria, Nileus tenuit. Hanc Pauſanias Achaicis Miletum ſcribit appellatam à Mileto Cretenſi qui pulſus à Minoe receptus fuerit à Caribus. Vnde & fieri poteſt ut lingua Græca inſincera ea gens uteretur, annotatum enim eſt genera nominum uitiare illos conſueuiſſe, ut in fœminis.

fœminis maſculina forma uterentur & contra in maſculinis fœminina. Fuit gens contemta, unde & ιλ. ί. τίω δἔμιυ ἐν καρὸς αἴσῃ, & ἐν κᾶρὶ ὁ κίνδυνος, prouerbiũ quo & Plato uſus, de parua iactura. φθιρῶν ὄρος. Huius enim accolæ φθῖρες, uel quaſi φθειρῶν ὄρος abundare enim tradunt illas ſiluas pinu arbore, cuius fructus uel flores ut alijs placet φθεῖρες dicantur à ſimilitudine horum uermiculorum. Aut ſane à Phthirone filio Deucalionis. Mæander fluuius Cariæ ante dictus ἀναβαίνων, quod ſolus omnium fluminum in illis mirabilibus cõuerſionibus contra ſuos fontes fluere uideretur. Tanta autem eſt aquarum iſtarũ & tam multiplex refluxus, ut omnia implicata & flexuoſa, Mæandri appellatione ſignificari ſoleant. Hoc autem perhibent inditum fluuio nomen à Mæandro Duce Carum in furoré uerſo, cum ſe in eum demerſiſſet, uel quia de ſtulto uoto immolaſſet dijs filium ſuum, uel quia matri deum Peſſinunte conſectata dona militi diuiſiſſet. Mycale in media Caria ſita, quaſi μυχαλή, ut aliqui tradidere, urbs conſpicua altitudine ſua.

νάστης ἀμφίμα.

Elegans mutato nominum ordine repetitio. Sed quẽ dicat ueluti uirginem auro redimitum ad bellum profectum fuiſſe, incertum, redditurq́ꝫ ſubiuncto numero ſingulari tota expoſitio obſcura, etſi intelligere poſſumus τὸν νάστην ſignificari, quem ſolum incipiens dixiſſet Carum ducem fuiſſe.

σαρπηδὼν δ'.

De remotiore Lycia adueniſſe cum ſuis dicit Sarpedona, hunc filium tradunt fuiſſe Iouis & Europæ, fratrem Minois & Rhadamanthi, ſocium huic addit filiũ Hippolochi Glaucum. Xanthum autem Lyciæ fluuium fe-

runt erupiſſe de terra eruta à Latona cum parturiret, ut Calaber,

> ὅν ποτ' ἐριγδούποιο Διὸς δάμαρ ἀνθρώποισι
> Λητὼ δῆ ἀνέφηνεν ἀναρράξασα χέρεσσι
> τηχὺ πέδον Λυκίης ἐρικυδέος, ὁππόθ' ἑοῖο
> δάμναθ' ὑπ' ὠδίνεσσι πολυτλήτῃσιν ἀνίῃ.

De Lycijs Herodotus κλειοῖ ita. Lycij ab antiqua origine ſunt Cretenſes. Nam Creta olim tota in Barbarorum poteſtate fuit. Cum autem inter Europæ liberos Sarpedonem atq; Minoa, in Creta diſcordia eſſet orta, cumq; factio Minois fuiſſet ſuperior, pulſus & eiectus cum ſuis Sarpedon in terram Aſiæ, Milyada ſeſe contulit. Nam ea quondam Milyas fuit, quam nunc Lycij incolunt. At illo tempore appellabantur Milyæ, Solymi. Sub imperio autem Sarpedonis, undecunq; ſane nomine facto, uocati fuere Termilę, & nunc etiam accolæ Lycios nominant Termilas. Poſtea Athenis eodem uenit Lycus filius Pandionis pulſus ab Aegeo fratre, & cum Sarpedone manſit, atq; ita de Lyco procedente tempore nomen Lycijs inditum fuit.

FINIS

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β΄. ΟΜΗΡΟΥ ῥαψῳδίας.

Ζεὺς ὄνειρον ἐπιπέμψας ἀγαμέμνονι, παρακελεύεται τοὺς ἕλληνας ἐξάγειν αὐτὸν ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ, πρῶτον μὲν τῶν ἀρίστων συνέδριον συνήγαγεν. ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπειρᾶται αὐτῶν, παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας, κατέχει δὲ αὐτοὺς ὀδυσσεὺς ἀθηνᾶς προνοίᾳ. καὶ νέστωρ δημηγορήσας. εἶτα τροφῆς ἀνεόμενοι, ἐξοπλίζονται αὐτοί τε καὶ οἱ ἡγεμόνες. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ τρῶες ἴριδος αὐτοῖς ἀπαγγειλάσης. κατάλογον δὲ ὁ ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν νηῶν.

ΑΛΛΩΣ.

Ζεὺς ἐμέμνητο Θέτιδος τῆς ἱκεσίας. τῶν ἄλλων θεῶν τε, καὶ ἀνθρώπων ὕπνῳ σχολαζόντων, πρὸ ὀφθαλμῶν ποιούμενος τὸν τοῦ πηλέως, ὄνειρον ἀγαμέμνονι πέμπει, κελεύων αὐτὸν ἐκβάλλειν πάντας τοὺς ἕλληνας εἰς τὴν μάχην, καὶ συμβουλεύων αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν ἀχιλλέα παρακαλέσαι. ὁ δὲ, οὐ συνιεὶς τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριστεῦσιν αὐτοῦ διηγεῖται. καὶ μετὰ τοῦτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας ἕλληνας, ὑπόπτως πρὸς αὐτοὺς διακείμενος, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι τὸν ἀχιλλέα ἐπιτιθέμενον αὐτῷ τῇ ἀρχῇ, προσποιεῖσθαι τὸ πᾶν πλῆθος πειράζων, φεύγειν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας κελεύει. οἱ δὲ, οὐ συνιέντες, ὥρμων τὸ καθέλκειν τὰς ναῦς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χωροῦσιν. ὀδυσεὺς δὲ ὑποθεμένης αὐτῷ ἀθηνᾶς, τοὺς μὲν ἀρίστους, πειθοῖ κατέχειν. τῶν δὲ στρατιωτῶν, πικρῶς καθάπτεται. παύει δὲ καὶ θερσίτην ἀμούσως πρὸς τὸν βασιλέα στασιάζοντα. καὶ τοὺς ἕλληνας μεῖναι, καὶ τὴν ἴλιον ἑλεῖν προτρέπει. συμβουλεύσαντος δὲ καὶ νέστορος τὰ αὐτὰ, ἀγαμέμνων θύσας τῷ δίι, τοὺς γέροντας ἑστιᾷ. καὶ προτρεψάμενος τοὺς ἕλληνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει ἅπαντας. ἑξῆς δέ ἐστιν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν, ἐφ᾽ ὧν ἦλθον οἱ ἥρωες, καὶ οἱ ἕλληνες, καὶ τῶν ἐπικούρων, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν.

ΙΛΙΑΔΟΣ

Βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει, ἀγορὴν, καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε, καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ,
εὗδον παννύχιοι. δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπ-
ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς ἀχιλῆα (νος.
τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν ἀχαιῶν.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
πέμψαι ἐπ' ἀτρείδῃ ἀγαμέμνονι οὖλον ὄνειρον.
καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Βάσκ' ἴθι οὖλε ὄνειρε θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν.
ἐλθὼν ἐς κλισίην ἀγαμέμνονος ἀτρείδαο,
πάντα πάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω.
θωρῆξαι ἑ κέλευε καρηκομόωντας ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται, ἐπέγναμψε γὰρ ἅπαντας
ἥρη λισσομένη. τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο. βῆ δ' ἄρ' ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε.
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν.
βῆ δ' ἄρ' ἐπ' ἀτρείδην ἀγαμέμνονα, τὸν δ' ἐκίχανεν
εὕδοντ' ἐν κλισίῃ. περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς νηληΐῳ υἷι ἐοικὼς
νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' ἀγαμέμνων.
τῷ μιν ἐεισάμενος, προσεφώνεε θεῖος ὄνειρος.
εὕδεις ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.

θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται. ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
ἥρη λισσομένη. τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσί. μηδέ σε λήθη
αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.

Ὣς ἄρα φωνήσας, ἀπεβήσατο. τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
τὰ, φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλεν.
φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ
νήπιος. οὐδὲ τὰ, ᾔδη, ἅ ῥα ζεὺς μήδετο ἔργα.
θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε, στοναχάς τε
τρωσί τε, καὶ δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου. θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή.
ἕζετο δ' ὀρθωθείς. μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα
καλὸν, νηγάτεον. περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος.
ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.
εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί.
σὺν τῷ, ἔβη κατὰ νῆας ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν ὄλυμπον
ζηνὶ φόως ἐρέουσα, καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
αὐτὰρ ὁ, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε
κηρύσσειν ἀγορὴνδε καρηκομόωντας ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον. τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων
νεστορέῃ παρὰ νηῒ πυλοιγενέος βασιλῆος.
τοὺς, ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν.
κλῦτε φίλοι. θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος
ἀμβροσίην διὰ νύκτα. μάλιστα δὲ νέστορι δίῳ
εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐῴκει.

στῆ δ'

στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν.
εὕδεις ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα. διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.
ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ. νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται. ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
ἥρη λισσομένη, τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. ὣς ὁ μὲν εἰπὼν,
ᾤχετ' ἀποπτάμενος. ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
ἀλλ' ἄγετ' αἴκεν πως θωρήξομεν υἷας ἀχαιῶν.
πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστὶ,
καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω.
ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
νέστωρ, ὅς ῥα πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος.
ὅσφιν ἐϋφρονέων, ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.
ὦ φίλοι, ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες.
εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζόμεθα μᾶλλον.
νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
ἀλλ' ἄγετ' αἴκεν πως θωρήξομεν υἷας ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.
οἱ δ' ἐπανέστησαν πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
σκηπτοῦχοι βασιλῆες, ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων,
πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.
βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.

αἱ μὲν, τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δὲ, τε ἔνθα.
ὣς τῶν, ἔθνεα πολλὰ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων,
ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
ἰλαδὸν εἰς ἀγορὴν μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει
ὀτρύνουσ' ἰέναι διὸς ἄγγελος. οἱ δ' ἀγέροντο.
τετρήχει δ' ἀγορὴ, ὑπὸ δὲ στεναχίζετο γαῖα
λαῶν ἱζόντων. ὅμαδος δ' ἦν. ἐννέα δέ σφεας
κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.
σπουδῇ δ' ἕζετο λαός. ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας,
παυσάμενοι κλαγγῆς. ἀνὰ δὲ κρείων ἀγαμέμνων
ἔστη σκῆπτρον ἔχων. τὸ, μὲν ἥφαιστος κάμε τεύχων.
ἥφαιστος μὲν δῶκε διῒ κρονίωνι ἄνακτι.
αὐτὰρ ἄρα ζεὺς, δῶκε διακτόρῳ ἀργειφόντῃ.
ἑρμείας δὲ ἄναξ, δῶκε πέλοπι πληξίππῳ.
αὐτὰρ ὁ αὖτε πέλοψ δῶκ' ἀτρέϊ ποιμένι λαῶν.
ἀτρεὺς δὲ θνήσκων, ἔλιπε πολύαρνι θυέστῃ.
αὐτὰρ ὁ αὖτε θυέστ' ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
πολλῇσι νήσοισι, καὶ ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν.
τῷ, ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ὦ φίλοι ἥρωες δαναοὶ, θεράποντες ἄρηος,
ζεύς με μέγα κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ.
σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν,
ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον, ἀπονέεσθαι.
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλέα ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει. τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσομένοισι πυθέσθαι,,
μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ἀχαιῶν,,

ἄπρηκτον

ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
ἀνδράσι παυροτέροισι. τέλος δ᾽ οὔπω τι πέφανται.
εἴπερ γάρ κ᾽ ἐθέλοιμεν ἀχαιοί τε τρῶές τε
ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι, ὅσσοι ἔασιν,
ἡμεῖς δ᾽ ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν ἀχαιοί,
τρώων δ᾽ ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν,
πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας ἀχαιῶν
τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν. ἀλλ᾽ ἐπίκουροι
πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ᾽ ἐθέλοντα,
ἰλίου ἐκπέρσαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
ἐννέα δὴ βεβάασι διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί.
καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται.
αἱ δέ που ἡμέτεραί τ᾽ ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
εἵατ᾽ ἐνὶ μεγάροισι ποτιδέγμεναι, ἄμμι δὲ ἔργον
αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ᾽ ἱκόμεσθα.
ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽ ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
οὐ γὰρ ἔτι τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο. τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὄρινε
πᾶσι μετὰ πληθύν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
κινήθη δ᾽ ἀγορή, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
πόντου ἰκαρίοιο, τὰ μέν τ᾽ εὖρός τε, νότος τε
ὤρορ᾽ ἐπαΐξας πατρὸς διὸς ἐκ νεφελάων.
ὡς δ᾽ ὅτε κινήσῃ ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθὼν
λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ᾽ ἠμύει ἀσταχύεσιν,
ὣς τῶν πᾶσ᾽ ἀγορὴ κινήθη. τοὶ δ᾽ ἀλαλητῷ
νῆας ἐπεσσεύοντο, ποδῶν δ᾽ ὑπένερθε κονίη
ἵστατ᾽ ἀειρομένη. τοὶ δ᾽ ἀλλήλοισι κέλευον

ἅπτεσθαι νηῶν, ἠδ᾿ ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν.
οὐρούς τ᾿ ἐξεκάθαιρον, ἀϋτὴ δ᾿ οὐρανὸν ἷκεν
οἴκαδ᾿ ἱεμένων, ὑπὸ δ᾿ ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
ἔνθα κεν ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
εἰ μὴ ἀθηναίην ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν.
ὢ πόποι αἰγιόχοιο διὸς τέκος ἀτρυτώνη.
οὕτω δὴ οἶκον δὲ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ᾿ εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν πριάμῳ καὶ τρωσὶ λίποιεν
ἀργείην ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ ἀχαιῶν
ἐν τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης.
ἀλλ᾿ ἴθι νῦν μετὰ λαὸν ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
σοῖς δ᾿ ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ᾿ ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ᾿. οὐδ᾿ ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
βῆ δὲ κατ᾿ οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
καρπαλίμως δ᾿ ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν.
εὗρεν ἔπειτ᾿ ὀδυσῆα διῒ μῆτιν ἀτάλαντον
ἑσταότ᾿. οὐδ᾿ ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
ἅπτετ᾿, ἐπεί μιν ἄχος κραδίην, καὶ θυμὸν ἵκανεν.
ἀγχοῦ δ᾿ ἱσταμένη, προσέφη γλαυκῶπις ἀθήνη.
διογενὲς λαερτιάδη πολυμήχαν᾿ ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἶκον δε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
φεύξεσθ᾿ ἐν νήεσσι πολυκλήισι πεσόντες.
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν πριάμῳ, καὶ τρωσί, λίποιτε
ἀργείην ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ ἀχαιῶν
ἐν τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης.
ἀλλ᾿ ἴθι νῦν μετὰ λαὸν ἀχαιῶν, μηδέ τ᾿ ἐρώει.
σοῖς δ᾿ ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον.
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ᾿ ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ᾿. ὁ δὲ, ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.

βῆ δὲ θέειν. ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε. τὴν δ᾽ ἐκόμισσε
κῆρυξ εὐρυβάτης ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
αὐτὸς δ᾽ ἀτρείδεω ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
δέξατο οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί.
σὺν τῷ, ἔβη κατὰ νῆας ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
ὅν τινα μὲν βασιλῆα, καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
τὸν δ᾽ ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς.
δαιμόνι᾽ οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι.
ἀλλ᾽ αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ᾽ οἷος νόος ἀτρείδαο.
νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ᾽ ἴψεται υἷας ἀχαιῶν.
ἐν βουλῇ δ᾽ οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε.
μή τι χολωσάμενος, ῥέξῃ κακὸν υἷας ἀχαιῶν,
θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος.
τιμὴ δ᾽ ἐκ διός ἐστι. φιλεῖ δέ ἑ μητίετα ζεύς.
ὃν δ᾽ αὖ δήμου τ᾽ ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ᾽ ἐφεύροι,
τὸν, σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ.
δαιμόνι᾽, ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
οἵ σέο φέρτεροί εἰσι. σὺ δ᾽ ἀπτόλεμος, καὶ ἄναλκις,
οὔτε ποτ᾽ ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ᾽ ἐνὶ βουλῇ.
οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ᾽ ἀχαιοί.
οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, εἷς κοίρανος ἔστω,
εἷς βασιλεὺς, ᾧ ἔδωκε κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
σκῆπτρόν τ᾽ ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ. νόθος.
ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν. οἱ δ᾽ ἀγορήνδε
αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο, καὶ κλισιάων
ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
ἄλλοι μέν ῥ᾽ ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας.
θερσίτης δ᾽ ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολώα,
ὃς ῥ᾽ ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε, πολλά τε ᾔδη

μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
ἀλλ᾽ ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίιον ἀργείοισιν
ἔμμεναι. αἴσχιστος δ᾽ ἀνὴρ ὑπὸ ἴλιον ἦλθε.
φολκὸς ἔην, χωλὸς δ᾽ ἕτερον πόδα. τὼ δέ οἱ ὤμω,
κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε. αὐτὰρ ὕπερθεν,
φοξὸς ἔην κεφαλὴν. ψεδνὴ δ᾽ ἐπενήνοθε λάχνη.
ἔχθιστος δ᾽ ἀχιλῆϊ μάλιστ᾽ ἦν, ἠδ᾽ ὀδυσῆϊ.
τὼ γὰρ νεικείεσκε. τότ᾽ αὖτ᾽ ἀγαμέμνονι δίῳ
ὀξέα κεκληγὼς λέγ᾽ ὀνείδεα. τῷ δ᾽ ἄρ᾽ ἀχαιοὶ
ἐκπάγλως κοτέοντο νεμέσσηθέν τ᾽ ἐνὶ θυμῷ.
αὐτὰρ ὁ, μακρὰ βοῶν, ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ.
ἀτρείδη, τέο δ᾽ αὖτ᾽ ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις,
πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι ἀχαιοὶ
πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ᾽ ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
τρώων ἱπποδάμων ἐξ ἰλίου υἷος ἄποινα.
ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος ἀχαιῶν,
ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
ἥν τ᾽ αὐτὸς ἀπονόσφι κατίσχεαι. οὐ μὲν ἔοικεν
ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας ἀχαιῶν.
ὦ πέπονες, κάκ᾽ ἐλέγχε᾽, ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ᾽ ἀχαιοὶ,
οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα. τόνδ᾽ ἐῶμεν
αὐτοῦ ἐνὶ τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
ἤ ῥά τί οἱ χ᾽ ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἦε καὶ οὐκί.
ὃς καὶ νῦν ἀχιλῆα ἕο μέγ᾽ ἀμείνονα φῶτα
ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ μάλ᾽ οὐκ ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων.
ἦ γὰρ ἂν ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

Ὣς φάτο, νεικείων ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
θερσίτης. τῷ δ᾽ ὦκα παρίστατο δῖος ὀδυσσεύς.

καί μιν

καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν, χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ.
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' ἀτρείδης ὑπὸ ἴλιον ἦλθον.
τῷ, οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις.
καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
ἢ εὖ, ἦε κακῶς νοστήσομεν υἷες ἀχαιῶν.
τῷ, νῦν ἀτρείδῃ ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
ἥρωες δαναοί, σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
εἴ κέτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὥς νύ περ ὧδε,
μηκέτ' ἔπειτ' ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
μηδ' ἔτι τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
χλαῖνάν τ', ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμω
πλῆξεν. ὃ δ' ἰδνώθη. θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη,
σκήπτρου ὑπὸ χρυσέου. ὃ δ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε.
ἀλγήσας δ' ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπομόρξατο δάκρυ.
οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε
βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων.
νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν ἀργείοισιν ἔρεξεν.
ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.

οὐθήν μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
νεικέειν βασιλῆας ὀνειδίοις ἐπέεσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς. ἀνὰ δ᾽ ὁ πτολίπορθος ὀδυσσεὺς
ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ γλαυκῶπις ἀθήνη
εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει.
ὡς ἅμα θ᾽ οἱ πρῶτοί τε, καὶ ὕστατοι υἷες ἀχαιῶν
μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν.
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων, ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν.
ἀτρείδη, νῦν δή σε ἄναξ, ἐθέλουσιν ἀχαιοὶ
πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν.
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν.
ἐνθάδ᾽ ἔτι στείχοντες ἀπ᾽ ἄργεος ἱπποβότοιο,
ἴλιον ἐκπέρσαντ᾽ εὐτείχεον, ἀπονέεσθαι.
ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροί, χῆραί τε γυναῖκες
ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι
καὶ γάρ τις θ᾽ ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο,
ἀσχαλάα παρὰ νηὶ πολυζύγῳ, ἥν περ ἄελλαι
χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα.
ἡμῖν δ᾽ εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῷ, οὐ νεμεσίζομ᾽ ἀχαιοὺς
ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης,
αἰσχρόν τι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
τλῆτε φίλοι, καὶ μείνατ᾽ ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν,
εἰ ἐτεὸν κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἐστὲ δὲ πάντες
μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
χθιζά τε, καὶ πρωίζ᾽, ὅτ᾽ ἐς αὐλίδα νῆες ἀχαιῶν
ἠγερέθοντο, κακὰ πριάμῳ, καὶ τρωσὶ φέρουσαι,
ἡμεῖς δ᾽ ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας

καλῇ

καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ·
ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα, δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός,
σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,
βωμοῦ ὑπαΐξας, πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν.
ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα
ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
ὀκτώ. ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
ἔνθ' ὅδε τοὺς, ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα.
τὴν δ' ἐλελιξάμενος, πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτήν,
τὸν μὲν, ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὅσπερ ἔφηνεν.
λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
ἡμεῖς δ' ἑσταότες, θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη.
ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε.
τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε κάρη κομόωντες ἀχαιοί,
ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα ζεύς,
ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτήν,
ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα,
ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι.
τῷ δεκάτῳ δὲ, πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
κεῖνος θ' ὣς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες ἐϋκνήμιδες ἀχαιοί
αὐτοῦ, εἰς ὅ κεν ἄστυ μέγα πριάμοιο ἕλωμεν.

Ὣς ἔφατ'. ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον. ἀμφὶ δὲ νῆες
σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' ἀχαιῶν,
μῦθον ἐπαινήσαντες ὀδυσσῆος θείοιο.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γερήνιος ἱππότα νέστωρ.
ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε

νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
πῆ δὴ συνθεσίαι τε, καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν,
σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν.
αὔτως γὰρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
ἄρχευ ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
τοὺς δὲ δ' ἔα φθινύθειν ἕνα, καὶ δύο, τοί, κεν ἀχαιῶν
νόσφιν βουλεύωσ', ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτοῖς,
πρὶν ἄργος δ' ἰέναι, πρὶν καὶ διὸς αἰγιόχοιο
γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἦε καὶ οὐκί.
φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα κρονίωνα
ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
ἀργεῖοι, τρώεσσι φόνον, καὶ κῆρα φέροντες,
ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
πρίν τινα πὰρ τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
τίσασθαι δ' ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε.
εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον, καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
ἀλλὰ ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ.
οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅττι κεν εἴπω.
κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας ἀγάμεμνον,
ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται ἀχαιοί,
γνώσῃ ἔπειθ' ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι. κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται.
γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
ἦ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.

Τὸν δ'

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη κρείων ἀγαμέμνων.
ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς γέρον υἷας ἀχαιῶν.
αἲ γὰρ ζεῦ τε πάτερ, καὶ ἀθηναίη, καὶ ἄπολλον,
τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν ἀχαιῶν.
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις πριάμοιο ἄνακτος
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.
ἀλλά μοι αἰγίοχος κρονίδης ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν.
ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας, καὶ νείκεα βάλλει.
καὶ γὰρ ἐγὼν, ἀχιλεύς τε, μαχεσάμεθ' εἵνεκα κούρης
ἀντιβίοις ἐπέεσιν. ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἔπειτα
τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.
εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω,
ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' ἄρηϊ.
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσεται, οὐδ' ἠβαιόν,
εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσφιν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται.
ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας, ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'. ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει νότος ἐλθὼν
προβλῆτι σκοπέλῳ. τὸν δ' οὔ ποτε κύματα λείπει
παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
κάπνισάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.

ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
εὐχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν, καὶ μῶλον ἄρηος.
αὐτὰρ ὁ, βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων
πίονα, πενταέτηρον ὑπερμενέϊ κρονίωνι.
κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν.
νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ ἰδομενῆα ἄνακτα.
αὐτὰρ ἔπειτ' αἴαντε δύω, καὶ τυδέος υἱόν.
ἕκτον δ' αὖτ' ὀδυσῆα διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.
αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπευχόμενος, μετέφη κρείων ἀγαμέμνων.
ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
πρίν με καταπρηνὲς βαλέειν πριάμοιο μέλαθρον
αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα,
ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι,
χαλκῷ ῥωγαλέον, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε κρονίων.
ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱερὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καὶ τὰ μὲν, ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισι κατέκαιον.
σπλάγχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες, ὑπείρεχον ἡφαίστοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα

δαίνυντ'

δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο.
Τοῖς, ἄρα μύθων ἦρχε γερήνιος ἱππότα νέστωρ.
ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν ἀγάμεμνον
μηκέτι νῦν δῆθ' αὖθι λεγώμεθα. μηδ' ἔτι δηρὸν
ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει.
ἀλλ' ἄγε κήρυκες μὲν ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας.
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν ἀχαιῶν
ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων.
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
οἱ δ' ἀμφ' ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες
θῦνον κρίνοντες. μετὰ δὲ γλαυκῶπις ἀθήνη,
αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε,
τῆς, ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθοντο
πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
σὺν τῇ, παιφάσσουσα, δίεσσυτο λαὸν ἀχαιῶν,
ὀτρύνουσ' ἰέναι. ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστου
καρδίῃ ἄλληκτον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην
οὔρεος ἐν κορυφῆς. ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή,
ὣς τῶν, ἐρχομένων ἄπο, χαλκοῦ θεσπεσίοιο
αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.
τῶν δ', ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλά,
χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, καΰστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,

ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσι,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών.
ὣς τῶν, ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο, καὶ κλισιάων
ἐς πεδίον προχέοντο σκαμάνδριον, αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε, καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά,
αἵ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει.
τόσσοι ἐπὶ τρώεσσι καρηκομόωντες ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἵσταντο διαρραῖσαι μεμαῶτες.
τοὺς δ' ὥστ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
ῥεῖα διακρίνωσιν ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν,
ὣς τοὺς, ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
ὑσμίνην δ' ἰέναι. μετὰ δὲ κρείων ἀγαμέμνων
ὄμματα, καὶ κεφαλὴν ἴκελος διῒ τερπικεραύνῳ,
ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ, ποσειδάωνι,
ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
ταῦρος, ὃ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι,
τοῖον ἄρ' ἀτρείδην θῆκε ζεὺς ἤματι κείνῳ.
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι, καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.
ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα.
ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν
οἵτινες ἡγεμόνες δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν.
πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω.
οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,
εἰ μὴ ὀλυμπιάδες μοῦσαι, διὸς αἰγιόχοιο
θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ ἴλιον ἦλθον.
ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

Νεῶν

Νεῶν κατάλογος.

Βοιωτῶν μὲν πηνέλεως, καὶ λήϊτος ἦρχον,
ἀρκεσίλαός τε προθοήνωρ τε, κλονίος τε.
οἵθ' ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ αὐλίδ' ἀπετρήεσσαν,
σχοῖνόν τε σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' ἐτεωνόν,
θέσπειαν, γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον μυκαλησσόν,
οἵτ' ἀμφ' ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ εἰλέσιον, καὶ ἐρυθράς,
οἵτ' ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' ὕλην, καὶ πετεῶνα,
ὠκαλέην, μεδεῶνά τ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
κώπας, εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε θίσβην,
οἵτε κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' ἁλίαρτον,
οἵτε πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ γλίσαντ' ἐνέμοντο,
οἵθ' ὑποθήβας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
ὀγχηστόν θ' ἱερὸν ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος,
οἵτε πολυστάφυλον ἄρνην ἔχον, οἵτε μίδειαν,
νίσσαν τε ζαθέην, ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν,
τῶν, μὲν πεντήκοντα νέες κίον. ἐν δὲ ἑκάστῃ,
κοῦροι βοιωτῶν ἑκατὸν, καὶ εἴκοσι βαῖνον.
οἳ δ' ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' ὀρχομενὸν μινύειον.
τῶν, ἦρχ' ἀσκάλαφος, καὶ ἰάλμενος, υἷες ἄρηος,
οὓς τέκεν ἀστυόχη δόμῳ ἄκτορος ἀζείδαο.
παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
ἄρηϊ κρατερῷ. ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ.
τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
αὐτὰρ φωκήων σχεδίος, καὶ ἐπίστροφος ἦρχον,
υἱέες ἰφίτου μεγαθύμου ναυβολίδαο.
οἳ κυπάρισσον ἔχον, πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
κρίσαν τε ζαθέην, καὶ δαυλίδα, καὶ πανοπῆα.
οἵτ' ἀνεμώρειαν, καὶ ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
οἵτ' ἄρα πὰρ ποταμὸν κηφισὸν δῖον ἔναιον,

οἵ τε λίλαιαν ἔχον πηγῇς ἔπι κηφισοῖο,
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἱ μὲν, φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν ὀϊλῆος ταχὺς αἴας
μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος τελαμώνιος αἴας,
ἀλλὰ πολὺ μείων. ὀλίγος μὲν ἔην λινοθώρηξ.
ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας, καὶ ἀχαιούς,
οἳ κῦνόν τ' ἐνέμοντ', ὀπόεντά τε, καλλίαρόν τε,
βῆσσάν τε σκάρφην τε, καὶ αὐγειὰς ἐρατεινάς,
τάρφην τε, θρόνιόν τε, βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς εὐβοίης.
οἳ δ' εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες ἄβαντες,
χαλκίδα τ' εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλόν θ' ἱστίαιαν,
κήρινθόν τ' ἔφαλον, δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον.
οἵ τε κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ στύρα ναιετάασκον,
τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευ' ἐλεφήνωρ ὄζος ἄρηος,
χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς ἀβάντων.
τῷ δ' ἅμ' ἄβαντες ἕποντο θοοὶ ὄπιθεν κομόωντες,
αἰχμηταὶ μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ δ' ἄρ' ἀθήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
δῆμον ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' ἀθήνη
θρέψε διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα.
κὰδ δ' ἐν ἀθήνῃς' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ.
ἔνθα δέ μιν ταύροισι, καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
κοῦροι ἀθηναίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν.
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς πετεῶο μενεσθεύς.
τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ

κοσμῆσαι ἵππους τε, καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας,
νέστωρ οἶος ἔριζεν. ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν.
τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
αἴας δ' ἐκ σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας.
στῆσε δ' ἄγων ἵν' ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
οἳ δ' ἄργος τ' εἶχον, τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
ἑρμιόνην, ἀσίνην τε βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
τροιζῆν', ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' ἐπίδαυρον,
οἵ τ' ἔχον αἴγιναν, μάσητά τε κοῦροι ἀχαιῶν.
τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς διομήδης,
καὶ σθένελος καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός.
τοῖσι δ' ἅμ' εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φὼς
μηκιστέως υἱὸς ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς διομήδης.
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ δὲ μυκήνας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
ἀφνειόν τε κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε κλεωνάς,
ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν,
καὶ σικυῶν', ὅθ' ἄρ' ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευσεν,
οἵ θ' ὑπερησίην τε, καὶ αἰπεινὴν γονόεσσαν,
πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' αἴγιον ἀμφενέμοντο,
αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' ἑλίκην εὐρεῖαν.
τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων ἀγαμέμνων
ἀτρείδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι
λαοὶ ἕποντ'. ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν
κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
οἳ δ' εἶχον κοίλην λακεδαίμονα κητώεσσαν,
φάριν τε, σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε μέσσην,
βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ αὐγειὰς ἐρατεινάς.
οἵ τ' ἄρ' ἀμύκλας εἶχον, ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,

οἵ τε λάαν εἶχον, ἠδ' οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
τῶν, οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς μενέλαος
ἑξήκοντα νεῶν. ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
ἐν δ' αὐτὸς κίεν, ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς,
ὀτρύνων πόλεμον δέ. μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
τίσασθαι ἑλένης ὁρμήματά τε, στοναχάς τε.
οἱ δὲ πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ ἀρήνην ἐρατεινὴν,
καὶ θρύον ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον αἰπυ,
καὶ κυπαρισσήεντα, καὶ ἀμφιγένειαν ἔναιον,
καὶ πτελεὸν, καὶ ἕλος, καὶ δώριον, ἔνθά τε μοῦσαι
ἀντόμεναι, θάμυριν τὸν θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' εὐρύτου οἰχαλιῆος.
στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι διὸς αἰγιόχοιο.
αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν·
τῶν, αὖθ' ἡγεμόνευε γερήνιος ἱππότα νέστωρ.
τῷ δ', ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
οἱ δ' ἔχον ἀρκαδίην, ὑπὸ κυλλήνης ὄρος αἰπὺ
αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταὶ,
οἱ φενεόν τ' ἐνέμοντο, καὶ ὀρχομενὸν πολύμηλον,
ῥίπην τε, στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν ἐνίσπην,
καὶ τεγέην εἶχον, καὶ μαντινέην ἐρατεινὴν,
στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ παῤῥασίην ἐνέμοντο.
τῶν, ἦρχ' ἀγκαίοιο πάϊς κρείων ἀγαπήνωρ,
ἑξήκοντα νεῶν, πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων
νῆας ἐϋσσέλμους περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
ἀτρείδης, ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
οἱ δ' ἄρα βουπράσιόν τε, καὶ ἤλιδα δῖαν ἔναιον,

ὅσσον

ὅσσον ἐφ' ὑρμίνη, καὶ μύρσινος ἐσχατόωσα,
πέτρη τ' ὠλενίη, καὶ ἀλήσιον ἐντὸς ἐέργει.
τῶν, αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν. δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
νῆες ἕποντο θοαί. πολέες δ' ἔμβαινον ἐπειοί.
τῶν, μὲν ἄρ' ἀμφίμαχος, καὶ θάλπιος ἡγησάσθην,
υἷες, ὁ μὲν, κτεάτου, ὁ δ' εὐρύτου ἀκτορίωνος.
τῶν δ' ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς διώρης.
τῶν δὲ τετάρτων, ἦρχε πολύξεινος θεοειδής,
υἱὸς ἀγασθένεος αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
οἱ δ' ἐκ δουλιχίοιο, ἐχινάων θ' ἱεράων
νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς ἤλιδος ἄντα.
τῶν, αὖθ' ἡγεμόνευε μέγης ἀτάλαντος ἄρηϊ
φυλείδης, ὃν τίκτε διῒ φίλος ἱππότα φυλεύς.
ὅς ποτε δουλίχιον δ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
αὐτὰρ ὀδυσσεὺς ἦγε κεφαλῆνας μεγαθύμους.
οἵ ῥ' ἰθάκην εἶχον, καὶ νήριτον εἰνοσίφυλλον,
καὶ κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
οἵ τε ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ σάμον ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο.
τῶν, μὲν ὀδυσσεὺς ἦρχε διῒ μῆτιν ἀτάλαντος.
τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο θόας ἀνδραίμονος υἱός.
οἳ πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ ὤλενον, ἠδὲ πυλήνην.
χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
οὐ γὰρ ἔτ' οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν.
οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην. θάνε δὲ ξανθὸς μελέαγρος.
τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν αἰτωλοῖσι.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
κρητῶν δ' ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
οἳ κνωσσόν τ' εἶχον, γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,

λύκτον, μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα λύκαστον,
φαιστόν τε, ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
ἄλλοι θ', οἳ κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο,
τῶν μὲν ἄρ' ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
μηριόνης τ' ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
τληπόλεμος δ' ἡρακλείδης, ἠΰς τε, μέγας τε,
ἐκ ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν ῥοδίων ἀγερώχων,
οἳ ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
λίνδον, ἰηλυσόν τε, καὶ ἀργινόεντα κάμειρον.
τῶν μὲν τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
ὃν τέκεν ἀστυόχεια βίῃ ἡρακληείῃ,
τὴν ἄγετ' ἐξ ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ σελλήεντος,
πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἤδη γηράσκοντα λικύμνιον ὄζον ἄρηος.
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε. πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον. ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέες, υἱωνοί τε βίης ἡρακληείης·
αὐτὰρ ὅγ' ἐς ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν, ἠδ' ἐφίληθεν
ἐκ διός, ὅστε θεοῖσι, καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει.
καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε κρονίων.
νιρεὺς δ' αὖ, σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας ἐΐσας.
νιρεὺς, ἀγλαΐης θ' υἱός, χαρόποιό τ' ἄνακτος.
νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ ἴλιον ἦλθε
τῶν ἄλλων δαναῶν, μετ' ἀμύμονα πηλείωνα.
ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην. παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
οἳ δ' ἄρα νίσυρόν τ' εἶχον, κράπαθόν τε, κάσον τε,
καὶ κῶν εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε καλύδνας,

τῶν

τῶν δ' αὖ φείδιππός τε καὶ ἄντιφος ἡγησάσθην,
θεσσαλοῦ υἷε δύω ἡρακλείδαο ἄνακτος.
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
νῦν δ' αὖ τοὺς ὅσοι τὸ πελασγικὸν ἄργος ἔναιον,
οἵτ' ἄλον, οἵτ' ἀλόπην, οἵτε τρηχῖν' ἐνέμοντο·
οἵτ' εἶχον φθίην, ἠδ' ἑλλάδα καλλιγύναικα,
μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ ἕλληνες, καὶ ἀχαιοί.
τῶν, αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς ἀχιλλεύς.
ἀλλ' οἵγ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνάοντο.
οὐ γὰρ ἔην ὅστις σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
κεῖτο γὰρ ἐν νήεσι ποδάρκης δῖος ἀχιλλεὺς
κούρης χωόμενος βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
τὴν ἐκ λυρνησοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
λυρνησὸν διαπορθήσας, καὶ τείχεα θήβης.
κὰδ δὲ μύνητ' ἔβαλεν, καὶ ἐπίστροφον, ἐγχεσιμώρους,
υἱέας εὐηνοῖο σεληπιάδαο ἄνακτος.
τῆς, ὅγε κεῖτ' ἀχέων. τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
οἵ δ' εἶχον φυλάκην, καὶ πύρρασον ἀνθεμόεντα
δήμητρος τέμενος, ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
ἀγχίαλόν τ' ἀντρῶνα, ἠδὲ πτελεὸν λεχεποίην.
τῶν, αὖ πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε
ζωὸς ἐών. τότε δ' ἤδη ἔχεν κατὰ γαῖα μέλαινα.
τοῦ δὲ, καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
καὶ δόμος ἡμιτελής. τὸν δ' ἔκτανε δάρδανος ἀνὴρ
νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον ἀχαιῶν.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν.
ἀλλά σφεας κόσμησε ποδάρκης ὄζος ἄρηος
ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου φυλακίδαο,
αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου πρωτεσιλάου,
ὁπλότερος γενεῇ. ὁ δ' ἄρα πρότερος, καὶ ἀρείων
ἥρως πρωτεσίλαος ἀρήϊος, οὐδέ τι λαοὶ

δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεον δέ μιν ἐσθλὸν ἐόντα·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ δὲ φερὰς ἐνέμοντο παραὶ βοιβηΐδα λίμνην,
βοίβην, καὶ γλαφύρας, καὶ ἐϋκτιμένην ἰαωλκόν.
τῶν ἦρχ' ἀδμήτοιο φίλος πάϊς ἕνδεκα νηῶν
εὔμηλος, τὸν, ὑπ' ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
ἄλκηστις, πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
οἳ δ' ἄρα μηθώνην, καὶ θαυμακίην ἐνέμοντο,
καὶ μελίβοιαν ἔχον, καὶ ὀλιζῶνα τρηχεῖαν.
τῶν δὲ φιλοκτήτης ἦρχε τόξων εὖ εἰδώς,
ἑπτὰ νεῶν. ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
ἀλλ' ὁ μὲν, ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
λήμνῳ ἐν ἀγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες ἀχαιῶν
ἕλκει μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων. τάχα δὲ μνήσκεσθαι ἔμελλον
ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ φιλοκτήταο ἄνακτος.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν.
ἀλλὰ μέδων κόσμησεν ὀϊλῆος νόθος υἱός,
τόν, ῥ' ἔτεκεν ῥήνη ὑπ' ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ·
οἳ δ' εἶχον τρίκκην, καὶ ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
οἵ τ' ἔχον οἰχαλίην πόλιν εὐρύτου οἰχαλιῆος.
τῶν, αὖθ' ἡγείσθην ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε
ἰητῆρ' ἀγαθώ, ποδαλείριος, ἠδὲ μαχάων·
τοῖσδε τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
οἵ τ' ἔχον ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην ὑπέρειαν,
οἵ τ' ἔχον ἀστέριον, τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
τῶν, ἦρχ' εὐρύπυλος εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ δ' ἄργισσαν ἔχον, καὶ γυρτώνην ἐνέμοντο,
ὄρθην, ἠλώνην τε, πόλιν τ' ὀλοοσσόνα λευκήν.

τῶν,

τῶν, αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος πολυποίτης
υἱὸς πειριθόοιο, τὸν, ἀθάνατος τέκετο ζεύς.
τόν, ῥ' ὑπὸ πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς ἱπποδάμεια
ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας.
τοὺς δ' ἐκ πηλίου ὦσε, καὶ αἰθίκεσι πέλασεν,
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε λεοντεὺς ὄζος ἄρηος,
υἱὸς ὑπερθύμοιο κορώνου καινεΐδαο.
τοῖς δ' ἅμα τεσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
γουνεὺς δ' ἐκ κύφου ἦγε δύω, καὶ εἴκοσι νῆας,
τῷ δ' ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε περαιβοί,
οἳ περὶ δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
ὅς ῥ' ἐς πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ.
οὐδ' ὅ γε πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει, ἠΰτ' ἔλαιον.
ὅρκου γὰρ δεινοῦ στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
μαγνήτων δ' ἦρχεν πρόθοος τενθρηδόνος υἱός.
οἳ περὶ πηνειὸν, καὶ πήλιον εἰνοσίφυλλον
ναίεσκον, τῶν μὲν πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε.
τῷ δ' ἅμα τεσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οὗτοι ἄρ ἡγεμόνες δαναῶν, καὶ κοίρανοι ἦσαν.
τίς τ' ἄρ τῶν, ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε μοῦσα,
αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' ἀτρείδῃσιν ἕποντο,
ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν φηρητιάδαο,
τὰς, εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὣς,
ὄτριχας, οἰέτεας σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας,
τὰς, ἐν πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος ἀπόλλων,
ἄμφω θηλείας, φόβον ἄρηος φορεούσας.
ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην τελαμώνιος αἴας,
ὄφρ' ἀχιλεὺς μήνιεν, ὃ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
ἵπποι θ' οἳ φορέεσκον ἀμύμονα πηλείωνα.

ἀλλ' ὁ μὲν, ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
κεῖτ' ἀπομηνίσας ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
ἀτρεΐδῃ. λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
τόξοισίθ'. ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον
ἕστασαν. ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
ἐν κλισίῃς. οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες,
φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο.
οἱ δ' ἄρ' ἴσαν ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.
γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε Διῒ ὣς τερπικεραύνῳ
χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ
εἰν ἀρίμοις, ὅθι φασὶ τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.
ὣς ἄρα τῶν, ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
ἐρχομένων. μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα ἶρις
πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ πριάμοιο θύρῃσι.
πάντες ὁμηγερέες ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα ἶρις·
εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι πριάμοιο πολίτῃ,
ὃς τρώων σκοπὸς ἷζε ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ αἰσυήταο γέροντος,
δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν ἀχαιοί.
Τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα ἶρις.
ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης, πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰς μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν.
ἀλλ' οὔπω τοιόνδε, τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα.
λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν,
ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.

ἕκτορ,

ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι, ὧδε δὲ ῥέξαι.
πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα πριάμου ἐπίκουροι.
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων.
τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει.
τῶν δ' ἐξηγείσθω κοσμησάμενος πολιήτας.
Ὣς ἔφαθ'. ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν.
αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν, ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
πεζοί θ', ἱππῆές τε. πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἔστι δέ τις προπάροιθε πόληος αἰπεῖα κολώνη,
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα.
τὴν, ἤτοι ἄνδρες βατίειαν κικλήσκουσιν.
ἀθάνατοι δέ τε, σῆμα πολυσκάρθμοιο μυρίνης.
ἔνθα τότε τρῶές τε διέκριθεν, ἠδ' ἐπίκουροι.
τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος ἕκτωρ
πριαμίδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι, καὶ ἄριστοι
λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσι.
δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐῢς πάϊς ἀγχίσαο
αἰνείας. τὸν δ' ὑπ' ἀγχίσῃ τέκε δῖ' ἀφροδίτη
ἴδης ἐν κνημοῖσι θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα.
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύο ἀντήνορος υἷε,
ἀρχίλοχός τ' ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
οἱ δὲ ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον ἴδης
ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν αἰσήποιο
τρῶες, τῶν, αὖτ', ἦρχε λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
οἱ δ' ἀδρήστειάν τ' εἶχον, καὶ δῆμον ἀπαισοῦ,
καὶ πιτύειαν ἔχον, καὶ τηρείης ὄρος αἰπύ.
τῶν, ἦρχ' ἄδρηστός τε, καὶ ἄμφιος λινοθώρηξ,
υἷε δύω μέροπος περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε

στείχειν πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ οἱ οὔτι
πειθέσθην. κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
οἳ δ' ἄρα περκώτην, καὶ πράκτιον ἀμφενέμοντο,
καὶ σηστὸν, καὶ ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν ἀρίσβην.
τῶν, αὖθ' ὑρτακίδης ἦρχ' ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν.
ἄσιος ὑρτακίδης, ὃν ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ σελλήεντος.
ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα πελασγῶν ἐγχεσιμώρων.
τῶν, οἳ λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάασκον.
τῶν, ἦρχ' ἱππόθοός τε, πύλαιός τ' ὄζος ἄρηος,
υἷε δύω λήθοιο πελασγοῦ τευταμίδαο.
αὐτὰρ θρήϊκας ἦγ' ἀκάμας, καὶ πείροος ἥρως,
ὅσσους ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
εὔφημος δ' ἀρχὸς κικόνων ἦν αἰχμητάων,
υἱὸς τροιζήνοιο διοτρεφέος κεάδαο.
αὐτὰρ πυραίχμης ἄγε παίονας ἀγκυλοτόξους,
τηλόθεν ἐξ ἀμυδῶνος, ἀπ' ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.
παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
ἐξ ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.
οἵ ῥα κύτωρον ἔχον, καὶ σήσαμον ἀμφενέμοντο,
ἀμφί τε παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
κρῶμνάν τ', αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς ἐρυθίνους.
αὐτὰρ ἁλιζώνων ὀδίος, καὶ ἐπίστροφος ἦρχον
τηλόθεν ἐξ ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
μυσῶν δὲ χρόμις ἦρχε, καὶ ἔννομος οἰωνιστής.
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, ὅθι περ τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
φόρκυς αὖ φρύγας ἦγε, καὶ ἀσκάνιος θεοειδὴς
τῆλ' ἐξ ἀσκανίης, μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.

μήοσιν

μήοσιν αὖ, μέσθλης τε, καὶ ἄντιφος ἡγησάσθην,
υἷε πυλαιμένεος, τὼ, γυγαίη τέκε λίμνη,
οἳ καὶ μήονας ἦγον ὑπὸ τμώλῳ γεγαῶτας.
νάστης αὖ καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
οἳ μίλητον ἔχον, φθιρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον
μαιάνδρου τε ῥοὰς, μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα:
τῶν, μὲν ἄρ' ἀμφίμαχος, καὶ νάστης ἡγησάσθην,
νάστης, ἀμφίμαχός τε νομίονος ἀγλαὰ τέκνα.
ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων, πόλεμόνδ' ἴεν ἠΰτε κούρη
νήπιος. οὐδέ τι οἱ τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ. χρυσὸν δ' ἀχιλεὺς ἐκόμισε δαΐφρων.
σαρπηδὼν δ' ἦρχε λυκίων, καὶ γλαῦκος ἀμύμων,
τηλόθεν ἐκ λυκίης ξάνθου ἀπὸ δινήεντος.

ΤΈΛΟΣ.

ILIADOS LIBRI SE-
cundi conuerſio in Latinum.

Somnia beta refert, populi cœtumq́; ratesq́;

IAm diuum genus ac hominum turba in-
clyta bello
Perpetua placidam carpebāt nocte quietē
At te peruigiles agitant Saturnię curæ
Sollicitis dū tecū animis promiſſa reuoluis
Cœleſti diuæ nutu firmata marinæ,
Quam rationem ineas crebris naualia propter
Argiuorum ut funeribus decoretur Achilles.
Optimaq; hæc dubiæ uiſa eſt ſcientia menti,
Mirificum regi Graiorum immittere ſomnum.
Ergo hunc in cœli pater ad ſe templa uocatum
Nomine compellans uerbis celerantibus infit
Mirifice ito age ſomne rateſq; inuiſe pelaſgam,
Et pete Tantalidæ tacitus tentoria regis
Cui memori mandata refer cœleſtia lingua.
Vt iubeas totis Graios educere caſtris
Armataſq; acies perituræ aduertere Troiæ.
Nunc etenim capiendæ aduenit terminus urbis,
Cum ueteres iras concordi mente repulſis
Cœlicolæ poſuere odijs, nam ſupplice cunctos
Sermone & precibus flexit Saturnia blandis.
At mala iam miſeris impendent plurima Teucris.
Sic ait, at Iouis imperio diſcedere ſomnus
Audito properat, celereſq; inuiſere naues
Et petere Argiuę ductorem Agamemnona claſsis.
Quem dulci ut reperit reſolutum membra ſopore
Neſtoris in faciem uerſus, rex omnibus unum

De ſenibus quem præcipuo obſeruabat honore,
Huic ſimilis cœli Somnus delapſus ab oris
Atridæ ſupra caput aſtitit, atq; ita fatur,
Iam ne etiam dormis Atreo ſate bellipotente?
Stertere perpetuã non dignum eſt principe noctẽ
Cui populiq́; ſalus & tanta negocia curæ.
Nunc mea quæ iuſſu porto Iouis accipe dicta
Abſentem quem cura tui & miſeratio tangit.
Totis te iubet Argiuos educere caſtris
Armataſq; acies perituræ aduertere Troiæ.
Nunc etenim capiendæ aduenit terminus urbis,
Cum ueteres iras concordi mente, repulſis
Cælicolæ poſuere odijs, nam ſupplice cunctos
Sermone & precibus flexit Saturnia blandis.
At mala iam miſeris impendent plurima Teucris
A Ioue. Tu quæ dico animis retinere memento
Ne cum mellito fugiant elapſa ſopore.
Hæc ubi dicta dedit, diſceſsit, at ille relictus.
Spem cupida dubiam concepit mente, quod illo
Poſſe die euerti Troum confideret urbem,
Cum ſtolido Iouis eſſet inexplorata uoluntas,
Qui mala Dardanijs decreuerat atq; pelaſgis
Plurima, lugubris per dira pericula belli
Seſe immiſſurum. Tum pulſo dicta ſopore
Sollicitas reſonare ducis diuina per aures.
Atq; ille erecto conſedit corpore, textus
Inducens tunica molli ſua membra recentis,
Deſuper & chlamydẽ ſibi rex accomodat amplã,
Et nitidas circum nectit talaria plantas.
Tum lateri argento diſtinctum ſubligat enſem.
Et patrium dextra ſceptrum immortale capeſsit:

Atq;

Atq; ita per Graiũ ingreditur claſſem ære nitentũ:
Iam Dea cœleſtes aurora inuiſere ſedes
Vt Saturnigenæ & dijs immortalibus almæ
Orta ferat lucis uenturi nuntia Solis,
Cum iubet Atrides precones uoce ualentes
Cogere Graiorum cœtum, preconia totis
Tum fiunt, populiq; coit mox concio, caſtris.
Neſtorea ille ſenum iuxta naualia primum
Magnanimum, Pylij regis, uenerabile tantis
Conſilium de rebus habet, ducibusq; uocatis
Res dubias regniq; oblata negocia tractat.
Accipite ô proceres, quæ per mihi uiſa tenebras
Et placida capto fuerint oſtenſa quiete,
Neſtoris in facie & procero corpore diui,
Quem mihi tum uerbisq; ſuis geſtuq; decente
Ad caput aſtantem dare talia dicta putaui.
Iam ne etiam
Stettere
Cui populiq;
Nunc mea quæ
Abſentem quem
Totis te iubet — ut ſupra
Armataſq; acies
Nunc etenim cap.
Cum ueteres
Cœlicolæ
Sermone &
At mala iam
A Ioue, tu quæ dico animis retine, iſta locutus
Auolat ille, quies'q; ſimul me grata relinquit.
Nunc agite armandi belli ad diſcrimina Graios

Conſilium inueniamus, ego ſermonibus omnes
Aggrediar fictis, regem ut decet, & celeri illos
Funeream ſuadebo fuga relinquere Troiam,
Remigio inſtructis cum nauibus. Aſt aliunde
Vos alius, reuocare bonis incumbite uerbis:
Dixerat Atrides, illo reſidente Pyli rex
Surgit arenoſi Neſtor, cupidoq; ſalutis
Communis, grauibus fatur de pectore uerbis:
O Danaum imperio & uirtutibus inclyta turba,
Toto alius ſi quis narraret ab agmine Graium
Talia uiſa, fidem ſibi non acquireret autor,
Cum uero ille, penes tanti quem gloria regni eſt
Viderit, armandi bella ad diſcrimina Graios
Conſilium capiamus, ait. Tum ſede relicta
Ipſe ſua primus ſurgit ſoluitq; ſenatum
At regis, cœtu dimiſſo, fida capeſſunt
Sceptrigeri conſulta duces, magnoq; cateruæ
Concurſant fremitu, & denſatur concio plebis.
Ac ueluti quondam læui de rupe racemi
Conglomerantur apum uolitantq; examina cælo
Crebra, per ambroſijs uernantes floribus hortos,
Atq; aliæ huc, illuc aliæ conferta reflectunt
Agmina, diſcurrit totis excercitus agris,
Sic populi à ratibus legiones ire frequentes
Cernere erat, littusq; uagas complere cohortes,
Hos greſſum inſtigans ſtudijs flagrantibus inter
Nuntia fama Iouis mediam ſe læta ferebat.
Conueniunt ipſi & confertum per fora magno
Agmen inhorreſcit ſtrepitu, reſonatq; ſedentes
Subter terra, nouem populi cohibere furorem
Inſtant precones, mandantq; ſilentia turbæ,

Auribus

Auribus accipiant ut regum dicta loquentum.
Repreſſi tandem ſua quiſq; loca occupat, inq;
Conuentu taciti reſident, tum rex Agamemno
Procedit ſceptrum geſtans memorabile dextra.
Fecerat ignipotens hoc donarat'q; tonanti
Iupiter ipſe ſato Maia fidoq; miniſtro,
Acceptum Pelopi dederat Cyllenius, idem
Rectori ille Pelops populorum tradidit Atreo,
Cuius relictum locuples ſibi morte, Thyeſtes
Iuſsit decedens Agamemnona ferre potentem
Inq; mari & totis late dominarier Argis.
Hoc tunc innitens celeri eſt ſic ore locutus:
O ſocij heroes Danai, Mauortia turba,
Iupiter ingenti turbat mea pectora luctu,
Qui prius, heu nunc infeſtus, clariſs. ſigna
Ipſe dedit reditus Troum capta urbe ſecundi.
Cuius erat promiſſa mihi uictoria nutu.
Idem triſte agitans fallaci in pectore uerſat
Conſilium, & iubet ut patrios inglorius Argos
Reducam accíſas hoſtili clade cohortes;
Scilicet iſta Ioui excelſo ſententia regi
Mente ſedet, cuius munitas excidit urbes
Excindet'q; manus immenſa potentia diuæ.
Iſta quidem turpis nos olim fama ſequetur,
Audiet & noſtrum iuniorum dedecus ætas,
Agmina tanta uiris collecta è talibus, arma
Nec quicq; longo diuturni tempore belli
Mouiſſe, & numero multo inferioribus eſſe
Hoſtibus haud potuiſſe pares, inire'q; pugnas,
Nam nec adhuc dubij ſors eſt manifeſta duelli,
Quod ſi iam nos & percuſſo fœdere Teucri,

Quotquot habent ipſi urbe lares numeremur, ut
Quiſq; unus denis diſpenſet pocula Graijs, (horũ
Crediderim multas carituras eſſe miniſtro
Noſtrorũ, tanto eſt magis ingens copia, turmas,
Et ſuperat ciues Troiæ. Verum undiq; multis
Auxilia hos uirtute leuant de gentibus, & me
Speq; bona fruſtrantur & illos Marte tuentur,
Delendæq; meis obſtant conatibus urbis.
Præteriere nouem iam nunc magni Iouis anni
Exeſæq; trabes carie, fluxiq; rudentes
Diſſoluere rates. at turba domeſtica noſtros
Sollicitæ uxores & dulcia pignora nati
Expectant reditus. Nos cuius uenimus ergo
Fruſtra exercet opus, nec habet dilatio finem.
Nunc concordi omnes quæ dicam mente ſequamur
Scandamus naues & rura paterna petamus
Non etenim Iliacam magis expugnabimus urbẽ.
Sic ait, at faciles mouet hæc oratio mentes
Vulgaris turbæ, quibus illa ignota uoluntas
Regis erat, dudumq; habiti conſulta ſenatus.
Ergo ruunt quanto fluctus maris impete quondã
Icario in pelago quos Eurus & humidus Auſter
Excitat inſurgens cœli de nubibus atris.
Ac ueluti in denſas Zephyri uiolenta feruntur
Flabra procelloſo ſegetes cum turbine, & urgent
Inſultu graciles atq; inſectantur ariſtas,
Tota graui quatitur ſic horum concio motu.
Tum magno clamore rates uaga turba peteſsit.
Currentumq; pedes ſubter uis pulueris exit.
Inter ſeq; uocant ad agendas in mare naues
Communi ſtudio atq; opera. Mox tergere foſſas
Suppo-

Suppoſitasq; trabes rectis ſubducere proris.
Tendentum in patriam ferit antea ſidera clamor.
Atq; ita fatali tunc obſidione relicta,
In patriam pubes Graiorum forte rediiſſet,
Ni compellatam Tritonida Iuno moneret.
Heu mihi nata Iouis bello inclyta uirgo tonantis,
Siccine lata fuga repetent maris æquora Graij,
Inq; reuertentur ſedes ſine laude paternas?
Quodq; optat Priamus quod cętera copia Troię,
Argiuam tanto fruſtra ſudore petitam
Hic Helenā pro qua tot mortē obiere relinquent,
Occiſi à patria longe diſtantibus oris.
Nunc age belligeras Graiorum inuiſe cateruas,
Eq; fuga reuocare bonis incumbito uerbis,
Ne'ue agiles patere in pelagus deducere naues.
Dixerat, at dictis paret Tritonia uirgo
Labitur & cœli de uertice concita ſummo,
Et tendit celeres Graium ad naualia greſſus.
Atq; ibi conſilijs pręſtantem cernit Vlyſſem
Littore, uehementi perculſum corda dolore
Stare, nec ęratas manibus contingere puppes.
Quem mox aſsiſtens propter Dea talia fatur.
O Laertiade, diuum genus, inclyte Vlyſſes,
Ergo fuga patriam iam dilectosq; penates,
Intra fluctiuagas fuſi per tranſtra carinas,
Immemores longo repetetis tempore belli?
Quodq; optat Priamus, quod cętera copia Troię
Argiuam, tanto fruſtra ſudore petitam
Hic Helenam pro qua tot mortem obiere pelaſgi,
Occiſi à patria longe diſtantibus oris,
Linquetis dubij tanto in diſcrimine Martis?

Ergo age belligeras Graiorum inuiſe cateruas,
Eq; fuga reuocare bonis incumbito uerbis,
Neue agiles patere in pelagus deducere naues.
Sic ait, ille deæ percepta uoce locutæ,
Ad turbam celeri curſu fertur, chlamydemq;
Abijcit, hanc tulit Eurybates Ithaceſius, illum
Qui fuerat famulus fidus precoq; ſecutus.
Ac primũ ad regẽ properãs Agamemnona currit,
Deq; illo ſceptrum patrium inuiolabile ſumit,
Quod geſtans Danaũ claſſem petit ęre nitentum
Hic quos in ſtrepitu proceres, turbæq; uidebat
Seſe immiſcentes, uerbis obiurgat amicis:
Non decet hæc formido uiri fortem improbe mentem
Ignauusq; timor. Quin tu primum ipſe quieſcis
Deinde aliud cohibes uulgus, neq; em̃ tibi plane
Atridæ quæ ſit notum eſt ſententia regis.
Qui nunc tentatis mox iram obuertet Achiuis.
Non interfuimus conſultis ſcilicet omnes
Et mala ab illius nobis metuenda furore.
Et grauis eſſe ſolet ducis indignatio ſummi
Cui Deus ipſe additq; decus cumulatq; fauore.
At quos de grege militiæ cernebat ouantes,
Hos ſceptro feriens dictis inceſsit amaris:
Hic ſcelerate ſede ac alijs dicentibus aures
Prebeto, tibi qui uirtute & robore pręſtant,
Nam neq; te uires ornant, neq; gloria belli
Qui nullo in pugnę numero es, nulloq; ſenatus.
Nunquid in his aptẽ caſtris regnabimus omnes?
Non bene turba regit. Rex gentibus imperet unus
Vnus & acceptas rerum moderetur habenas,
Qui ſaturnigenę tenet iſtud numine donum,
Vt ſceptro

Vt ſceptro populos & iure coherceat æquo.
Sic ille imperio turbatum compulit agmen.
Tum ratibus repetit fora concio tota relictis
Cũ ſonitu, qualis quondã æquoris editur undis
Turbine commoti reſilit cum littore fluctus,
Et pelagus fremitu reboat, pontusq́ꝫ remugit.
Ac repreſsi alij loca iam ſua quisq́ꝫ tenebant,
At non Therſites tacito fert ore, feroxq́ꝫ
Obſtrepit, & Danaum cœtũ clamoribus implet.
Non huic multorum deformis copia deerat
Verborum, apta duces uanis inceſſere rixis,
Et riſum facere Argiuis. Hoc turpior alter
Nemo ſub Iliacam Graiorum uenerat urbem.
Lumine erat Strabus, atq́ꝫ uno pede claudus, in at
Pectore gibbi humeris extãtes pœne coibant, (cto
De capitis rarus uolitabat acumine pilus.
Nec quisq́ꝫ Aeacidæ magis aut infeſtus Vlyſsi
Alter erat, male quos dictis lacerare ſuetus.
Tunc ſtrepera Atridæ fecit conuicia lingua.
Illi tota cohors irata mente Pelaſgum
Succenſere, ipſe ingenti clamore malignis
Increpitat, regem inceſſens Agamemnona dictis.
Quid nunc Atride uis amplius atq́ꝫ requiris?
Aere tua excuſo tentoria plena refulgent,
Innumeræ tibi ſunt, Graiorum dona, puellæ,
Exemtæ è præda, ante alios quas accipis omnes
A nobis, ſi quam bello expugnauimus urbem.
An tibi deeſt aurum? genitor pro corpore nati
Quod ferat, ipſe ego ſiue alius quẽ traxero denſa
Teucrorum ex acie uinclisq́ꝫ onerauero caprum.
Aut etiam tibi nunc mulier iuuenilibus annis

Quæritur ad Veneris ſecreta cubilia? Verum
Non hoc regis erat, damnis affligere ciues.
O fatui, nam quæ uobis opprobria dicam
Digna, nurus Danaum uere non maſcula proles,
Nunc ſaltē inſcenſis ratibus patria arua petamus,
Solus hic in Phrygijs aliorum ut prēmia campis
Deuoret, & Martis noſtros intelligat uſus.
Ipſeq; utrum à nobis multumue parumue iuuetur
Qui dudum, at quanto maiori laude celebrem,
Aeacidem affecit probris, cui dona puellam
Eripuit Danaum uiolentis publica iuſsis.
Ac quàm ſit placido Pelides corde uidete,
Quáq; animo miti, niſi enim foret, hoc tua iā nūc
Atride furor & ſtaret uis ultima fine.
Sic ille in regem ueſana Agamemnona lingua
Inuehitur. Mox hunc Ithacus cū propter Vlyſſes
Aſtitit, inq; tuens Therſiten lumine toruo,
Sæuo exultantem temere ſermone retundit.
Therſita immodica uerborum copia abundans
Quamuis tinnula uox tibi ſit, tamē ore proteruo
Deſine principibus lites intendere ſolus.
Nam neq; mortalis te quiſquam ignauior alter
Tantalidum quotquot fratrum uenere ſecuti
Auſpicia Iliados pugnatum ad mœnia Troiæ.
Ergo tuæ non te decet improbitate loquelæ
Nomina cōtemerare ducū, atq; aſpergere probris.
Nec tibi tam magnæ ſit ueſtra reuerſio curæ
De qua etiā quid fiat adhuc ſcit nemo. Secunda
Num Danaum excipiat ſors an contraria pubem.
Proinde tona in regē ſeuis Agamemnona dictis
Plurimaq; exprobra quæ dant huic munera Graij
Inuidia

Inuidia, & leuibusq́ intendito crimina uerbis.
At tibi prædico & dictis facta inſuper addam
Si poſt hac ſimili rabie te forte furentem
Videro, qua coram nunc deſipis, haud mihi ſaluũ
Poſthac ſuſtineant iuguli caput, haudq́ ego poſt-
Telemachi genitor ſim nõie dictus Vlyſſes, (hac
Ni ueſtimentis ſpoliatum te, chlamydemq́
Exutum & tunicã, quibus & pudibunda tegunt,
Indignis miſere cæſumq́ redegero naues
Ad celeres plagis, lacrimantẽ & multa quaerentẽ.
Sic fatus ſceptrum inflixit dorſoq́ humeriſq́
Plorantis ſeq́ incuruantis uerbere, de quo
Suffuſo exoritur liuenti ſanguine uibex
Aurati adflictum ſceptri, mox ille reſedit
Perculſuſq́ metu magno tactuſq́ dolore,
Et turpes triſti lacrimas deterſit ab ore.
Hic Danai quamuis mœrenti pectore riſum
Nõ poſſunt tenuiſſe, aliquiſq́ ita in agmine fatur.
Prô ſuperi quæ iam bona conciliauit Vlyſſes
Argiuis, dum conſiliis communia princeps
Commoda procurat, ſopitaq́ ſuſcitat arma.
Vix aliud tamen hoc facto eſt præclarius ullum
Garrula cum iurgatoris compeſcuit ora. (bit
Quem poſthac, ut credo, minus petulante iuua-
In proceres iacere & reges conuicia lingua.
Hæc inter uulgo ſe mutua uerba ferente,
Murorum in medium procedit terror Vlyſſes,
Aſſiſtitq́ tenens ſceptrum. Quem ceſia propter
Ingreditur Pallas mandatq́ ſilentia turbæ,
Vltimus ut ſimul audiret primuſq́ loquentem.
Perciperetq́ ſuo dictorum pectore ſenſum

Ille infit, uerbisq; fidelibus ora reſoluit:
Nunc te rex inter cunctos Agamemno Pelaſgi
Mortales opplere parant,& inurere probris,
Nec præſtare fidem, quam quondā tota dederūt
Agmina, & inſtructus patrijs exercitus Argis,
Non ante hoſtili ſe uelle excedere terra,
Quàm ſubuerſa cadant direptæ pergama Troiæ.
Qui iam ceu pueri infantes, muliebris & expers
Turba maritorum, queſtus lamentaq; fuſis
Ingeminant lachrimis,redituſq; cupidine tabent.
Nec tamen ipſe nego miſerum eſſe,dolore reuerti
Affectos longo. Siquidem prohibentibus undis
In Pelago hibernis, ſæuaq; urgente procella
Aura rates uno ſi menſe aduerſa moretur,
Corde aliquis dilecta arcetur coniuge triſti.
At nos iam uertens hic nouus detinet annus.
Haud igitur deſiderio iuſtiſq; querelis,
O Danai, hic intra naues ſuccenſeo ueſtris.
Attamen & manſiſſe diu, uacuoſq; reuerti
Turpe nimis fuerit. Quare hanc uos pectore forti,
O ſocij,tolerate moram,dum noſcere uatis
Calchantis poſsimus,an exitus illa ſequatur
Prædicta, an uanis nos uerbis luſerit augur.
Scimus enim cuncti & perſpectū corde tenemus,
Voſq; mihi teſtes omnes, quos proxima nondū
Prœlia cum Teucris dudum commiſſa tulerunt.
Cum Danaum cita colligeretur in Aulide claſsis.
Exitium Priamo Troiæq; latura colonis,
Nos liquidos circum fontes altaria donis
Cœlicolum,augentes centeno ſanguine fuſo.
Sacra ferebamus perfecta ingentia ritu,

Sub

Sub Platani riuus, qua ſtirpe perennis inundat.
Hic uaria immanis, dictu mirabile, ſerpens
Dorſa ferens maculis, iuſſu Iouis excitus, altam
Irrumpit Platanum, ex ara digreſſus, in illa
Paſſeribus ſumma trepidabant arbore rami
Octo graues, inter genitrix quos nona ſedebat.
At Draco pipitu pullos lugubre querentes
Corripit, atq; omnes funeſto deuorat ore.
Tum matrem plorante ſuorum in funere cantu
Obuolitantem ala tortu reuolutus, & altum
Clamantem capit, atq; ſuper ſua pignora mactat.
Mox ubi poſt pullos laniarat & ille parentem,
Clara dedit tum ſigna Deus, qui eduxerat illum,
Nam pater hunc ſaxum fecit Saturnus. At nos
Attonita ſtetimus portenta ad talia mente.
Ergo turbatis monſtri formidine ſacris,
Vatidico Calchas ſermone timentibus infit:
Cur oſtenta Deum taciti exhorretis Achiui?
Quæ pater oſtendit magni regnator Olympi,
Sera ſed æterno quæ tempore fama celebret.
Sicut enim ſerpens octono paſſere rictus
Iſte cruentauit patulos, nonamq; parentem
Adiecit natis, ita nos pugnabimus annis
Marte nouem, reſides ſpacioſæ ad mœnia Troiæ,
Et decimo tandem captam ſpoliabimus urbem.
Nunc ijs, quæ uates cecinit, quia terminus inſtat,
Durate Argiui. Priami neq; linquite ſaluum
Imperium, aut nondum capta diſcedite Troia.
Dixerat, at fremitu Danai naualia magno
Compleuere, cauæ reſonant clamore carinæ
Acta Ithaci diuiniloqui dum laude celebrant.

Tum Neſtor dictis hæc dicta Gerenius addit
Heu mihi quid fieri poſſet puerilius iſtis
Quæ facitis? quaſi nulla magis ſint prœlia uobis
Ignauis cordi. Sunt ne hæc promiſſa fideſq;?
Scilicet & conſulta cadent animiq; uiriles?
Non ſecus ac flammis conſumta ardentibus, & iã
Fœdera uaneſcent, & iunctæ numine dextræ
Teſte Deum turpi ſpem fallent crimine ueſtram?
Nanq; quid hæc ſibi uult tantę diſcordia litis
Pugnaq; uerborum? cum nullo fine labores
Et nullo inſiſtat diuturnum cardine bellum
At tu decretum Atrei clariſsima proles
Conſiliũ urge animo atq; inſtaura prœlia ductor.
Atq; iſtos peſſum ire ſinas unumue duoſue,
Occulto excercent qui conciliabula cœtu (gos
Necquicq;, neq; enim prius hinc ſoluemus, & Ar
Optatos reuehemur, Olympi noſcere quonam
Quam detur manifeſta cadat promiſsio regis.
Namq; mihi eſſe fides ſummo à Ioue facta uidet,
Indubitata die qua claſsis littore primum
Noſtra neces ad Dardaniæ clademq; profecta eſt,
Proſpera cum dextra demiſit fulmina parte.
Quare ne reditus ulli ſit tanta cupido
Quin prius in ſeruæ capta urbe cubilia Victor
Teucridos incubuiſſe nurus uelit, & ſceleratos
Vlciſci raptus Helenæ & lacrimabile probrum,
Quod ſi quis tamen hæc fuerit contra improbus
Inſtruere in patriã reditus, attingito nauis (auſus
Ille palam denſoſq; foros nigramq; carinam,
Vt primus fuſo meritas det ſanguine pœnas.
At tu Rex animo & tecum conſulta reuolue,

Rectaq; præbeto tibi ſubijcientibus aures.
Non ego te leuia aut curis indigna monebo
Quippe tuis, certos iam totis delige caſtris
Quos Agamẽno uiros populis præponere Graiũ
Quemq; ſuo & generi poſsis, ut ſubſidio ſit
Et genus & populus ſibi. Quod ſi feceris & te
Audierint Danai, mox hoc diſcrimine facto
Ignauiq; duces, timidusq; per agmina miles,
Et fortes noſcentur item, uirtusq; patebit.
Tum facile ipſa tibi res declarabit, an urbem
Expugnare uetet uis aduerſaria fati,
Aut ratio belli non uera timorq; tuorum.
Neſtoris his uerbis. Agamemnon talia reddit.
Clare ſenex q̃ magna tuę eſt facundia linguę?
O mihi ſi diuum pater & cum Pallade Phœbus
Dignentur bis quinq; uiros adiungere tales,
Publica qui mecum quęrat conſulta Senatus,
Iam Priami regnum iam noſtro mœnia Troię
Marte cadant faciantq; graues euerſa ruinas.
Sed me cœlipotens magnis Saturnius urget
Iuppiter inuoluitq; malis, qui triſtia mouit
Iurgia, damnificeq; nocentia pręlia linguę
Mutua quę mecum pro uirgine geſsit Achilles.
Autor egoq; fui rabidę temerarius irę.
Quod ſi forte iterum redeat concordia nobis.
Iam ſit Dardanię cladis mora nulla futura.
At nunc ite dapes ſumturi ut bella geramus.
Atq; aliquis mucro uideat ſit acutus ut haſtę,
Componatq; aliquis clipeũ, hic ne pabula deſint
Curet equis, alius nunc certo lumine currus
Vndiq; reſpiciens paret ad certamina belli,

Marte dié certum eſt quoniam decernere totum,
Nec prius incepti requies erit ulla laboris,
Immiſſæ dirimantq; prœlia dira tenebræ.
Tunc clipei ingentis forti de pectore lorum
Ancipiti in pugna fuſo ſudore madeſcet,
Tunc etiam haſta manus affliget pondere feſſas,
Tunc & equi currus ſudabunt ante citatos.
Quod ſi qué pugnas fugere extra aciemq; manere
Velle rates ad roſtratas cognouero, non ſic
Vitabit tamen ille canum uolucrumq; rapinas.
Hæc ubi dicta dedit, magnis clamoribus illi
Erumpunt, feriunt quondam ceu littora fluctus,
Quos ſcopulis grauis infligit pendétibus Auſter,
Ventorum aſſuetis uarias perferre procellas
Omnibus à cœli uenientium partibus alti.
Concio tum repetit naues dimiſſa focumq;,
Intra quiſq; ſua accendit tentoria & ignem
Excitat, ut dapibus ueſcantur rite paratis,
Atq; alius diuorum alium prece ſupplice poſcit
Auxilium, ut lætum effugiat Martiſq; furorem,
Sacra ferens. At rex Agamemno hęc inter opimũ
Quinquenné tibi magno boué Saturnie mactat,
Graiorumq; uocat proceres clarumq; ſenatum,
Neſtora cum primis atq; Idomenea, duoſq;
Aiaces, ac Tydíden, his ſextus Vlyſſes
Accedit, non ingenio minor ille Tonante.
Sed Menelaus ad hos bello inclytus aduenit ul-
Norat enim curas fratris magnoſq; labores. (tro,
Hi manibus ſalſas fruges ad ſacra tulere,
Atq; bouem circum ſtantes cinxere corona.
Tum ſic rex uerbis Agamemno precantibus infit:

Iupiter

Iupiter altitonans ſummi rex maxime cœli
Ne prius occiduas liceat contingere metas
Solis equos, tenebras terris noctemq́ȝ uehentes,
Quàm deiecta mea Priami fumantia dextra
Tecta ruant, poſtes inimicus & hauriat ignis.
Ipſe cadat lacera confoſſus pectora ueſte,
Et denſa iaceat ſociorum in ſtrage ſuorum
Hector, at hi circum ductorem in puluere fuſi
Expirante premant tellurem mordicus ora.
Dixerat, at nondum Iouis exorata uoluntas
Affuit. Ille quidem ſibi ſacta oblata recepit
Aſt aucto ingentes cumulauit Marte labores.
Tum prece perfecta ſalſa cum fruge litaſſent,
Reflexumq́ȝ boum cedunt & tergore nudant.
Secta tegit nidor femorum è compagibus oſſa,
Et gemina implicitas cælant abdomina partes.
Tum ſimul adijciunt crudę nudiq́ȝ fruſtula carnis
Quis dehinc materia foliorum experte crematis
Mox confixa ſuper Vulcano uiſcera torrent.
Et iam toſta ignis femorum conſumpſerat oſſa,
Et libata Deis guſtauerat exta Senatus,
Quod ſupereſt in fruſta ſecant uerubusq́ȝ refigunt.
Dein referunt aſſos ſtudioſe ex ignibus artus,
Finitoq́ȝ parant epulas agitare labore,
Et ueſci æquali cunctis dape lege tributis.
Cumq́ȝ exempta fames epulis, potu ſitis eſſet,
Neſtor deinde ſenex ſic ore Gerenius infit.
Maxime Rex Agamemno Atrei clariſſima proles,
Nunc inſtauratis ceſſent certamina uerbis,
Atq́ȝ operi mora quod tulerit Deus omnis abeſto.
Ergo age precones cogant denſa agmina Graiũ,
A Arma.

Armataſq́ uocent turmas de nauibus, at nos
Inſtructas una properemus obire Phalangas
Et celeri Martis committere prælia dextra.
Sic ait ille, Senis neq; rex parere recuſat
Vtilibns monitis. Tum turba ſonora iubetur
Præconum ad pugnā Danaū concire Phalangas.
Hi quod erant iuſſi faciunt, atq; agmina cogunt.
Quis illi regem proceres Agamemnona circum
Intermiſti aciemq́ ſtruunt cernuntq́ cohortes.
Cæruleis tum nata oculis Iouis inclyta Pallas
Aegida concutiens centeno umbone retextam,
Admirabile opus, cuius centum aureus umbo
Quisq; boū æquaret preciū, quam nulla ſenectus
Interitusq; ſuo nullus ſpoliaret honore,
Hanc quatiens medijs ſeſe legionibus infert,
Acceleratq́ gradus & pectora uiribus auget.
At confirmatis diuino numine Graijs
Gliſcit amor pugnæ, belliq́ cupidine flagrant.
Prælia tum poſcunt auidi tum prælia malunt
Conferere, in patriam quam claſſe redire ſoluta.
Ac ueluti ingentes ubi ſyluas montibus altis
Corripuit flamma, & longe emicat igneus ardor:
Sic radij nitido fulgentis ab agminis ære
Omnia peruolitant late loca & æthera tangunt.
Nec ſecus ac magnæ uolucrum denſęq́ catervę
Anſere multiplici aut grue oolreue guttura longo
Aſia prata petunt liquidiq́ fluenta Cayſtei,
Ac pennis cœlo lætis ſpaciantur aperto,
Aequore nunc uiridi reſident plaudentibns alis,
Graiorum in tipas ingens effuſa Scamandri
Copia de ratibus caſtriſq́ exercitus omnis
Eductus

Eductus ſtrepit. alma pedes ſubterq; uirorum
Subter equumq; fremit, pulſataq; terra remugit.
Illi incedebant per florida prata Scamandri
Innumeri. æquales folijs & floribus, aut quę
Mille uolant ueris per ouilia tempore muſcæ,
Cum nitidi plenæ lactis ſtant flumine mulctræ
His numero Danaum latos per copia campos
Opplebat, Teucrosq; infeſto Marte petebat.
Vtq; greges magnos caprarum forte in eiſdem
Paſtibus hæc quibus eſt confuſos cura reducunt,
Diſtinguuntq; leui conamine. Sic legiones
Diſponunt proceres & ab omni parte reformant,
Inſtantem ad pugnā. Quos inter rex Agamemno
Luminibus ſummum referens & fronte tonanté,
Pectora Neptuno ſimilis, ualida Ilia Marti:
Taurus ut armentis dominatur agreſtibus ingens
Ille boum princeps, ſic multos arduus inter
Præſtanti heroas Iouis excellebat honore.
Dicite nunc Muſę quæ tecta tenetis Olympi
Quippe deæ uos eſtis, & eſt pręſentibus acta
Notaq; res uobis. fugiunt nos omnia, quorum
Fama modo ad ſeras tenuis perlabitur aures,
Qui numerusq; ducū & fuerint quę nomina regū.
Nam populi cœtum uerbis comprendere nō eſt.
Non mihi ſi linguęq; decē & totidē ora loquanť,
Indefeſſaq; pectore uox procedat aheneo:
Ni Ioue natarum nos omnipotente ſororum
Numen Olympiadū doceat monſtretq;, ſub alta
Venerit Iliados quæ copia Pergama Troiæ.
Nunc memorabo duces claſſis cunctasq; carinas.

BEOTIA SEV NAVIVM CATHALOGVS.

BOEotum dux Peneleos & Leitus, atq;
Arceſilaus erant, Prothoenorq; Cloniusq;
Hos Hyrie ciuesq; ſequuntur & Aulidos altæ.
Quiq; colunt Schœnum & Scolũ, & iuga crebra Eteoni,
Et qui Theſpiam, & Coreã, & campos Mycaleſſi.
Harmaq; qui circũ, Ileſiumq; habitant, et Erythas,
Quiq; tenent Eleona atq; Hylon ac Peteona,
Ocaleam, firmis Medeonis & oppida muris,
Copas, Eutreſin, fœtam Thiſbenq; palumbis.
Quiq; coroneam, qui gramineumq; Haliartum.
Quiq; Platęan habẽt. cũq; his tuus incola Gliſſas,
Ardua quiq; habitant Thebanæ mœnia uallis,
Oncheſtiq; tibi lucos Neptune dicatos.
Fœcundæq; uuis ciues Arnæ atq; Midiæ
Et Niſſe ingentis, ueterisq; Anthedonis oræ.
Horum quinquaginta ibant in claſſe carinæ,
Bisq; decem & centum Beotos quæq; uehebat.
At qui Aſpledona habent, quiq; Orchomenũ Minyeũ,
Triginta implebant fluitantes æquore naues.
Hos dux Aſcalaphusq; & frater Ialmenus, ambo
Martia ducebant proles, quos Actore nata
Azida Aſtyoche clam partu uirgo crearat.
Sed Schedius Phocenſe & agebat Epiſtrophus agmen
Naubolidæ Iphiti ſoboles generoſa parentis.
Hos ciues Cypariſſe tui, & de rupe ſequuntur
Pythonis comites, quiq; altæ mœnia Criſſę,
Daulida quiq; tenent, quiq; arua colunt Panopei,
His ſe Animorięq; & Hyampolis agmina iũgunt,
Quiq; habitant ſacri Cephiſſi ad fluminis undas
Quiq;

Quiq; propinquo habitant Cephiſſi fonte Lilæã.
Quadraginta omneſq; ſecant hi nauibus æquor,
Et parent ducibuſq; ſuis, & parte ſiniſtra
Bellica Bœotas acies iuxta arma capeſſunt.
Aiax ductor erat populi Locrenſis Oilei,
Ille quidem multo minor ac Telamonius Aiax
Lintei & indutus thoracis ſepta gerebat,
Vincebat cunctos haſtæ tamen arte Pelaſgos.
Hunc qui Cynon habet, Opoentaq; Calliaronq;
Beſſamq; & Scarphen, ſimul Augeas & amœnas,
Tarphenq; Thronionq; Boagrij ad alta fluenta,
Atraris ratibus cum quadraginta ſequuntur,
Vltra qui ſacram Locri arua colunt Eubœam.
Sed qui Eubœam habent uirtutis robora Abantes,
Chalcidaq;, Iretriamq;, uuis fœtamq; Iſtiæam,
Littoreum & Cerinthon, & alti mœnia Dij,
Quiq; Caryſtum habet, & Styra qui tenet incola miles,
Magnanimũ regit hos prędarus ductor Abantum
Chalcodontiades Elephenor Martia proles:
Fronte illum raſa celeres comitantur Abantes.
Arma parati haſtis hoſtilia rumpere longis.
Hiq; ſuo complent denas quater agmine naues.
Huic Athenarum linquens firma oppida ciuis
Accedat populus numero præſtantis Erechthei,
Quem genitum eduxit quondã tellure Minerua
Intra & opima ſuis delubra ſacrauit Athenis,
Nũc bubus atq; ouibus uenerãs colit Attica pubes.
Hos Peteo decies imponit quinq; Meneſtheus
Progenitus ratibus, quo non præſtantior alter
Exornare acies & equos ad bella parare,

Excepto Pylo, quod hic eſſet grandior annis.
Aiacem bis ſex puppes Salamine ſequuntur
Cecropias propter ſtatuuntq́ ſua agmina turmas:
His ſe argiua Phalanx Tirynthisq́ incola firmæ
Addunt, littoreiq́ ſinus Aſinæ Hermionesq́
Et qui Trochena, Eionasq́, & bacho Epidauri.
Fœcundos linquunt colles, ueterisq́ Pelaſgi
Aeginæ ciues, Maſetisq́ incola, quorum
Formidandus erat ductor bello Diomedes,
Et Stenelus Campaneo forti genitore creatus,
Euryalusq́ Deis ſimilis uir, tertius, ipſis,
Meceſtei ſoboles Talaionide inclyta regis.
Sed dux omniũ erat Diomedes Marte timendus
Octonis deciesq́ tegebat nauibus æquor.
At quos turrigeræ mittunt ad bella Mycenæ
Quiq; Corintho aderãt opulenta, altisq́ Cleonis,
Orneas qui cultor habet, qui uomere amœnam
Vertit Arethyream. Tum qui Sicyona relinquũt,
Adraſti ſedes fuerat quæ regia primum.
Quiq́ tenent Hyperesiam, atq́ altam Gonoeſſam
Pellenamq́ colunt, atq́ Aegion, Aegialumq́
Totũ, & Latam Helicen, hi centũ nauibus omnes
Aduecti, incedunt Agamemnone rege ſuperbi
Attida, circum quem dat fortiſsima pubis
Copia, quos inter ſplendentibus eminet armis
Imperio Heroum gaudens & culmine regni,
Et numero ſocium, qui tot ſe in bella ſequantur.
Sed qui cliuoſæ ingentis Lacedæmonis arua,
Qui Pharin Spartamq́ colũt, Meſſenq́ palumbis
Fœcundam, & Bryſeas, Augeas & amœnas.
Hos, et Amyclarũ quos campi, quosq́ marinum
Oppi-

Oppidũ Helos miſere,Laaſq; ac Oetylus augent,
Omnes & regis fratri parent Menelao,
Imperio læti proprio,ſenaſq; carinas
Complentes decies. Armis ſpectabilis ipſe
Hortaturq; alios,& prompto pectore raptus
Geſtit cum primis ulciſci,Helenesq; dolores.

Quos Pylus hinc,& quos Arene mittit amœna,
Quiq; Thrium Alphæi linquit uada,& ędib. Aepy
Nobile conſpicuis, Cypariſſientaq; miles.
Qui Pteleōq; tenēt, quiq; Amphigenian Heloſq;,
Et qui Dorion,Aonides ubi tempore priſco
Oblatum Thamyrin ſpoliarunt carmine Thracē.
Oechalia hic ueniebat ab Euryto Oechalieius,
Iactabat ipſas ſe cantu uincere poſſe
Cantantes Muſas natas Iouis altitonantis.
Ergo illæ iratæ cæcum fecere, modoſq;
Eripuere admirandos uociſq; liræq;.
Sed Neſtor decies,equitum illos fama, nouenas
Ingreſſos rapiebat ad aſpera bella,carinas.

Arcadiæ hos ſubit & Cyllenes accola montis,
Et buſti Aepytij,imperterrita pectora bello,
Qui Pheneonq; colunt, quiq; Orchomenum pecuoſum.
Quiq; tenent Ripen, Stratiamq; ac editā Eniſpen,
Et Tegeos, & Mantinees habitator amœnæ,
Et ueteres Stymphali Parraſiæq; coloni.
Pręerat his ſatus Ancæo princeps Agapenor
Adiectis ſenis decies in puppibus,ima
Quaq; uiros multos,belli expertoſq; uehente.
His dederat firmas trabibus naues Agamemnon
Cærulei ut poſſent pelagi tranſmittere fluctus,

Atrides, temi ignatis artisq́ marinæ.
At qui Bupraſiumq́ tenent quiq́ Elida ſacram,
Quàm multa Hytmine & loca Myrſinus ultima claudit,
Quę rupem Oleniamq́ iacent & Aleſion intra,
Quatuor hi ducibus parent, denęq́ ſequuntur
Quemq́ rates, denſo complēt quas agmine Epei.
Amphimachus ducit primos & Thalpius, ille
Progenitus Cteato, ſatus Euryto hic Actorione.
Hos Amarycides ſequitur ualidus Diores,
Poſtremisq́ Polyxenus dis æquiparandus
Augida moderatur Agaſthene principe Cretus.
At qui Dulichium linquunt & Echinadas altas
Sacratas procul intra undas ſalis Elida contra
Hos in bella Meges ducit Mauortis alumnus
Phylides, dilecte Ioui ſoboles tua Phyleu,
Dulichium tenuiſſe ferunt quem patris ob iras,
Ingreſſos denas quater ad uera prælia puppes.
Magnanimos ducit poſt hos Cephalenas Vlyſſes
Quiq́ tacent Ithacen, & Nariton arbore denſa,
Qui Crocylea colunt, & qui ſimul Aegilipa aſprā.
Quiq́ Zacynthon habent, quiq́ Epirūq́ Samūq́,
Et quos Antiperæa uiros in bella cietis.
Hoc dux conſilijs Ioue nō minor agmen Vlyſſes
Puppe per undiſonas bis ſena agit ęquoris undas.
Gaudebant Andeæmonida ductore Thoante
Aetoli, qui Pleuronem, Olenon atq́ Pylenen,
Chalcida litoreamq́ tenent, Calidonis & altæ
Mœnia, magnanimi poſtq́ defecerat Oenei
Progenies, ſimul ipſe, ſimul flauus Meleager.
Ergo hunc omnium erat regnū penes Aetholorū.

Ducebatq́

Ducebatq́ quater decies ſuper æquora naues.
Cretas at Idomeneus haſta metuendus agebat,
Qui Gnoſſumq́ tenent, ualidis Gortinaq; muris,
Lyctum Miletumq; & candida ſaxa Lycaſti,
Phœſtumq́ ac Rhytium, præclaras ciuibus urbes,
Atq; alios habitant, qui Cretes oppida centum
Idomeneus cunctos haſta metuendus agebat,
Et truce Meriones Mauorte haud ſegnior armis.
Octonasq́ uocant decies ad prœlia puppes.
Hinc Rodias naues rapit in fera bella nouenas
Tlepolemus procero Alcidæ corpore proles.
Has intra Rodij pubes generoſa uehuntur,
Trina Rodi imperio triplici qui regna tuentur,
Lyndū & Ialyſſum, inſignē & candore Camirū.
Hos dux Tlepolemus belli regit inclytus armis,
Amphitryoniadæ Aſtyoche quem pulcra creauit,
Rapta Ephyres fluuio de Selleente, ubi multa
Diuinæ Alcides uaſtauerat oppida pubis.
Tlepolemus ſed enim poſtq́ alta adoleuit in ęde,
Fratris ſeſe auiæ maculauit cæde paternæ
Martigenæ longa confecti ætate Licynnij.
Ergo rates ſtruere exilio, populumq́ ciere,
Innumerum qui ſe trans æquora lata ſequatur,
Natorumq́ minis & territus ille nepotum
Herculidū, inq; Rodū paſſus mala plurima uenit.
In populos ternosq́ ibi diſceſſere, fauente
Saturno genito, diuumq́ hominumq́ potente.
Qui magnis opibus locupletes reddidit illos.
Nireus at Syma ternas agit æquore puppes,
Nireus Aglaia Charopoq́ è principe natus,
Nireus ad Troiam quo non formoſior alter

B Venerat

Venerat, excepto Pelidæ corpore Achillis.
Imbellem ſed parua manus comitatur euntem.
Sed qui Niſyrumq́ tenent Crapathumq́, Caſumq́,
Et Con Eurypili ſedem iunctasq́ Calydnas:
Horũ ductor erat Phidippus & Antiphus, ambo
Theſſalidę, Amphitryomadæ magniq́ nepotes,
Atq́ hi terdenis ſulcant maria alta carinis.
Mox quæ Martia turba pelaſgicon incolit Argos,
Quiq́ tenent Alon atq́ Alopen trachmiaq́ arua
Et Phthiã, & clarã muliebribus Hellada formis,
Nomine Myrmidones & Hellenes & Achiui.
Pelides decies quina hos tegit arbore uectos.
Non opus his Martis tamẽ eſt lacrimabile cordi,
Deerat enim inſtructum bello qui duceret agmen
Abiectus naues intra bellator Achilles
Briſeidos dudum raptæ ſibi uirginis ira.
Cœperat euerſa hanc Lyrneſſo ingente labore
Thebanæq́ altis diſiectis mœnibus arcis
Quãdo Myneta etiã atq́ cecidit Epiſtrophon, am
Tæla ſua gnatos lętalia ſpargere dextra (bos
Euenoq́ Selepiada de rege creatos.
Ergo huius naues intra ille iacebat ob iram
Mox repetiturus renouati prœlia Martis.
Iam quibus aut phylace patria eſt aut Pyrraſus herbis
Inſignis Cereri lucus ſacer, & pecore Iton
Diues, & æquoreis Antron uicinior undis,
Et Pteleì uirides conferto gramine campi,
Viuus adhuc fortis fuerat dux Proteſilaus,
Sed tunc defunctum uita nigra terra tegebat,
In luctu Phylacę & lacrimis uxore relicta
Defectaq́ domo, hunc occidit Dardanus hoſtis

Ante

Ante alios cunctos ſalientem è naue pelaſgos.
Non tamen his rector deſiderantibus illum
Defuit, inſtructas acies moderante Podarce
Martigena Iphicli ſobole quem Phylacus ędit
Diues agri & pecoris, Germanus Proteſilai
Iſte ætate minor, maiorq; & fortior olim
Heros Proteſilaus erat Mauortius, ergo hunc
Reſpiciens agmen tamen haud rectore carebat
Inuectum decies ſuper æquora naue quaterna.
Iam quicunq; Pheras iuxta Bœbeidas undas
Bœbenq; Glaphyrasq; colunt, firmamq; Iaolcũ.
Vndena ad bellum currunt trabe, natus & illos
Admeti regit Eumelus, muliebre decus quem
Alceſtis peperit Pelię pulcerrima proles.
At qui Methonam, & qui Thaumacię incola rura
Quiq; tenet Melibœan, Olizonisq; ſalebras,
Tota Philocteten ſeptenis nauibus ibat
Turba ſecuta ducem, tęla arcu ſpargere doctum,
Quęq; ratis decies binos ſociosq; uehebat,
Omnes & remos trahere, arcũ & tendere gnaros.
Atq; illum ſęui percuſſum dentibus Hydri
Inſula tum celebris deſertum Lemnus habebat
A ſocijs miſerum degentem in uulnere tempus.
Sed paulo poſt tota requiſitura Pelaſgum
Turba Philocteten erat ad naualia regem,
Interea quamuis deſiderantibus illum
Dux ad bella Medon aderat, quem gignit Oileo
Rhene legitimi natum ſine fœdere lecti.
Hinc qui Triccam habitant quiq; altę mœnia Ithomes,
Cultor & Oechalię quam rexerat Eurytus urbem,
Eurytus Oechalieus, trabe ter ſuper ęquora dena

 Incedunt,

Incedunt, gemini moderantes agmina ducunt
Læta Aſclepiadæ Podalirius atq; Machaon,
Ambo ſalutari præſtantes arte medendi
Poſt hos Ormenijq; Hyperięq; accola fontis,
Tum quibus Aſteriũ & Titani iuga cãdida ſedes,
His Euæmonis eſt ſoboles clariſsima ductor,
Et quater undiuago denas agit æquore naues.
Hos ſuper, Argiſſæ Gyrtonesq; incola & Orthæ
Quiq; tenent Elonem, urbemq; Olooſſonis albã,
Audaci parent rectori omnes Polypoetæ
Nato Pirithoi, ſummus quem Iuppiter ędit,
Inclyta nupta parit quem Pirithoi Hippodamia,
Tempore quo cum ſemiferis fera prœlia geſsit
Hos petere Aethicasq; & Pelio abire coegit.
Tum ſatus hoc, una Martisq; propago Leonteus
Quadraginta duces rapiunt ad prœlia puppes.
Deſerit hinc Guneus Cyphon undenasq; carinas
Bis complet ualidis Enianibus atq; Peræbis,
Et qui Dodonæ ſedes poſuere niuali
Pinguia quiq; colunt pulcrum ad Titareſion arua,
Flumina Penei decurrunt cuius in undas
Nec nitidis miſcentur aquis fluitantq; ſuperne
Non ſecus ac olei latices ſuper innatat unguen.
Nam ſtygis exoritur ſacro de fonte perennis
Dij cuius iurare timent & fallere numen.
Magnetum at Prothous ductor Terthredone natus,
Quiq; tenent ripas Penei & Pelion altum,
Arma quater denis præfigit bellica roſtris.
Hic regũ atq; ducũ numerusq; & nomina Graiũ.
Nunc cane Muſa quis hos fuerit fortiſſ. inter,
Aegerit & primos qui ſtrenuitate iugales,
Agmi-

Agminis Atridnm totius ſigna ſecuti.
Eximiæ bonitatis equos Eumelus agebat
Eumelus Pheretiades pernice uolatu,
Idem illis color atq; ætas & terga rotunda.
Quas in Pieria arcitenens eduxit Apollo
Fœmellas ambas, toruas formidine Martis
Sed uirtute uiris aliis Telamonius Aiax
Præſtabat cunctis dum iraſcebatur Achilles,
Ille etenim facile ante alios prȩſtantior omnes,
Huius erant & equi, ſed naues abditus intra
Roſtratas ponti quibus ȩquora traiiciuntur,
Atrida infeſtus commota hic mente iacebat
Rex Agamemno tibi. At ſocii per littora late
Et diſcos iacere, & iaculo & certare ſagitta.
Ad currus ſed equos carpentes ſtare uideres
Gramina quenq; ſuum, lotiq; appiiq; paluſtris.
Ipſi exarmati regum tentoria currus
Intra conditi erant, qui tum ductoris egentes
Circum tota uagi errabant per caſtra Pelaſgum.
Iamq; ibant acies totos ardere putares
Campos. At mugire ſolum, uelut altitonante
Cum Ioue commoto tellus pulſata tremiſcit
Inarimes, ſæui luſtrum, ut fert fama, Tiphœi
Sic Danaum tellus reſonat gradiente caterua,
Sub pedibusq; gemit celerantis pergere turbȩ.
Nuncia cum Teucris curſu Iris prȩpete uenit
Imperio Iouis, & belli lacrimabile triſti
Indicium rumore tulit. Tum concio regis
Ante fores Priami, iuuenumq; ſenumq; coacta
Quȩrere conſilium; at uolucris iuxta aſtitit Iris
Ore ſatum referens Priamo & ſermone Politen,

Qui pedibus fretus ſpecula uelocibus alta
In cumulo reſidens Aeſyetę ſenioris
Hoſtilem Danaum aduentum obſeruare ſolebat.
Huic illa aſsimulata ſenem increpat, atq; ita fatur.
Ergo tibi aſsiduis totum conſumere tempus
Dulce ſenex uerbis, ut quondam in pace, nec ulla
Inſtantis belli tua pectora cura fatigat?
Aſt ego me memini multa inter prœlia, multas
Verſariq; uirum pugnas, ſed copia tanta
Nunq; uiſa mihi eſt, oppugnatura propinquat
Vrbem quanta tuam, arboreis par copia ramis
Vel quę ſparſa iacet uaſtum per littus, arenę.
At tu, namq; labor te in primis hic decet, Hector
Illos multiplices ſocios, diuerſa loquentes,
Qui nunc urbe manent Priami belloq; tuentur.
Iliacos muros, ducibus parere iubeto
Quosq; ſuis ſignum imperij populare ſecutos.
Dixit, at ille Deę monitus & uerba loquentis
Agnoſcens populi cœtum dimittit ad arma.
Panduntur portę, cunctusq; exercitus exit
Ingentiq; ruunt peditesq; equitesq; tumultu.
Eſt locus ante urbem colle arduus, undiq; campo
Expoſitus, cliuisq; extans & liber aperto,
Appellant Batięam homines, Di clara ſepulcri
Nomine dixerunt fortis monumenta Myrinnę.
Hic Troianę acies ſocialiaq; agmina bello
Inſtructa armantur. Ducit Priameius Hector
Inſignis galea & procero corpore, ciues.
Plurima quem ſequitur Troū & fortiſsima turba
Et dextra elatas haſtas audace coruſcant.
Dardanię anchiſę ſoboles pręclata cohorti

Imperat

Imperat Aeneas, quem uallibus aurea quondam
Anchiſæ Idæis genuit Venus, auſa cubile
Mortalis calcare hominis Dea, non tamen ille
Solus agit turmas, geminoſq; Antenore natos
Adiungit ſibi, pugnarum belliq; peritos
Acholochũ atq; Acamanta. quibus ſub mõte Zelię
Idęo accedit poſitæ Tros incola, quorum
Forte Lycaonides producit Pandarus agmen,
Præclarumq; humeris fert munus Apollinis arcũ.
Hinc & Adraſtiæ, & populoſæ cultor Apæſi,
Quiq; tenent Pityęan & alta cacumina montis
Teriæ, Adraſtum ſimul Amphiumq; ſequuntur.
Quos ad bella Merops genitor Percoſius, ille
Augurij ante omnes gnarus, prodire uetabat.
Sed non audiuere ſenis præcepta parentis
Lætiferi rapiebat enim uis aſpera fati.
At quis Percote patria eſt,, quis Praction, & qui
Soſtõ habent & Abydõ & amplę mœnia Ariſbæ,
Hyrtacides infert horum Aſius agmina pugnæ,
Aſius Hyrtacides, & equis portetur Ariſba
Proceris, nigris, de flumine Selleente,
Adductis. Legio mox haſtis denſa pelaſgum.
Pinguia qui findunt Lariſſę uomere rura
Hippothoo parent, bellatoriq; Pylęo
Teutamides Lethus quem gignit uterq; Pelaſgus
Threicias Acamas ducit Piruſq; cohortes,
Quam multos Helles includunt littora ponti.
At Ciconum Euphemum ſequitur natio inclyta bello
Troezeno Ceada Euphemum de rege creatum.
Peoonas hinc ducit Pyręchines arcitenentes
Ex Amydone procul, qua latis Axius undis

Labitur, inq; uehit pulcerrima flumina terror.
Paphlagonas gaudere Pylæmone rege uideres,
Bellica gens Venetum nudos ubi nutrit agreſtes,
Quiq; Cyroron habent, & Seſamon, & loca circũ
Parthenij complent fluuij cultoribus undas,
Qui Cronnã Aegyalũq; tenẽt, altosq; Erithynos.
Dux Hodius ſed Halizonum eſt & Epiſtrophus, hi ſunt
Cultores Alybes, argenti ubi origo, remotæ.
Myſorum Chromis & ductor fuit Eunonius augur,
Sed non augurio potuit depellere fata,
Occubuitq; manu Aeacida iugulatus in undis,
Troum infœlices ubi diſpulit ille cateruas.
Iam Phorcys Phrygibus, facit & quem dicere poſſes
Aequalem Dijs Aſcanius pugnacibus anteit
Longe ex Aſcania accitis. Sed Mæona Meſthles
Inſtruit ad pugnam, & frater ſimul Antiphus, ambo
Gygæaq; palude & patre Pylæmone nati,
Mœoniæ hos ſequitur Tmolo de monte iuuẽtus.
Hinc Caras Naſces armat dux barbari lingues,
Qui Mileton habẽt, ſilueſtria qui iuga Phthiron,
Qui fluxus Mæandre tuos, quos ardua ciues
Educit Mycale, Naſthes agit Amphimachusq;.
Naſtesq; Amphimachusq; Noemóis inclyta pro•
Auro qui Conitus bellum ceu uirgo ſubibat. (les
Sed ſtulto contra mortem nil profuit aurum,
Quo dextra in fluuio cæſum ſpoliauit Achillis.
Sarpedon Lycium & Glaucus ſimul exhibet agmen
Longinqua è Lycia, Xanthi à ſinuantibus undis.

INDEX

INDEX EORVM QVAE NO *tatu digna eſſe nobis uidentur.*

A

A Bœotis cur Homer. incœperit 70
Abantes 82
Abydus 136
Achei. 121
Achelous 114
Achiui 93
ἀγγεῖον ἰδών 49
Acrocorinthus 95
Actor 7
Actoriones 111
Adraſtia 135
Admeto ſeruijt Apollo 131
Admetus 124. 131
Ad Scolon neq; ipſe eas &c. 71
Aegialos 96
Aegiæ 99
Aegilips 114
Aegina 85
Aegina 94
Aegis Iouis 65
Aepy 103
Aeſyetæ buſtum 134
Aethrea 117
Aetoli 114
Agamemno cur exercitum coegerit 97
Agamemnonis genus à Ioue 26
Agamemnonis ſceptrum 27
ἀγανός 38
ἄγκιστρον 41
ἀγκυλομήτης 41
ἄγκυλον 41
ἀγερώχους cur rodios dixerit Poeta 117
ἀγήραος 65
ἀγήνωρ θυμός 49
ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν 25
ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν 50
Aiax 85
Αἴας πολίπορθος 49
ἀΐδηλον 66
αἰγανέος 132
αἰγῆς 36
αἰτηοί. 118
αἴθων 136
αἴθοπα οἶνον cur dixerit Homer. 136
Alalcomenæ 74
Alceſtis 124
Alcides cur Hercules dictus? 90
Alcumena μιδεᾶτις ἡρωΐνη 76
Aleſiæa 111
Aleſium 111
Alexander μηδὲν ἀναβαλλόμενος Græcis potius eſt 65
ἀλίαστος πόλεμος. 134.
ἄλις 25
ἁλίσαι 25
Alope 121
Alphei fabula 103

C Alpheus

Alpheus 101. 102
Amaſtus 138
Amathus amnis 102
ἀμβρόσιος 30. 24
ἀμέγαρτος 64
Amiclæ 99
Amyclæ ſoleæ 100
Amyclæ tacitæ 100
Amyclei canes 100
Amycles ſilentium perdidit 100
Amphiaraus ubi terra abſorptus 73
ἀμφιβρότης 62
ἀμφιδρυφής 122
ἀμφίελισσαι νῆες 38
ἀμφί 56
ἀμφὶς ἰδών 62
ἀναδυομένης Veneris tabulæ precium 120
ἀναδυομένης Veneris tabulam Auguſtus Iulio patri conſecrauit 120
Ancæus 110
Alus 121
Anemolia 80
Anemoria 80
Anthedon 76
Anticyra 78
ἀντιπέραια 114
Antron 122
Antronius aſinus 122
ἄφθονος 64
Apæſos 136
ἀπομηνίζειν 132
ἀποκαρτερεῖν 332
Aræthyrea 96
Arantia 96
Arcades gens uetuſtiſsima 106
Arcades imitari 107
Arcades naualis rei ſtudio non incumbere 110
Arcades προσέληνοι 106
Arcadia 106
ἀρχή 24
Arene 102
Augeæ ſtabulum 111
ἀρχεφόντης 27
Argira 96
Argiſſa 127
ἄργος 37
Argos 86
Argos 87
ἄργος ἱππόβοτον 51
Argos Pelaſgicum 120
Arguſta 127
Arima 132
Ariſba 136
Ariſtoteles aliquoties Homeri carmina citat, quæ in noſtris libris nõ habẽtur. 20.63
Ariſtotelis an ſit libellus de poetica? 42
ἅρμα 73
Arne 75
Aſcolaphus 78
Aſcania 140

Aſine

Aſine 94
ἄσιος λειμών 66
Aſopus altiſsimos Iuncos habet 71
Aſpledon 77
ἀσάχυες 16
ἀτάλαντος 38
Athenæ 88
Athenæ diuiſæ in tribus quatuor 61
ἀτρυτώνη 37
Augea 81
Augeas 111
Augiæ 99
Axius 137
αὐλίς 55
αὐτοκασίγνητος 123
αὐτόματος 63
ἄυτως 34
αὐτοσαδίη 84

B

Βαλύρα Fl. 104
Βασκ' ἴθι 19
Βατίεια 134
Bellona 116
Beſſa 81
Βῆσσαι 81
Boetiæ ſitus 70
Βοὴν ἀγαθός 63
Βοῶπις 38
Βοτρυδόν 25
Βουλὴ 24
Briſais 121
Bryſiæ 99
Bupraſion 110

C

Cænei haſta 128
Cæneus 128
καιέτα 98
καιετός 98
Calidræ Inſulæ 120
Callianos 81
Calydon 115
Calydonia ſylua 115
Calymna 120
Canurus 117
Caros 140
καρηκομόωντες 21
κάρηνα πόλεων 29
Carpathos 119
Caryſtos 82
Capaneus ἀγακλειτός cur 94
Capidinis ſimulachrum à Praxitele fa-
ctum apud Theſpienſes 72
καπνίζω 63
καταυγίζειν 36
καταιγίς 36
Cea 120
Centauri φῆρες 128
κεραΐζειν 140
Cerynthus 82
Cephalenia 113

Cephalenijs præfuit Vlyſſes 113
Cephiſſus 80
Cephiſsides 74
Cephiſsi ſeptem 80
Chalcis 82
χαλκίς 114
Cheronea 75
Cherſoneſus Thraciæ 137
Chlænæ pellineæ 96
χλαῖνα 22
χλαῖνα 39
χλαμύς 22
χλανύς 22
χορός 73
χθὲς καὶ πρώην 54
Cicones 137
Cirra 78
κητώεσσα lacedæmon 98
κλεῖδες 39
Cleonæ 96
κληίδες 25
κλώμακες 125
κνημοί 71
κολοάω 44
κολοιός 44
Coloſſus in Rodo inter ſeptem orbis miracula numerata 117
Coniuratio Græcorum 52
κόντοι 83
κοπίς 22
Copæ 74
Corinthum adire non cuiuſuis eſt 95
Corinthus 95
Corinthiæ meretriculæ perfacetæ 95
Coronea 14
Coronus 128
Coruorum Inſula 109
Coryſtius lapis textilis 82
κορύνησι 17
Cos 120
κοσμεῖν 33
Crapathos 119
Creta ἑκατόμπολις 116
Creuſa 76
Criſſa 78
Crocylea 114
Cteatus 111
κυδιόων 97
Cyllene 107
Cyllenius Mercurius 108
Cynus 81
Cypariſſus 78. 79
Cyphus 128
κυρτός 44
Cytorus 138

D

Δαιμόνιος 40
Dulichium 112
Danai 88
δαφοινός 56
Daulis 80
δαῦλος 80

δέγμενος

δέγμενος 134
Delphi 72
Delphinius Apollo 80
Demetrium 122
διέπειν 41
δικαστήριον 24
δηλεῖν 66
δηνοίς 127
Dion 82
δίσκος 132
Dodonæum æs 129
Dodone 128
Dodoneum oraculum 128
δόμος ἡμιτελής 123
Donuſa 96
Dorion 104
Doris 125
δῶρα 33

E

Echinados 112
ἕκατονδος 60
ἐγχέσπαλος 33
εἰδωλοποιΐα græcis poetis familiaris 18
Eileſium 73
εἵλωτες 100
εἴρειν 134
εἰρετρία 82
ἐλέγχιστος 51
Eleon 73
Eleus Neptunus 111
ἕλλωες 81
Elone 127
ἐναρίθμιος 40
ἐνιπή 47
Eniſpe 109
ἐνοσίχθων 113
Enyalius 116
ἐνυώ. 116
ἐπαιγίζειν 36
Epei 111
ἐπεισόδια quid? 41
Epeius 111
ἐπενήνοθε 44
ἐφέσιοι 32
Ephyra 95
ἐπικηφήσιοι 81
Epicnemidij 81
Epidaurus 94
Epigoni 75
Epimenides expiator 116
Epirus 114
Epiſtrophus dux Phocenſium 78
Equæ Theſſalicæ præſtantiſſimæ 130
Erechtidæ 84
Eretria 82
Erythræ 73
ἑστία 32
Eteonos 71
Eubœa 82
Eubœnſes bellicoſi 83
Eurotas 102
Eurybates 39

Eurytus 111
Eutreſis 74
Execrationibus fidem obſtringere ſolemus 47
ἐυχωλή 37
ἐυρύχορ☉ 72
ἔυσελμος 38

G

GEographiam Græciæ in tabula depictam editurum ſe promittit Camerarius 69
γέρα 46
γερήνι☉ Neſtor 57
γλάγος 67
Glaphyre 124
Glaucus Anthedonius 76
γλαυκῶπις 38
Gliſſas 74
Gnoſſus 116
Goroeſſa 96
Gortyn 116
Gortyna 116
Græcarum nauium, militum item numerus 30
γραῖα 72
Cygæa palus 140
Gyrtone 127

H

HAliartus 74
Helena cur Argiua 37
Hellas 93
Hellas 121
Helleborus ex Anticyra 79
Helleſpontus unde 137
Helos 100
Helos 104
Herculis genealogia 90
Hermione 93
Heſiodi patria ſterilis 76
Hirmine 110
Homerum aliqui Athenienſem faciunt 61
Hyacinthus 99
Hyampolis 80
Hyle 73
Hypatus mons 74
Hypermneſtra Lyncei uxor 89
Hypetia fons 126
Hypereſiæ 96
Hyrie 75
Hyſiæ 78

I

IAlmenus 72
Ialyſſus 117
Icarium mare unde 35
ἰδνοθείς 49
Idomeneus 116
ἰλαδόν 25
ἰλάς 25
ἠμαθόεις pylus 101
Imperatoris quale ſacramentum apud ueteres 51
Inarime 133
In Care periculum 141
Ioleis 124

ἵππι☉

ἵππιος Neptunus 51
ἱπποβάται 82
ἱππόβοτον ἄργος 51
ἱπποκορυσταὶ 17
ἱππότης Neſtor 57
ἴπτω 87
Iris 134
Iſlæotis 125
ἰσίᾳ 72
Iſtiæa 82
Iſus 76
Iuxta Hermionem facile eſſe deſcenſum ad inferos 93
Ithaca 113
ἡ θέμις ἐστὶ 24

L

Laas 10
λαβρός 36
Lacedæmon aliqñ ἑκατόμπολις 100
Lacedæmonas auaricia perdidit 98
Lacedæmon κοίλη κητώεσσα 97
Lacedæmon olim paluſtris 98
Lacon 98
Ladon 109
Lais 95
Latupſacus 1:6
Laperſæ 100
Lariſſa 137
Lebadea 76
Leleges 98
λευκὰς ἀκτή 114
Leytus dux Bœotiæ 71
λιάζεσθαι 134
Liymnius 118
Lilæa 80
Lindus 117
λιτῶν 21
λωβητῆρ' ἐπεσβόλος 49
Locri 81
Lotophagi 132
Lotus 132
Lycaones 106
Lycaſtus 116
Lycij 142
Lyctus 116

M

Μάχαιρα 22
μακρὶς 82
μακρὰ κύματα 35
μακρὰ δένδρεα 35
Mæander 141
Magnetes 129
Maſes 94
Mecone 96
Medeon 74
Megaricas inter Athenienſ. fuiſſe 84
Melibœa 124
μελίφρων 21
Meneſtheus 85
Memoriæ lapſus in Cicer. 50. 54
Mercurius cur ἀργειφόντης dictus 27
μερμηρίζειν 18
μέροπες 51
Merulæ candidæ in Cyllene 107

Meſabion 76
Meſſe 99
Meſſene 99
μετά 35
μεταφρενον 49
Methone 124
Midea 75. 76
μῆχος 60
Miletus 140
Milyæ 142
Minerua numen bellicum & amicum Græcis 65
μῆτις 38
μῶλος ἄρηος 63
Mycale 141
Mycaleſſus 73
Mycenæ 86
Mycenæ unde 89. 95
μύκης 89
Myletus 116
Myrinna 135
Myrmidones 121
Myrtuntium 111
Myrſinos 111
Myſorum poſtremus 139
Myſi 139

N

Νάστη 141
Neptunus Eleus 111
Neptunus ἵππιος 51
Neptunus Oncheſtius 75
Neritus 113
Neſtor ἱππότης 57
Neſtoris Pylus 101
νή 18
νύδυμος ὕπνος 18
νηποινεί 18
νήπιοι 56
Nigropontum 82
Nireus 119
νήριτος 113
νηριθμοί 18
Niſa 76
Niſyrus 119
Nomius Apollo 131
νοσφίτομαι 25

O

Ocalea 74
Oechalia 104
Oenoe 115
ὄιτυλος 100
Olenia petra 111
Olenos 114
Olizon 124
Olooſſon 127
Oncheſtus 74. 75
Oncheſtius Neptunus 75
Ophiuſa 117
ὄψ 51
Opuntij 81
Opus 81
ἄρχα 67

ὄρκια τέμνειν 29
Orchomenos 76
Oreos 82
Ormenios 126
ὁρμήματα 60
ὁρμήτατα 100
Orneæ 96
Orthe 127
ὄσσα 25
ὄτριχες 131
οὖλος 18
Ozolæ 81

P

PAEones 137
παισός 136
παλεῖς 112
Pallene 96
Pamiſſus 102
παναθηναῖα duplicia 85
Pannones 137
Panopeus 80
πανσυδίη 19
Pan Tegeæus 109
Paphlagones 138
παραχελώις 114
παραγραμματισμός 129
παραποτάμιοι 80
παράσπονδος 60
παρήχημα 129
παρωνομασία 129
Parrhaſia 110
Parthenius 139
Pauſanias quo tempore uixerit 78
Pauſanias ſub Adriano uixit 113
Pecuniæ & ſignati æris nulla apud Homerum mentio, ſed permutationis rerum crebra 65
πέδιλα 21
Pelaſgi 87
Pelaſgi 137
Pellene 96
Pellinea chlæna 96
Peline mons 129
πελώριος 57
Pelops equeſtris 26
Percope 136
Percote 136
περιτροπέων annus 53
Periurorum pœna 129
πέσσω 47
πέπονες 47
Phanoteus 80
Pharyges 81
φάρος 22
φάσγανον 22
Phæſtus 116
Pheræ 99
Pheræ 123
Pheres 131
Phileta Cous 120
Philomelæ fabula 80
φῆρες 76

Phlegia 117
φλιὸς 81
Phocenſes 78
φοίνικος mons 74
φοινικὸς 74
φοινός 56
φολκός 44
φοξός 44
Phrygia 140
Phryne Theſpienſis 72
Phthia 121
φθῖρες 141
Phylace 121
φυλή 61
Pirene 95
Pirithous 127
πηρός 105
πηρῦμ 105
πιτιῦσα 136
Pityea 136
Platea 74
Plateæ 74
πλάτη 74
Pleuron 114
πλωταί 120
πολυκληΐδες 39
πολυδίψιον ἄργος 87
πολύμητις Vlyſſes 38
πολύπορθος 40
πολυπτερέες 134
Potniæ thebæ 75
πυκινὴ βουλή 24

Practum 136
Principes ſint uigilantes 21
Proteſilaus 122
Ptelea 122
Pteleaticum uinum 122
Pteleon 104
Pteleos 122
Pylene 114
Pyli tres 101
Pylus ἠμαθόεις 101
Pyraſus 122
Pythia 79
Pythium oraculum 79
Python 79

R

REgũ genus qui in pace nõ habuerunt poteſtatem occidendi quenq̃ &c. 63
Rheſi copiæ unde deductæ? 137
Rhipe 108
Rhytium 116
Rodij ἀγέρωχοι 117
Rodus 117
Rodus Soli ſacra 127
ῥωγαλέα 64

S

SAμοι 113
σάμοι 102
σάμος 113
Samicum 102
Sarpedon 141
Saturnus ἀγκυλομήτης 41

schœnus 71
σκαίρειν 135
Scarphe 71
Scarphe 81
σκαρθμός 135
Schedius dux Phocenſ. 78
σχέτλιος 29
Sceptrum Agamemnonis 27
Sceptrum regum inſigne 23
Scipio aut ſceptrum regum inſigne 221
σκηπτοῦχοι βασιλεῖς 23
Scolis 111
Scolus 71
σέλματα 39
Sepia 108
Seps ſerpens qualis 108
Seſamus 138
Seſtus 136
Sicyon 96
Sicyonij calcei 96
συνθεσίαι 58
συνθῆκαι 58
σμερδαλέον 56
σόλος 132
Sparta 98
Sparta quamdiu abſq; muris 98
Spartiates 93
Spartum 33
σπάθη 22
Somnus θαυματοποιός 19
σπονδαί 60
Sporades 119
στάδιν 84
στάχυς 36
σταφυλή 131
στῦτο 105
Strabo tempore Octauiani uixit 113
Strophades 120
Stratia 109
Stymphalides uolucres 110
Stymphalus 109
Styra 83
Styx 124
Syracuſæ colonia Corinthiorum 95
Superbum Ilium 117
Superbus 117
συστάδην 84

T

Talantia 81
Talpæ nō naſcūtur in Coronea 74
Tanagra 72
Tarna 76
τάρφεια 81
Tarphe 81
Tegea 109
Telchinis 117
Terei fabula 80
Termilæ 142
τετρήχει 26
Teutanion 126

Thaumacie 124
Thamyris 104
Thebæ 75
θέμιστες 41
θεμιστεύειν 41
Therſites 41. 42. 43
θεσπέσιον 66
θεσπεσίη 61
Theſpiæ 71
Theſſalicæ equæ præſtantiſſimæ 130
Thiſbe 74
Thracijs equis palma tribuitur 130
Thionium 81
Thryoeſſa 102
Timolus 140
Tiriæ 136
Tiryns 93
τίτανος 126
Tlepolemus 118
Tmolus 140
τόξος 135
Trachin 121
Tricca 125
Triccæus Apollo 125
Troes 140
Troezen 94
Troezena petere 49
Troiani 135
Trophoninum oraculum 76
τρύω 37
Tylus 100
τύφεσθαι 134
Typhonis ſepulchrum 133

V

VEneti 138
Vertens annus 55
Veſta 32
Vinum profundi in ſacris ſolitum 59
Vlyſſes Cephalenijs præfuit 113
Vlyſſes πολύπορθος 49

X

XAnthus 67. 141
Ξίφος 22

Z

ZAzynthus 113
Ζέλδα 135
Zephyri flatus quales? 36

Y

ΥΔη 140
ὑπέρθυμος 128
ὑπέρμορα 37
ὑπερώϊον 78
ὕπνος νήδυμος 18
ὑπόσπονδος 60
ὑποθῆβαι 75

IMPRESSVM ARGENTORATI IN OF
FICINA CRATONIS MYLII. AN
NO SALVTIS HVMANAE
M. D. XL. MEN
SE FEBRV
ARIO.

AD LECTOREM.

Hæc reuiſo opuſculo emendanda occurrerunt, quædam fortaſſe minutiora, quàm ut annotari debuerint, & ſimilia forte nonnulla nos fugerunt, ſed ut hæc fuerit cuiuis corrigere facile, ita illa indicata à nobis, et ueniam à uobis inuentura eſſe, et in partem meliorem acceptum iri, confidimus.

Folio	Verſu	
1	17	*lege atq; diſciplinarum, ea uirtutis diſert.*
3	3	*quàm illi qui.*
4	13	*finem quicq; factum*
6	12	*eſſe cenſeat*
8	5	*ſine æquo & bono, ſine uirt.*
8	10	*impendet*
9	27	*ſcelere ſe alligant.*
10	9	*extorſit.*
12	29	*& illum de quo*
89	21	*Oenomaum filium*
129	27	*παραγραμματισμὸς*
176	4	*ſaturniæ curæ*
Ibid.	13	*pelaſgum.*
182	2	*aurea ſydera*

